Немачка 3.00 DEM, САД 1.25 USD, Швајцарска 2.50 CHF,
Шведска 13.00 SEK, Аустрија 20.00 ATS,
Грчка 230 GRD, Енглеска 1.00 GBP

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

14. VI 1991. ● ИЗЛАЗИ ПЕТ[К] ● ЦЕНА: 35 ДИН ● БРОЈ 2059

ВЕЛИКА НАГРАДНА ИГРА
АМЕРИКА
8. КОЛО

МИ СМО ОНО ШТО ДРУГИ МИСЛЕ ДА СМО!

Верovали или не!

ДИВОВСКЕ ЛУДОСТИ

НА ТАЈЛАНДУ СЕ У ВРЕМЕ СВЕТКОВИНЕ, ПОВОДОМ СЕТВЕ, ОДРЖАВАЈУ ТАКМИЧЕЊА НА ВЕЛИКИМ ЛУДАШКАМА. УЧЕСНИЦИ ТРЕБА ШТО ДУЖЕ ДА СЕ ЗАНИШУ И ТАКО ПОКУШАЈУ ДА ЗУБИМА ДОХВАТЕ ВРЕЋИЦУ НОВЦА КОЈА ВИСИ НА ШТАПУ.

ЖЕНКА ДЕВЕТОПОЈАСНОГ АРМАДИЛА НА СВЕТ УВЕК ДОНОСИ ЧЕТВОРКЕ.

ЏОРЏ ВАШИНГТОН

ПРВИ ПРЕДСЕДНИК САД, БОРИО СЕ У ФРАНЦУСКО-ИНДИЈАНСКОМ РАТУ 1755. ГОДИНЕ. ИАКО БОЛЕСТАН, УЧЕСТВОВАО ЈЕ У ТЕШКОЈ БИЦИ КОД РЕКЕ МОНОНГАХЕЛА, АЛИ ЈЕ ОСТАО НЕПОВРЕЂЕН. ЧЕТИРИ МЕТКА ПРОШЛА СУ МУ КРОЗ КАПУТ И САМО ГА ОКРЗНУЛА.

КАМЕН ИЗВАЂЕН ИЗ БУБРЕГА ЈЕДНОГ ПАЦИЈЕНТА ОПЕРИСАНОГ 1937. У ДРЖАВНОЈ БОЛНИЦИ ЏОРЏИЈЕ (САД), БИО ЈЕ ДУГАЧАК 15СМ. И ТЕЖАК 1,2 КГ.

Мајорет Дикон

ОКОРЕЛА ПРЕСТУПНИЦА, КОЈА ЈЕ ЖИВЕЛА У ШКОТСКОЈ У 18. ВЕКУ, ЧУДОМ ЈЕ ПРЕЖИВЕЛА ВЕШАЊЕ. ЗАХВАЉУЈУЋИ ТОМЕ, ДОБИЛА ЈЕ ОПРОШТЕЊЕ. АЛИ, ПОШТО ЈЕ ЗВАНИЧНО ВИЛА ПРОГЛАШЕНА МРТВОМ, МОРАЛА ЈЕ ПОНОВО ДА СЕ УДА ЗА СВОГ „УДОВЦА".

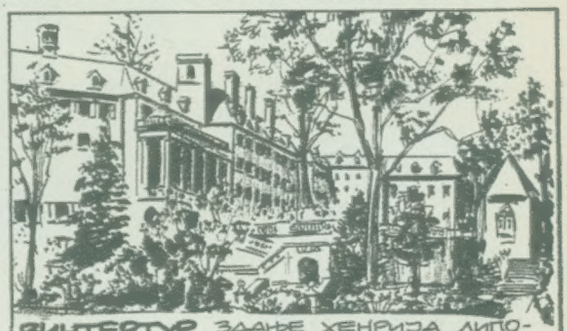

ВИНТЕРТУР ЗДАЊЕ ХЕНРИЈА ДИПОНА У НЈУ КАСЛУ (ДРЖ. ДЕЛЕВЕР, САД), ИМА 110 СОБА. СВАКА ОД ЊИХ ОПРЕМЉЕНА ЈЕ НАМЕШТАЈЕМ РАЗЛИЧИТИХ СТИЛОВА ИЗ ПЕРИОДА ОД 1640-1840.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

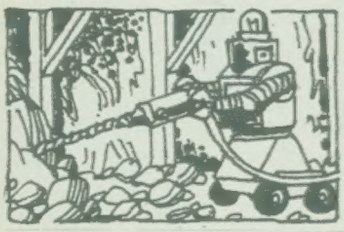

●●● на северу Канаде, у провинцији Саскачивен, пронађено је изванредно богато налазиште урана. Просечна садржина урановог оксида у руди износи 14 одсто, а местимично и читавих 40 процената. Претпоставља се да ће се експлоатација налазишта изводити помоћу робота и теледириговане технике због опасности од радијације која ће у окну бити исувише велика.

●●● Андора Ла Вељa, престоница мини државе Андоре, лежи на 1029 метара надморске висине и највиши је главни град Европе. Овој земљи на падинама Пиринеја, која живи од туризма и трговине, припада још један рекорд и то светски – Андора има највише спортских објеката по квадратном метру! Иначе, цела земља има око 20.000 становника, од тога 120 сеоских домаћинстава.

●●● у Тршћанском заливу недавно је са морског дна извађена трговачка лађа потонула у другом веку наше ере. Товар је изненадно стручњаке: била је то гомила сломљеног стакла које је, судећи по пратећој документацији, превожено да би било претопљено што доказује да су још у старом Риму штедели време и новац и користили секундарне сировине.

●●● железница је најпопуларнија међу Швајцарцима и Јапанцима који је користе много чешће него становници других земаља. Јапанац се вози железницом у просеку 60 пута годишње, а Швајцарац 49, али зато просечни Јапанац превали на шинама 1691, а Швајцарац 1898 километара.

●●● статистика у Великој Британији сведочи да при куповини аутомобила већина Енглеза бира кола црвене (25 одсто), беле (22 одсто) или плаве боје (15 одсто). За црну се одлучује 8,5 одсто, док 13 одсто купаца сматра да је боја аутомобила потпуно неважна, важно је само да је он добар и удобан.

●●● 2000. године Земља ће имати више од 6,2 милијарди становника

●●● после жестоке провале облака улице афричког града Бо у држави Сијера Леоне буквално су засијале: вода је спрала горњи део земљишта и разоткрила дијамантске жиле. За тили час

драго камење је покупљено, а онда је, за врло кратко време, у граду издато 2000 дозвола за копање дијаманата.

Илустрово: Зоран Петканић Петко

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

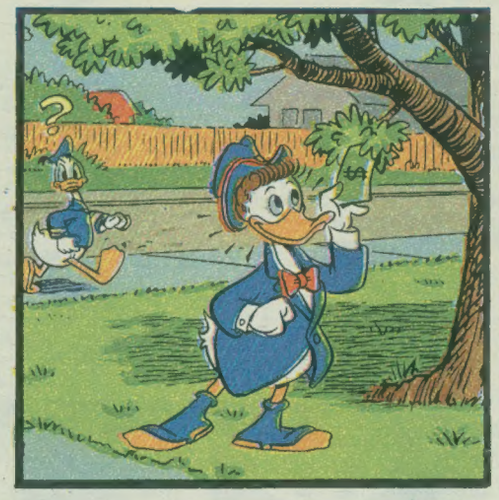

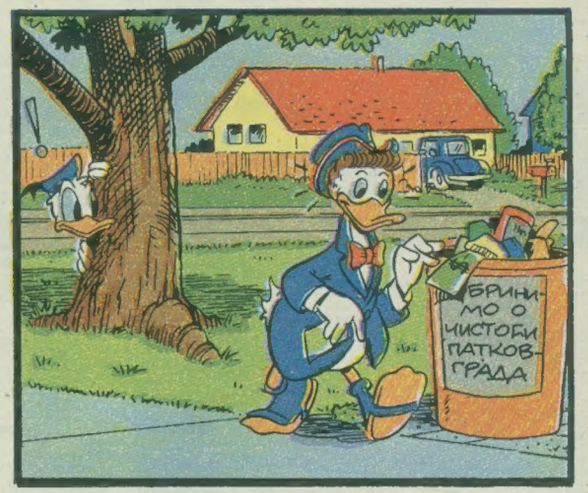

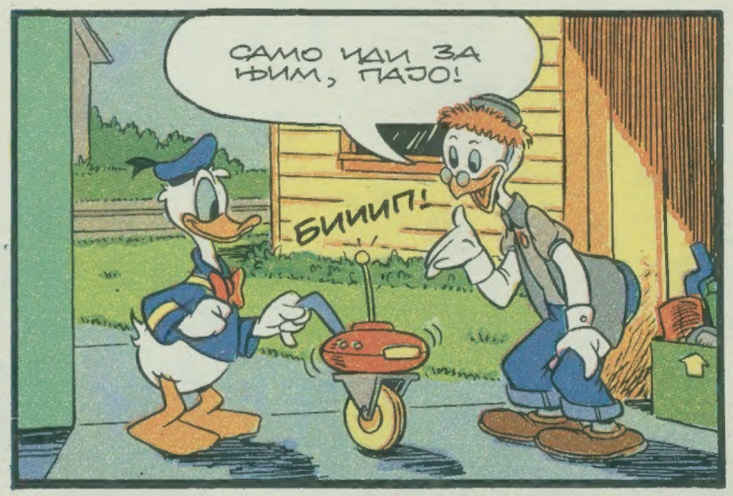

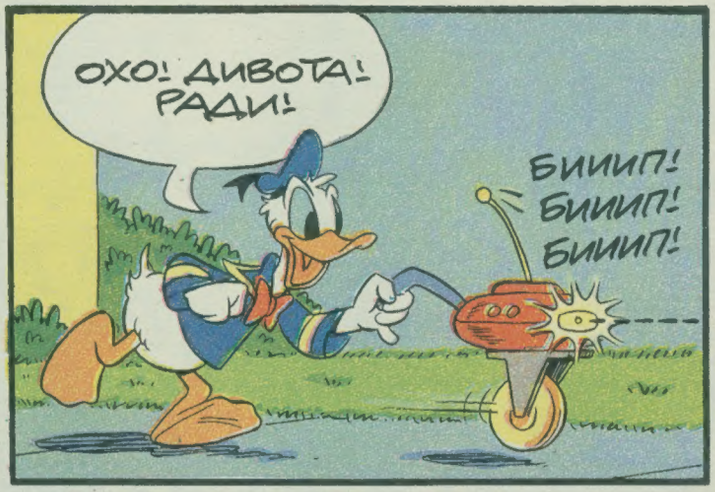

НЕЋЕШ ТИ, БЕЖЕ, ВИД

Случајни сусрет са видовњаком Матом Глушцем забринуо је бега Расулбеговића. Како ће се то, питао се, бегови с којима је кренуо у Црну Гору срести с владиком Радом на два места а он ни на једном?

Избивши на камениту зараван са које је пуцао поглед на Гацко поље, бег Расулбеговић је погледао према сунцу; јутро је већ добро одмакло. Ако наставе овако споро, требаће им неколико дана да стигну где су наумили. И таман је хтео да дружини са којом је јахао, највиђенијим херцеговачким беговима оданим султану, предложи да потерају коње кад је у даљини угледао високу, коштуњаву прилику како, ослањајући се на дугачак тисов штап, иде према њима. Мато Глушац.

У целој Херцеговини није било човека као што је Мато. Не само зато што је био, како се причало, па чак и показало више пута, здухач и што је видео што други нису, него ни његов изглед није био нимало обичан. Лице мршаво, издужено, са великим, посуврављеним уснама, брковима који су висили низ четвртасту браду и плавим , сањивим очима из којих је избијала нека чудна светлост. По оделу, личио је на просјака, тим пре што је увек ишао бос. И мада времена у којима је живео нису била баш најмирнија и нису пружала сигурност, нарочито путницима као што је био он, Мато никада није носио никакво оружје, осим мале бритве. Њоме је по планини зарезивао крстиће и некакве чудне знаке које је народ звао Соломоновим словима. Упркос помало застрашујућем изгледу нико га се није бојао: Мато никада ником није учинио ништа нажао а кад је могао помагао је и крсту и некрсту па су га волели и Срби и Турци. Причало се и да уме да лечи.

Ако сам и рекао, не сећам се више

Није прошло много кад је Мато, пролазећи крај коњаника, препознао међу њима свог старог познаника. Очи су му се раширили као да је уместо бега видео сабласт, а онда се нагло смркле.

– Где ћеш то, беже? – упитао је.

– Владици Раду, у Црну Гору. Шаље нас Али–паша ради давања вере.

На то се Мато занео као да га је гром ошинуо. Готово не-

Илустровао: Брана Јовановић

ТАРАБИЋ, ПА ГЛУШАЦ

По др Радовану Казимировићу, Мато Глушац је био највећи херцеговачки видовњак чију је моћ прорицања надмашио једино чувени Милош Тарабић из Кремена. Мато се родио 1774. у Коритима, селу између Билеће и Гацка. По ономе што је о њему записано зна се да „никад своју кућу није имао, да се није женио, да је увек постио и читао молитве". Живео је сам и ишао по народу коме је гатао, видао ране и пророковао „не по питању већ по својој вољи". У помоћ је притицао сваком коме је требало, али за награду и новац није марио, живео је од милостиње. Прича се да је пророковао и смрт по злу чувеном Смаил-аги Ченгићу.

Црногорски владика Раде допуштао му је да гатањем, врачањем и прорицањем зарађује оно мало хлеба колико му је требало, али је зато кнез Данило једном наредио да га ишибају као обичног преваранта. Да би убедио народ да Мато није никакав видовњак, наредио је да се доведе крава на којој се није видело да је стеона. „Ова је крава јалова", рекао је Мати, али је овај узвратио: „Није, господару, но је стеона и у њој бољаст во..." Кнез је захтевао да се крава распори и запрепастио се кад је у њој угледао тле и то с пегом на челу! После још једне провере не само да се покајао што је наредио да се Мато ишиба, него му је одредио и годишњу плату од 10 талира.

Мато Глушац је умро у дубокој старости, у 96. години, у кући својих кумова у селу Главица близу Даниловграда. Кажу да је чак и своју смрт тачно предвидео. Сахрањен је крај Цркве св. Текле у Даниловграду.

На његовом гробу нема никаквог записа, али је из њега изникло огромно дрво које има преко метар у пречнику.

чујно, гледајући негде преко бегове главе и ударајући тисовим штапом о земљу, шапнуо је:

– Слушај ме, беже! Ти нећеш видети ни владику ни разговарати са њим, а остали ће га, сем једног, видети на два места. На првом ће разговарати и гледати се један до два сата а на другом ће се гледати читава два месеца све док им очи не поискачу.

– Ма шта то причаш, Мато, побогу? – запрепашћено је питао бег. Његов глас као да је пренуо Мату. Поглед му се нагло избистрио, а лице опустило.

– Ништа, беже, ништа – одговорио је – а ако сам нешто и рекао, не сећам се више.

Чудно понашање чувеног здухача не само да је збунило бега него га је и забринуло. Нешто је очито хтео да му каже, само шта? Мато му је, пожелевши му срећан пут, већ окренуо леђа и кренуо ка долини.

ЕТИ ВЛАДИКУ!

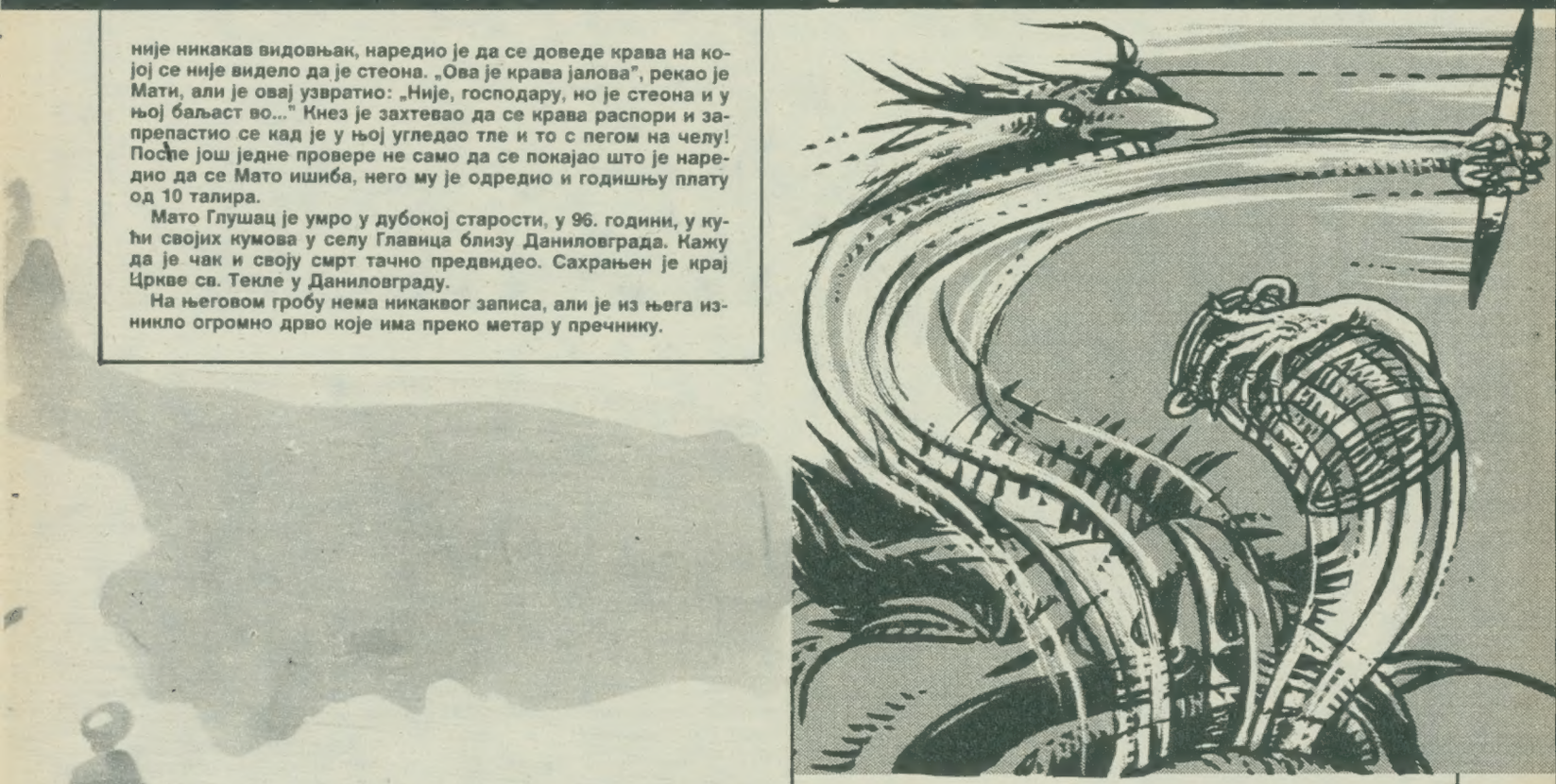

ИСТО К'О ТИЦА САМО НЕ ЦИЛИКЋЕ

За Мату Глушца савременици су веровали да је видовит човек, прави здухач. А о томе шта је здухач, народно веровање каже следеће: „Право ти ређ: исто су к'о тице; имају бијела крила и жуте ноге, и црвен кљун; лете к'о тице, ама не цилике ту к'о тице но звижде к'о чобани кад јаве стоку. Е, то бива, нијесу праве тице но здухе, то јес' у тице претворене душе здуховитије људи. А да су тице к'о и обичне, не би лечеле по злу времену и то по ноћи, но кад је лијепо и по дневи к'о и остале. Има здухова добрије' и рђавије', ко и свашта. Оне се отимају о царство над морем и над земљом. И војиште једне на друге бутумвези к'о иксан. Тешко оном крају и племену, чије здухе подлегну: и род, и бериђет, и мал, и све ће пропанут' и пређ' на страну оније' који надбије..."

Веровање у натприродна својства здухача, како је у својој књизи „Пророци и пророчанства" записао Михаило Блечић, било је рашireno у многим крајевима наше земље, посебно у Црној Гори и Херцеговини. О здухачима у „Српском митолошком речнику" пише да се сматрало да сваки крај, племе и род имају своје. Ти, њихови, здухачи воле своју околину, туку се па и гину за њихово добро у борби са суседним здухачима. Веровало се да могу да проричу будућност. За многе историјске личности веровало се да су били здухачи, између осталих и за Марка Миљанова и Петра I Петровића. Из народног веровања јасно је да је здухач добар дух који чини добро само свом крају, штити га и бори се за њега, али истовремено наноси зло другом.

Расулбеговић је, необично блед, пожурио да сустигне остале бегове.

Клопка на Башиној води

Да се с бегом нешто догађа, остали су приметили тек предвече. Иначе речит, Расулбеговић је ћутао, а међу обрвама му се појавила дубока бора. Ни реч није хтео да каже о томе шта га мучи. Ником ни на крај памети није било да та забринутост има било какве везе са Матом Глушцем, а Матину слику, оне исколачене очи и тугу у гласу, Расулбеговић никако није успевао да потисне из свести. Био је сигуран да је здухач то пре подне изрекао неко, за њега веома важно, пророчанство и да је на нешто хтео да га упозори.

Како се његова дружина ближила Црној Гори, тако је Расулбеговић био све забринутији. Чинило му се да свуда и на сваком месту види кошчату прилику ослоњену на тисов штап како покушава нешто да му каже. Мало, мало па је затезао узде и упирао поглед у небо као да је отуда очекивао одговор. Њега, дабоме, није било. Претурајући по глави Матине речи, далеко је заостао. Сви су, много пре њега, стигли у Никшић где је требало да преноће. Тек у хану примећено је да га нема па је одмах послат момак да га потражи. Сутрадан, кад је требало кренути даље, Расулбеговић се изговорио болешћу и остао у Никшићу. Његова дружина је, не без жаљења, јер је уживао велики углед, продужила ка месту где је требало да се састане са владиком. Од тог места делило их је још само неколико сати јахања. Да ће то бити и последњи сати њиховог живота, нису ни помишљали.

Владика је, баш као што се и договорио са Али–пашом, чекао бегове на Башиној води. Ту су се, сви до последњег, руковали са њим а затим сели да поразговарају. Тај разговор није трајао ни читав сат кад су их изненада окружили добро наоружани владикини људи и запуцали у њих. Сви су, осим једног, убијени тамо где су се затекли. Побијеним беговима посечене су главе и однете на Цетиње. Ту су на „табљи" стајале више од два месеца, све док им, како је Мате и пророковао, очи нису поиспадале. Све се догодило баш онако како је и предвидео, његово пророчанство испунило се до детаља. Тако се бег Расулбеговић на сопственом примеру уверио да приче које су кружиле о Мати нису биле трабуњање.

Олга Вукадиновић

КЛУБ БЕСМРТНИХ

МИ СМО ОНО ШТО ДРУГИ МИСЛЕ ДА СМО!

Три по подне. У срцу Париза група стараца господског држања силази узаним и стрмим степеницама једног лепог здања чији кров надвисује купола. Обучени су у смокинге на којима су извезени зелени листови маслине, а испод руке носе двороги шешир украшен нојевим перјем. Придржавајући се за ограду, пазе да се не саплету на мач који их лупка по ногама.

У великој засвођеној сали, испод куполе, тишину прекида оштра војничка команда. Одред од 20 војника Републиканске гарде, у белим рукавицама, салутира подижући сабље до висине браде, док се у позадини чује „туш" бубњева. Триста званица, с изразом поштовања, устаје и чека да ова господа заузму своја места... Један од стараца остаје да стоји испред трећег седишта у претпоследњем реду. Читав сат траје његов надахнут говор којим хвали свог (покојног) претходника. А затим неко други говори о њему, његовом животу и делима. Тиме се све завршава. Старци у униформама и звањице састају се затим у салону где се обављају честитања... У Француску академију наука, у храм француске културе, која то обележје има већ више од три века, примљен је нови члан.

Одбијен 24 пута

Од времена кад је Платон основао прву академију у једном маслињаку у близини Атине, многи су пожелели да имају своју. Али, Француска академија наука, чији су корени у карактеру ове нације, толико је типична да није лако објаснити је. Осим што се бави редактуром једног речника, Академија не обавља ниједну другу делатност чија је корист очигледна. Њених 40 чланова службено представљају такозвану трансалпску цивилизацију, иако већина Француза не би баш умела да објасни зашто и како. Стални секретар Академије Морис Дрион каже да она има велики углед, а заправо је потпуна бесмислица. Тврди да је Французи толико цене само зато што имају потребу за сувишним стварима!

„Говорити о њој увек лоше, али чинити све да се у њу уђе" – овако је великан Флобер објаснио однос својих сународника према Француској академији наука. Био је у праву. Неки су заиста чинили све. Волтер, на пример, иако у немилости краља и цркве, толико је желео да постане члан Академије да је чак исписао стихове у славу Луја XV и тврдио како није аутор „Филозофских писама" која славе слободу мисли. Године 1746. у трећем покушају успео је да га изаберу. И Виктор Иго је радио на томе од своје 32. године, али су га четири пута одбили пре него што је и он изабран за члана.

Веома је велик број оних који су остали вечити кандидати. Декарта нису прихватили зато што се преселио у Шведску. Паскала зато што је био „само" математичар, док Молијер није прихватио услов да се одрекне позоришта. У прошлом веку Емила Золу су 24 пута одбијали под изговором да се не слажу с његовим књижевним реализмом и учествовањем на страни оптужених у Афери Драјфус. Исту судбину доживео је и Балзак, али само зато што је остао без новца.

Садашња Академија окупља велики број талената, почев од декана Академије романописца Анрија Троаја, изабраног 1959, до последњег примљеног писца Жозеа Кабаниса који је члан од прошлог јуна. Али, о правим генијалцима у протеклим годинама, члановима ове институције Жан Дитур, издавач и романописац, академик од 1978, има своје мишљење. Каже да је лично утврдио да од 690 изабраних од оснивања Академије само њих 68 заслужује ту титулу. Дакле, само 10 одсто! Али, без обзира на памет, француски академици морају да извршавају задатак који им је још 1635. у наслеђе оставио кардинал Ришеље: „Радити вредно и с највећом пажњом на строгом одржању норми нашег језика који треба да буде чист и течан и као такав лако примењив у уметности и науци."

Људско биће женског рода

За време Француске револуције већина становништва се изјаснила против Академи-

Тврди се да Французи цене своју Академију наука само зато што имају потребу за сувишним стварима. Али и они који о њој говоре лоше чине све да у њу уђу

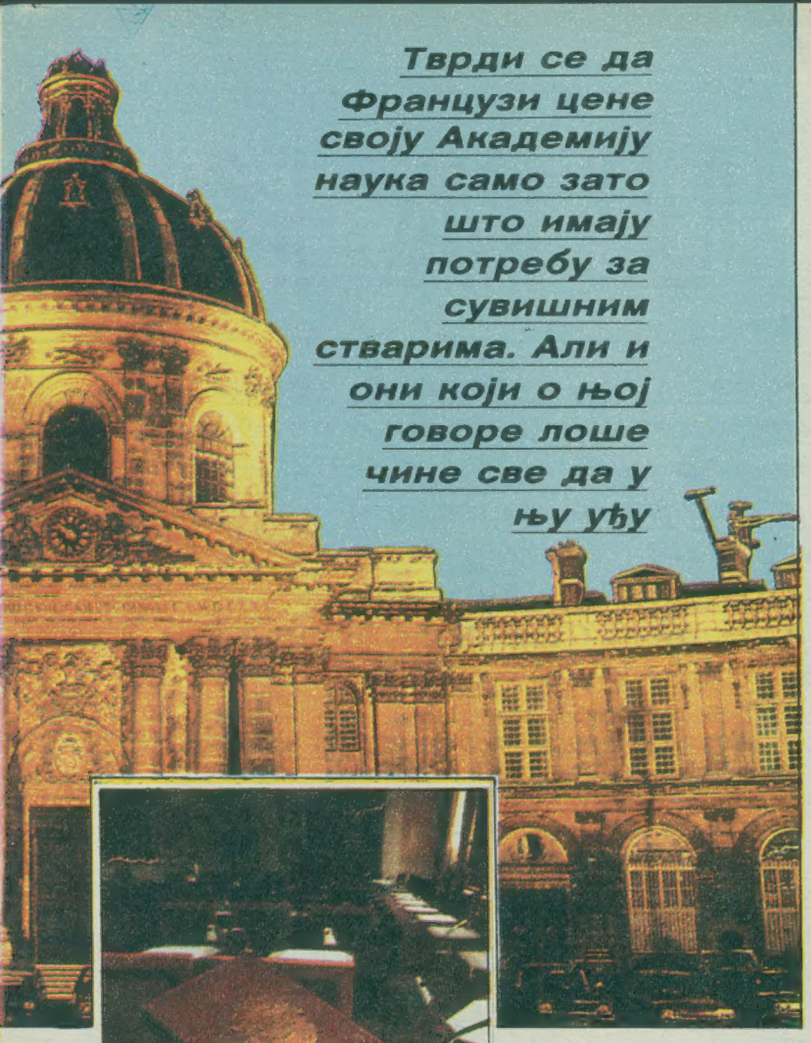

Зграда Француске академије наука. Видите и прво издање Речника из 1694.

је наука, сматрајући да је сувише блиска монархији, па је она укинута у августу 1793. Три њена члана завршила су на гиљотини, двојица су извршила самоубиство, тројица су умрла у затвору. Наполеон је, међутим, дозволио поново оснивање Академије и за ту намену поклонио палату кардинала Мазарена, наложивши истовремено да се настави са осавремењавањем француског језика.

Наполеон и његови следбеници схватили су да је француски језик право национално благо које треба да се воли и да се штити, нарочито од енглеског језика. Председник Републике Франсоа Митеран се у једном скорашњем говору запитао да ли је могуће да једна замља која је знала да направи свемирску летелицу „Аријану" не зна да заштити сопствени језик. (Тврди се да је одговор „Не"!)

Академија доприноси заштити језика кроз свој речник. Од 1935. до данас изашло је девет томова. Последњи је стигао до слова „И". Овај речник садржи преко 45.000 речи од којих су 10.000 нове, а све треба да буде објављено до краја овог века. Око половине академика присуствује сваког четвртка по подне састанцима Редакције који почињу око 15 часова и трају сат и по. За све то време са једног зида немо и строго посматра их „уоквирени" кардинал Ришеље у природној величини. Једну такву седницу описао је Виктор Иго 1850: „Господин Барант чита неки одломак, господин Мериме пише, господа Салванди и Вите гласно разговарају, а Гизо и Пакије нешто шапућу... Господин Тисо спава, а ја правим ову забелешку."

Данас су ови састанци ипак другачији. Нове речи усвајају се већином гласова. Све у свему објашњења неких речи мењају се доста често. У првом речнику, на пример, „љубав" је била обична сексуална страст, а садашње објашњење Академије гласи: „дубоко осећање наклоности које нас нагони да ступимо у интимни контакт с другом особом". Жена која је у 19. веку на брзину дефинисана као „човекова сапутница", постала је „људско биће женског рода".

Пролазак кроз иглене уши

Друго важно занимање академика је избор нових чланова, у замену за оне који

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

су умрли, а то се догађа у просеку двапут годишње. Кажу да је довољно да си Француз и да знаш да пишеш писма, па да истакнеш сопствену кандидатуру. Нису неопходне никакве дипломе ни сведочанства и нема старосног ограничења. Али, кандидат мора писмено да затражи пријем код сваког од академика посебно. Покојни Едгар Фор, дециенијама један од најуспешнијих политичара Француске, говорио је како му је избор за члана Академије био нешто најтеже у животу: „Те старе сфинге су толико увежбале своју надмоћ на мени да сам потпуно изгубио нерве!" Ово проверавање неопходно је, кажу, због тога што је Академија као некакав клуб и сви чланови морају да знају да ли је кандидат „човек за добро друштво".

Два пута у последњих десетак година „човек за добро друштво" била је жена: писац Маргерит Јурсенар изабрана је 1980. кад је председник Републике Жискар д'Естен изјавио да би Академија требало да отвори врата и супротном полу. Друга је Жаклин Ромили, стручњак за класичну грчку књижевност.

Кад га изаберу, нови члан прво одлази у Јелисејску палату у посету председнику. Затим се за њега наручује униформа и церемонијални мач. Униформа се и даље краји према упутствима која је дао још Наполеон. На њено шивење утроши се шест месеци рада и у нашем новцу око 400.000 динара. Онда се иде на три пробе и тек на крају прави се вез у облику маслиновог лишћа.

Церемонијални мач стаје готово двоструко више од униформе. Израђује га Картије и то је право уметничко дело препуно симбола који објашњавају живот и дела онога ко га носи. Одела и капе праве, такође, мајстори свог заната као што су Карден, Ланвен и Нитлиш.

Француски језик ће највероватније преживети, иако се промене одигравају брже него што би то академици желели. Преживеће и сама Академија. Њена отпорност је у њеној природи коју одликују симболика и неухватљивост. Својим колегама академицима песник Пол Валери је једном приликом рекао: „Ми смо оно што мислимо да јесмо и оно што други мисле да смо. Али, ни ми ни нико други не може тачно да каже шта смо!"

Припремила
Светлана Ивановић

ОКУЛТНИ БРОЈЕВИ

ШТА КРИ

Нумеролози, који баратају овим тајнама, сматрају да свако треба да пронађе свој лични број и управља се према њему при доношењу важних одлука али и када бира храну, датум за значајне потезе и остало. Свој број, уз мало труда, наћи ћете у дијаграму и објашњењима

Већина људи потајно је сујеверна када су у питању бројеви. Тринаест је у многим, али не у свим, земљама несрећан, а када још и петак падá тринаестог дана у месецу, спасавај се ко може! Авиокомпаније тада имају најмање летова. Домаћини се труде да за столом никада не буде тринаест гостију, неки хотели немају собу с бројем тринаест...

Многи, исто тако, имају своје омиљене бројеве или оне који су за њих срећни: број куће у којој су се родили или одрасли, на пример, или датум када су се венчали, или било који број који им је некада донео срећу па ће се то, можда, поновити и у будућности. Питајте неког ко игра „лото" и видећете.

Али, мало нас је који ћемо признати да заиста и озбиљно верујемо у срећу или несрећу везану за бројеве. А то су, у ствари, остаци древне и некада веома поштоване науке која се зове нумерологија и заснива се на веровању да бројеви носе у себи неко тајно знање о свету и животу, да могу да укажу на будућност и да крију разне видове човековог карактера.

Нађите себе и друге

Нумерологија је настала међу Јеврејима библијских времена и међу славним математичарима старе Грчке. Они који се овом вештином баве и данас, а у свету их није мало, углавном примењују такозвани Хебрејски систем према коме је свако слово азбуке везано за неки од бројева од 1 до 8.

Овај хебрејски дијаграм је прастар и била би нам неопходна подебела књига да бисмо објаснили како је направљен и зашто су баш та слова везана за одређене бројеве. У такво објашњење не можемо да се упуштамо. Да бисте се пронашли, биће вам довољан сам дијаграм и нешто мало сабирања.

1	2	3	4	5	6	7	8
A	B	C	D	E	U	O	F
I	K	G	M	H	V	Z	P
Q	R	L	T	N	W	Ž	
J		S	Đ	Nj	X		
Y		Ć	Dž				
		Č					
		Lj					
		Š					

Да би се открио број који одговара жељеној речи, бројеве из дијаграма у чијој су усправној колони слова те речи треба пажљиво извући, исписати и сабрати. Сваки пут када је збир већи од 9, две добијене цифре међусобно саберите, једном, два или више пута све док не добијете једноцифрени број.

Ако је, на пример, крајњи збир 15, сабирањем 1 и 5 добија се број 6 и то је онај прави. Уколико је крајњи збир, рецимо, 48, сабраћете 4 и 8 и добити 12, а затим сабирањем 1 и 2, крајње решење је 3.

Према нумеролозима, који баратају тајнама бројева, сваки број од 1 до 9 има своје значење. Дајемо вам само основна значења тих бројева. Нумеролог би, разуме се, за сваки од њих имао још много

ЈУ НАША ИМЕНА?

шта да вам исприча до најскривенијих појединости. Уверени смо да ће вам и наша објашњења бити довољна, поготово ако после њих и сами мало размислите о себи.

Лични број, број личности и број срца

Број **1** означава владајућу личност вође; **2** је племенитост, нежност, љубазност и недостатак амбиција; **3** је отвореност, интелигенција, креативност, духовитост; **4** значи праведност, организаторске способности, зависност од других и обраћање пажње на ситнице; **5** је бриљантан ум и нестрпљење; **6** је срећна комбинација спокојства, уравнотежености, лојалности, искрености и савесности, **7** припада усамљенику, филозофу, мистику; **8** је успех у друштву и окренутост себи; **9** значи врхунац интелектуалних и духовних особина.

Нумеролози верују да, кад се систем примени на пуно име и презиме, добијени такозвани **лични број** открива праву природу личности и све оно што утиче на живот и одлуке које та особа доноси. Ако се систем примени на надимак, добијени број показује шта други људи мисле о тој особи. А, ако удата жена упореди своје ново презиме с девојачким, сазнаће на који је начин брачни живот на њу утицао.

Даље, збир бројева свих сугласника имена и презимена, који се зове **број личности,** показује какав утисак остављамо на друге док збир бројева свих самогласника имена и презимена, познат као **број срца,** показује наш стварни карактер, оно што јесмо у дубини душе.

Славни Шекспиров збир

Ево једног славног примера. Лични број Виљема Шекспира (William Shakespeare) био је 5, што и сами можете да проверите помоћу табеле примењене на његово име у енглеском оригиналу, и то значи да је генијални књижевник био паметан, довитљив, брз и нестрпљив.

Шекспира су пријатељи звали Вил (Will) што, опет примењено на надимак у оригиналу, одговара броју 4 који приказује сасвим другачију страну његовог карактера, ону коју је чувао само за најближе и најдраже.

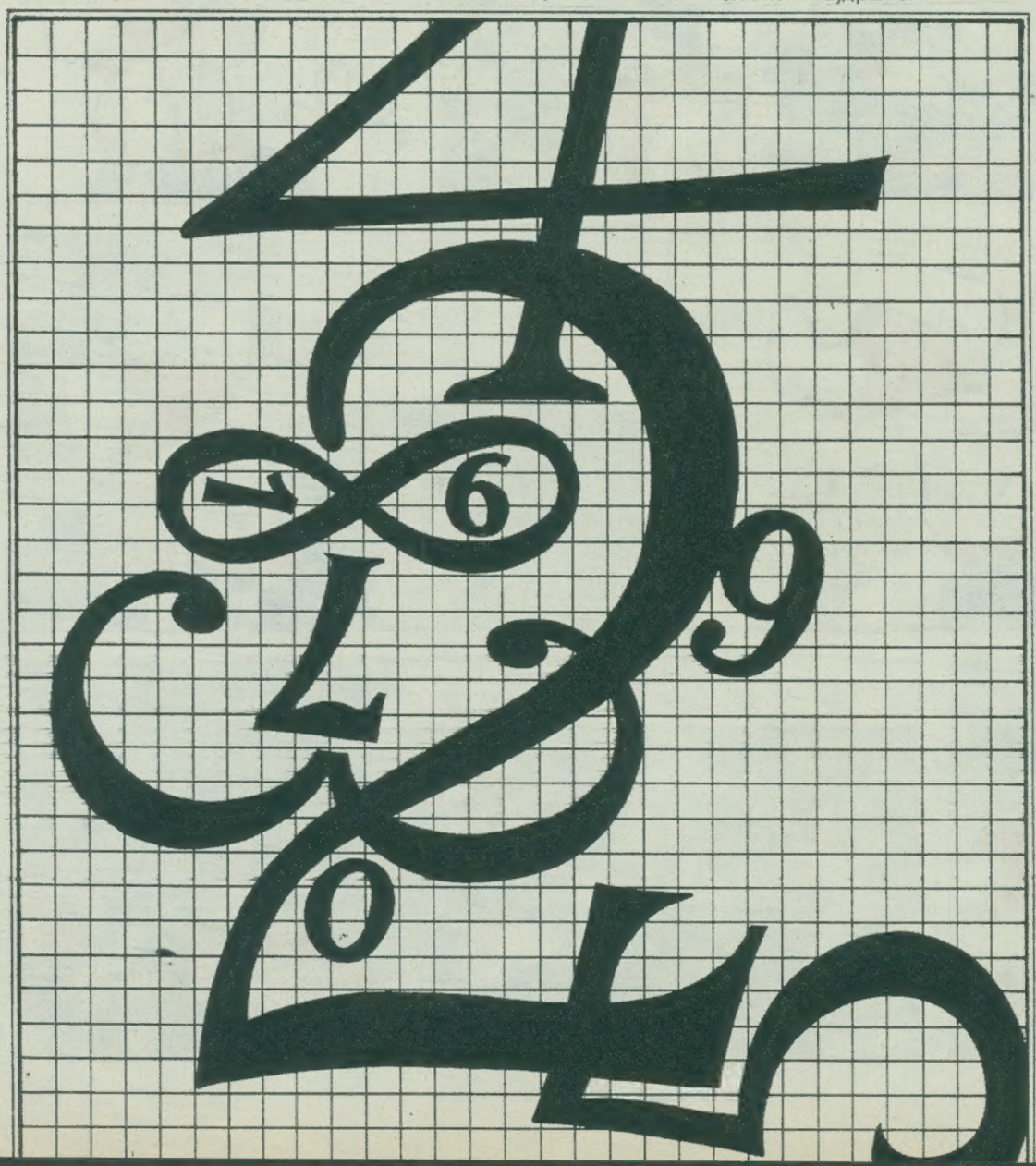

Његов број личности, онај збир свих сугласника имена и презимена који показује каквим очима гледа свет, био је 3, број поноситог, отвореног, паметног и амбициозног талентованог човека који ужива у овоземаљским задовољствима. Али је, зато, број срца, збир свих самогласника имена и презимена, био 2 показујући да је у души Шекспир био нежан, племенит и ненаметљив.

Нумеролози саветују људима да користе свој лични број, онај који се добија сабирањем одговарајућих слова пуног имена и презимена, у свим више или мање важним животним ситуацијама.

Они, рецимо, чији је лични број 6 треба да удесе тако да доносе важне одлуке или обављају значајне послове оних дана у месецу чији је збир 6, значи, 6. и 15. и 24. Или, други пример, особе с личним бројем 7 треба да једу поморанџе и другу храну чији је збир слова претворен у бројеве такође 7.

Важи и за датуме

Нумерологија се, исто као на имена, примењује и на датуме. Она ће, бар отприлике, означити шта може да се догоди одређеног дана, месеца или године. Узмимо баш ову 1991. годину чији збир даје број 20, односно 2 јер се нула не рачуна. То значи да би ова година, мада није баш тако почела, у неким светским размерама требало да буде у знаку доброте и племенитости.

Ако у ово верујете, морате мало и да размислите јер су особине бројева које смо побројали дубље и сложеније него наведене уопштености. Уколико не верујете, можете бар лепо да се забавите. Само исеците или препишите дијаграм и особине бројева и тражите, осим свог, бројеве рођака, другова и пријатеља. Не заборавите ни надимке!

Мораћете да пишете латиницом јер је древни Хебрејски дијаграм прилагођен енглеској, француској, италијанској и сличним азбукама. Ми смо, према некој логици, додали наша слова Ć, Č, Đ, DŽ, LJ, NJ, Š и Ž.

Припремила ***Бојана Дожић***

Илустровао: Растко Ћирић

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

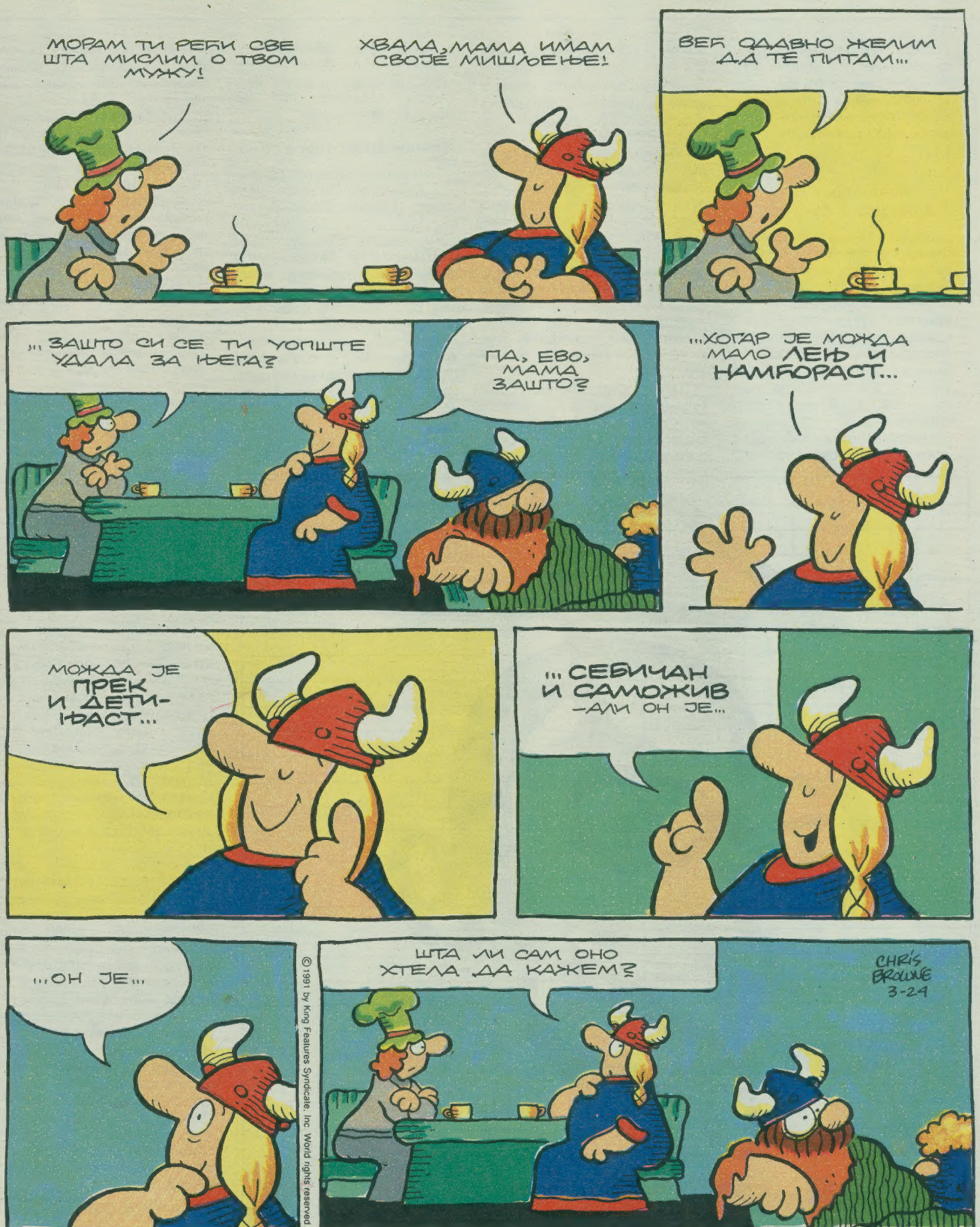

© 1991 by King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

Најслађе занимање на свету

ЧОКОЛАДА НА СТРОГОМ ИСПИТУ

Група људи у белим мантилима, озбиљног лица, пажљиво сече и пробада лоптице, штапиће, коцкице и узорке других маштовитих облика начињене од чоколаде. Они сваки узорак пробају, оцењују и разврставају. А њихова реч има тежину јер швајцарска фабрика слаткиша „Линт и Шпрингли" (Lindt & Spruenglі) жели да одржи врхунски квалитет својих производа.

У том послу лични укус мора да се искључи и чула користе прецизно, као део лабораторијске опреме, објашњава хемичар Вили Аман, руководилац тима за контролу квалитета. Производе који треба да задовоље разне укусе љубитеља чоколаде они посматрају са стручне стране и савесно их испитују.

Школска спрема, међутим, није неопходна да би неко постао дегустатор чоколаде. За добијање потребног уверења довољно је проћи осмодневни курс и положити мањи испит у центру за обуку фабрике „Линт и Шпрингли" смештеном недалеко од Цириха.

Новајлијама се на курсу прво објашњава да комад чоколаде треба равномерно распоредити преко језика, а затим прогутати. Онда се попије мало разблаженог чаја и крене на – следећи узорак.

Док полажу такозвани тест троструког Х, ученици седе одељени у преградама, а крај њих леже остаци начетих чоколада, епрувете и листе за оцењивање. Тест подразумева разликовње три врсте чоколаде, од којих су две исте, а задатак је да се уоче разлике и могући недостаци у укусу, ароми и тврдоћи. Дегустатором по принципу, може постати свако, мада могући кандидати за тај посао треба да буду, према упутству фабрике „Линт и Шпрингли", самокритични, поштени, без предрасуда, одлучни и да нису цепидлаке.

Чак би и обожаваоци чоколаде могли да се забрину над обавезом да свакодневно морају да једу веће количине своје омиљене посластице. Зато овдашња правила налажу да се дегустатори смењују, па имају пет радних дана сваких 10 седмица, а тада дневно поједу око 100 gr чоколаде. Многи је, наравно, једу и код куће, по сопственом избору и без икакве везе с послом.

Мада се ради преко целе године, највише посла има од септембра па до Божића и Нове године, а онда поново пред Ускрс.

Чини се да је најтежи задатак дегустатора да тачно опише чоколаду јер није довољно рећи само да је она слатка. Да би се почетницима помогло да нађу прави израз, компанија „Линт и Шпрингли" сачинила је сопствени речник придева, од којих многи не звуче баш слатко.

Према наведеној листи чоколада може, поред осталог, да мирише неутрално, на шећер, на нешто сагорело, на сапун или машинско уље. По укусу може бити блутава или подсећати на земљу,

сир или метал, а по саставу може да се опише као житка, крта, еластична, желатинаста, љускава, порозна, налик на креду... Добра чоколада треба да буде сјајномрке боје, да се ломи без мрвљења и топи на језику.

Није, међутим, увек било тако. Пре отприлике 110 година Родолф Линт је унео револуционарне промене у производњу слаткиша изумевши машину која је од зрнасте чоколадне масе правила равномерну смесу.

У овој фабрици данас ради покретна трака којом управљају роботи, а подаци и графикони које машина аутоматски избацује помажу шездесеторици квалификованих дегустатора да одрже стално услове производње, тако да квалитет ретко може да опадне.

Производи који не одговарају стандарду доспевају у посебне контејнере, али представник фирме Емил Јеги наглашава да се ништа не одбацује. Ако издвојени комади не могу да се претопе и поново искористе, од њих се прави сточна храна.

Фабрика која неке своје производе продаје по цени од више стотина франака (рецимо, ускршње јаје од пет килограма чоколаде коштало је 525 швајцарских франака или око 375 долара) мора да тежи савршенству. Јеги каже да муштерије одмах примете и најмањи пропуст: – Наћи огреботину на некој нашој чоколади исто је што и седети у „ролс-ројсу" у коме се чује урлање мотора.

В. О.

Илустровао: Зоран Петканић Петкo

ЛАКИ, СНАЖНИ И ПАМЕТНИ

ИЗ КУХИЊЕ НОВИХ МАТЕРИЈАЛА

Материјали за 21. век већ су ту: у нашем аутомобилу, канцеларији, чак и у нама самима. Ускоро ће се вештачки органи производити серијски, возови ће летети на магнетском јастуку, а електронски чипови бити прикључени у – људски мозак!

Лице Роџера Чартера орошено је капљицама зноја, али он је више него срећан јер је остварио свој сан: иако нема обе ноге, прешао је неколико стотина метара трчећим кораком! Пре 16 година његов аутомобил сударио се са тешким камионом на путу за Фремонт (Небраска) и смрскао му ноге. Лекари су морали да му их ампутирају до изнад колена. Некадашњи спортиста нашао се изненада непокретан, у инвалидским колицима. Дрвене протезе од осам килограма које су му причврстили жуљале су га и правиле убоје.

– Служиле су ми тек да могу да стојим усправно и ослањам се на њих док седим – објашњава Чартер који је у међувремену постао контролор на железници у Омахи. – Тако је било све док нисам добио нове вештачке ноге, двоструко лакше а савијају се као праве!

Вештачка кожа која осећа

Чартер је међу првима у свету испробао ове вештачке ноге које су само један од примера продора нових материјала који ће изазвати праву револуцију у различитим областима нашег живота. Посебно у медицини.

Већ данас хирурзи уграђују у људски организам тетиве од гортекса (доскора помодни материјал за спортску одећу!), артерије од дакрона, елементе за учвршћивање костију које организам не одбацује, бутни зглоб од угљеникових влакана, керамичке срчане залиске...

Након зубних протеза од композитног материјала који

веома личи на слонову кост ускоро ће се појавити вештачко минијатурно срце од новог материјала, вештачка кожа која је у стању да прима надражаје. Институт за текстил у Лиону (Француска) израђује антисептичку тканину за хируршке интервенције која убија микробе и бактерије, а познати произвођач каучука Хачисон произвео је рукавице од латекса које су постављене микрокапсулама испуњеним антисептичким средством. У случају да се поцепају или пробуше врхом загађеног шприца, активне материје се истог часа изливају чиме се постиже идеална заштита.

Аутомобил за судare

У разним гранама индустрије нови материјали омогућили су да се створе права чуда, а основни принцип за њихово добијање је – комбиновање. Као алхемичари некад, данас инжењери спајају прах и влакна и добијају „сендвиче" од угљеника, силицијум-диоксида, угљеникових једињења са силицијумом... Једном речју, доводе у необичну везу молекуле врло обичних материјала и добијају материјале са сасвим новим својствима

Убрзано се ради на каросерији аутомобила која ће моћи да издржи погодак најјаче гранате, на кесама за ђубре које ће се биолошки разграђивати. Научници су на добром путу и да направе магнетне полимере који ће заменити метале при добијању ултралаких магнета, а не треба заборавити ни металне легуре „са памћењем" које мењају облик у зависности од температуре. Ове легуре од влакана и смоле, чије се особине међусобно допуњавају, стручњаци за композите мешају са прахом не знајући унапред шта ће добити, али са циљем да их учине отпорним на високе температуре. Захваљујући једном таквом композиту, убудуће ће при хаваријама у васиони оштећење на оклопу васионског брода хемијском реакцијом моћи тренутно да „зарасте" и тако спасе посаду оног најгорег.

Које материјале за композитни „сендвич" изабрати, то је за инжењере највећа загонетка. Ако погреше употребивши га за једну намену или један производ, конкурентска варијанта биће боља, јевтинија, рецимо авионски мотор са мањом потрошњом горива. Оде ли конструктор предалеко, може се десити да не успе због непредвиђених тешкоћа. За све то тражи се огромно искуство, али је исто тако важно, а можда и важније, имати „нос". Зато је данас изузетно тешко наћи доброг стручњака за материјале. Он мора да се разуме и у металургију, и у минерале, и у механику, често и у биологију, информатику. Док се такви свезнајући универзалци не појаве, научници непрекидно морају да уче и сарађују с колегама из других струка

Четири пута скупљи од злата

Није онда чудо што су нови материјали у центру економске битке на крају 20. века. Поготову што употреба композита не мора да значи увек и брзо повећање прихода

Најбољи пример за међународно такмичење ове врсте су суперпроводници. Кад су Георг Беднорц и Алекс Милер из лабораторије у Минхену 1986. године открили да извесне металне легуре на високим температурама (најмање 243°C) преносе електрицитет практично без губитака, задивили су научнике целог света. Индустријалци су одмах почели да рачунају колико ће зарадити на овом открићу: на магнетима који ће омогућавати да воз лебдећи изнад шина јури великом брзином, акумулаторима који ће чувати електричну струју без губитака, уређајима који ће „допинговати" рачунаре, али њихови су се снови убрзо распршили. Иако је остварен велики напредак (само јапанска фирма „Сумимота" патентирала је 600 проналазака), не иде све тако лако.

У чаробној кухињи нових материјала свака екипа физичара има своје рецепте, своја лукавства, своје тајне које се чувају под три кључа, али најтеже им је са оним тајнама које им постављају комбинације материјала. Рецимо легуре алуминијума и литијума које је врло тешко добити. Истраживачи никако да открију зашто мењају облик скоро 20 одсто лакше од других композита алуминијума, а врло су важне јер је предвиђено да се од њих граде најлакши авиони за чију је грађу, ипак, потребна крутост коју оне не обезбеђују.

Украс збирке композита отпорних на високе температуре биће употребљен за омотач будућег васионског брода „Хермес" (европски спејсшатл), а биће израђен од карбон-карбид-силицијума који издржава 1400°C и аеродинамично оптерећење, али и такозвани карбон-карбон који на крилима и носу ловачког авиона издржава и до 1700°C!

За сада су све ово само смели пројекти, на граници знања нашега века, али сасвим је сигурно да време „паметних материјала" тек долази

В. М.

Илустровао: Добросав Боб Живковић

ВРАТА У СВЕТ ИЗ БАЈКЕ

Слике света:

СПЕСАРТ

Шума Спесарта

„СРЦЕ НЕМАЧКЕ" НАЛАЗИ СЕ УПРАВО У ОВОЈ ОБЛАСТИ У ГРАДУ У КОЈЕМ ЗДАЊА, СТАРА И ПО НЕКОЛИКО СТОТИНА ГОДИНА, ИЗГЛЕДАЈУ КАО ДА СУ ЈУЧЕ САЗИДАНА

Замак у Меспелбрурну – ремек-дело ренесансне архитектуре

Мајна код Милтенберга

Куће око главног трга у Милтенбергу

У Милтенбергу је готово свака кућа стара више векова

Територија данашње Републике Немачке физички је подељена у три велике природне области. Најјужнији део простире се од језера Костанце до реке Салцах која пролази кроз Салцбург и даље до подножја Алпа чинећи такозвану Баварску висораван која се завршава у долини Дунава. Север сачињава Немачка низија, а у средини је трећа, Средња Немачка која обухвата простор између Рајне на западу и Селве на истоку. То је географска област која је геолошки веома различита и сложена, у којој се уздижу масиви стари преко 200 милиона година!

Старине у пуном сјају

Мајна, заједно с Некаром, највећа је десна притока Рајне. Али, пре него што стигне до Франкфурта и не улије се у Рајну, код Мајнца, ова река буквално исцртава три стране савршеног квадрата који чини границе баварског Спесарта – брежуљкасте области вулканског порекла с највишим врхом Гејзбергом.

Овде у баварској регији Спесарт постоји национални парк, један од најбогатијих и најлепших природних паркова у читавој Немачкој. Простире се на површини од 171.000 хектара, а под шумом се налази 85 одсто његове површине. Лов је овде строго регулисан, баш као и сеча дрвећа. Храст, на пример, не сме да се исече пре него што напуни три стотине година! А дрво које се скупља редовним „прочишћавањем" шуме стиже чак до Јапана.

Овај део Немачке није занимљив само за природњаке и екологе. Спесарт и његови градови и села имају велики историјски, уметнички и културни значај, а врата у овај занимљив и незабораван свет, сличан оном из бајке, представља градић Ашафенбург.

Лежи на обали реке Мајне. Стар је неколико векова, али је до данашњих дана остао непромењен. Његов замак Јоханисбург, симбол политичке прошлости Немачке, сазидан је у 17. веку на рушевинама једне средњовековне грађевине. Овај споменик касне ренесансе пружао је уточиште и гостопримство многим познатим личностима, почев од Марије Терезије и Наполеона Првог до шведског краља Густава Адолфа који је, одушевљен његовом лепотом, пожелео да га „понесе" у своју земљу.

Замак је тешко оштећен у последњем рату, али је пажљиво реконструисан. Данас има и уметничку галерију са сликама Рубенса Кранаха, Јана Брухела и сликара Рембрантове школе. Са изузетком оне у Монаку, ово је свакако најзначајнија уметничка галерија у читавој Баварској. Посетиоци замка могу да виде и јединствену збирку минијатурних модела грађевина из старог Рима начињених од плуте које је у прошлом веку израдио чувени писац Карл Мај.

Замак има предивне вртове који се простиру до обала Мајне заједно са такозваним Помпејанумом који је изграђен по угледу на кућу Касора и Полукса у Помпеји. У вези с античким градом у Италији јесте и једно од најбољих вина из овог краја коме су дали име Помпејанер.

На римском утврђењу

Сведочанство хиљадугодишње историје Ашафенбурга јесте и црква Светог Петра и Александра која обједињује романски, готски и барокни стил. Налази се у историјском центру града, а припадала је једном бенедиктинском манастиру основаном 885. године. Краси је предивно степениште и предворје и може да се подичи ремек-делом немачког сликарства – „Оплакивањем Христа" Матијаса Гриневалда.

Овај град има и најлепши манастир у читавој Немачкој у којем је смештен музеј старина с бројним нумизматичким и керамичким збиркама. Особен је и парк на периферији града препун канала, језераца и малих острва с једним малим замком у средини.

Ако се из овог града крене ка југу, стиже се у Меспелбрун, чувен по замку који је ремек-дело ренесансне архитектуре. А онда, проласком кроз национални парк баварског Спесарта, стиже се до Милтенберга, бисера долине Мајне. Овај живописни градић подигнут је на једном старом римском утврђењу из другог века, у време императора Антонија Пија. Његове куће старе и по неколико векова стиснуте су једна уз другу дуж леве обале Мајне и око главне улице која полази од трга за који кажу да је један од најлепших у Немачкој. А да је ово управо тако говори и податак да Милтенберг сматрају „срцем" ове земље.

Овде Мајна тече мирно и делује свечано... Плове мали пароброди с товарима трговачке робе, поврћа и воћа... Кад пролазе испод старог моста, чује се писак сирене и јата галебова узлећу у висине изнад брежуљака Спесарта...

Припремио
Дијего Варагић

ТЕЖАК ЖИВОТ ЗА ЛЕВАКЕ

Стенли Карен, психолог из Ванкувера, Канада, приметио је током својих истраживања да се проценат левака са годинама смањује. Тако их међу дванаестогодишњацима има целих 13 одсто, док међу осамдесетогодишњацима чине мање од један одсто! При томе не може бити речи да се оних несталих 12 одсто „преваспитало" у дешњаке јер само мали број рођених левака научи да све ради десном руком. Разлог је нешто сасвим друго.

Скупљајући пуне четири године статистичке податке о несрећним случајевима, на узорку од 2000 људи, Карен је утврдио да леваци за 20 одсто чешће доживљавају спортске повреде и у исто толиком проценту чешће имају повреде на раду, а чак 49 одсто више у свакодневном животу. То није крај: за 54 одсто чешће од дешњака они се повређују алаткама и справама, а за читавих 85 одсто чешће за воланом доживљавају саобраћајне удесе. Због свега овог просечан век левака нижи је од укупне популације, па се отуд логично и њихов постотак међу старијима смањује.

Психолог сматра да леваци нису ништа мање вешти и способни од дешњака већ се, једноставно, не осећају пријатно у свету у коме је све подешено за дешњаке. ■

ДА ЛИ СУ СВИ КРИЋАНИ ЛАЖОВИ?

Још од 6. века пре наше ере филозофи се боре с реченицом коју је изговорио Крићанин по имену Епименидес: „Сви Крићани су лажови".

Реченица спада у такозване парадоксе и захтева напорно логично размишљање. Ако, као што је изјавио Епименидес, сви Крићани лажу, онда он говори истину. Али, ако је то истина, онда он лаже јер је и он Крићанин, а сви Крићани су лажови.

Прича се да се песник Филетас толико занео мозгајући ко лаже а ко не да је престао и да једе и да спава и на крају је од исцрпљености умро. ■

ОПРЕЗНИ КОМАНДОСИ

За време Фокландског рата 1982. године један одред британских командоса искрцао се под окриљем ноћи у забачену увалу са задатком да прикупи обавештења о непријатељу.

Пре него што су стигли до врха стрмог гребена, зачули су гласове.

– Нисмо могли да разумемо шта су говорили и претпоставили смо да то мора да је шпански језик – објашњавао је касније капетан Најџел Бедфорд. Не знајући колике су непријатељске снаге, група је одлучила да се притаји до свитања.

– Лежали смо тамо потпуно непокретни, једва се усуђујући да дишемо, да бисмо ујутро установили да су „гласови" били заправо пингвини. ■

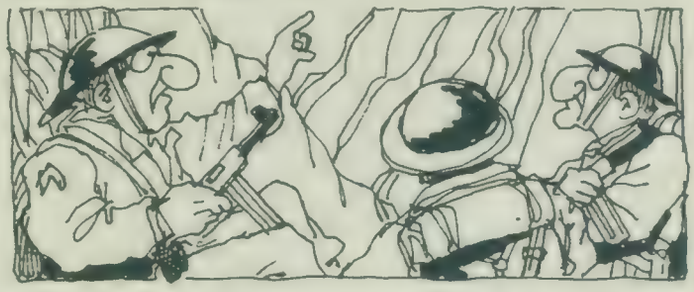

ВАЗДУШНИ МОСТ

Чонг Шинг је у мају 1984. запретио да ће бомбом дићи у ваздух једну рафинерију нафте у Хонгконгу уколико му се не исплати уцена од 75.000 хонгконшких долара. Послао је управи рафинерије неколико стотина голубова-писмоноша, сваки са привезаном кесицом за новац, и упутством како да се кесице напуне. На Шингову несрећу, полиција је одлучила да доскочи уцењивачу тако што је пратила хеликоптером птице које су је одвеле право до Чонговог скровишта. ■

АМАТЕРИ

Два путника на прекоокеанском путовању досађују се у бродском салону док један коначно не предложи:

– Шта кажете на једну партију карата?

– Па, могло би, али да знате, ја нисам баш неки играч...

– Ни ја, него тако, да скратимо време – признаде и други.

Прилазе столу за картање, један узима пакет са картама и истог часа почиње сумњичаво да врти главом:

– У овом шпилу недостаје једна карта!

– Четворка каро – додаде као из топа онај други ■

Илустровао: Зоран Петканић Петко

ГОСПОДИНЕ, ИМАТЕ УЖАСНЕ МАНИРЕ!

ТРИ ЖИВОТА АУГУСТА ШЕНОЕ

Неумитна природа није услишила последњу жељу писца који је обожавао Загреб, али се осећао Југословеном колико и Хрватом

Један од највећих југословенских књижевника Август Шеноа, или господин Август, како су га ословљавали стари Загрепчани, умро је у четрдесет трећој години.

Као романтичара и реалисту сврставали су га уз славног Валтера Скота и Виктора Игоа.

Нико, веле, као господин Шеноа није тако сликовито описао Хрвате, нарочито Загрепчане. Све је у његовим делима „Сељачка буна", „Златарево злато", „Клетва", „Чувај се сењске руке"...

Загреб је обожавао и о Загребу објавио најлепше странице, али је исто тако био и велики Југословен. Посебно је волео Црногорце. Када је издавач Абел Лукшић пренео из Карловца у Беч свој часопис „Гласоноша", уређивао га је Август Шеноа. Већ у првом броју Шеноа је објавио песму „Црногорска штампарна".

Ипак, Август Шеноа је оставио најлепше записе у фељтонима и новинским чланцима.

Загрепчани су се чудили како он стиже да толико напише, чак су га у друштву запиткивали када и да ли уопште спава! Загребом је колала прича да има три живота. Један је, говорили су, посветио државној служби, други писању, трећи породици.

Да се публика пробуди

Шеноа је био правник, градски сенатор, „артистички равнатељ" и драматург Народног казалишта у Загребу. То за плату. У слободном времену је писао, готово као „штанц машина", а онда стизао да се редовно појављује у јавном животу. Друштвени живот у Загребу без њега није могао да се замисли. „Сипао" је досетке као из рукава и настојао да поткачи наметљивце и скоројевиће.

Једну сугрђанку назвао је ћурком у шеширу. Узвратила му је љутито:

– Господине Шеноа, ви имате ужасне манире! Даћу вам књигу о лепом понашању!

– Хвала, веома сте љубазни! – одговорио јој је писац – Али, шта ћете ви без ње!

Претерано радећи, а желећи да одговори свим обавезама, Шеноа је заспао на једном концерту. Пријатељ који је седео поред њега пробудио га је:

– Драги Аугусто, како можеш да спаваш када уметник изводи своје ремек-дело?

Шеноа се тргао:

– Е, сад си изговорио највећи комплимент за маестра!

– Како то? – зачудио се пријатељ.

– Па, он свира „Успаванку"! – равнодушно је одговорио Шеноа уз смех присутних у ложи.

Газда части!

Шеноа је уредно водио дневник у који је записивао своје доживљаје. Између осталих и један из кафане када је са пријатељима расправљао о правним заврзламама. Да би доказао оно што је тврдио, позвао је келнера и замолио га да пређе преко улице и купи Кривични законик. Келнер је отишао до газде кафане, нешто се с њим договарао, а онда се вратио и обратио писцу:

– Газда каже да не морате да платите вино које сте попили, он части!

Да би младе надобудне писце који су му се редовно обраћали за подршку спустио на земљу, Шеноа се служио различитим лукавствима, понекад и цинизмом. Тако је неком приликом новопеченом писцу позоришног комада објашњавао да треба да измени крај.

– Зашто? – упитао је готово увређено млади писац.

– Па, зато што ваш јунак на крају комада узима отров, а боље је да се убије из револвера како би се публика пробудила! – одговорио је хитро Шеноа и продужио даље кроз хол Народног казалишта.

Август Шеноа је важио за умног, духовитог и друштвеног човека. Родио се 1838. а умро 1881. На самрти је изговорио молбу:

– Не дајте ми умријети, имам још толико тога да напишем!

Неумитна природа није му услишила жељу.

Сахрањен је у капели на гробљу Мирогој у вољеном Загребу.

М. Тодоровић

Илустровао: Бранко Јовановић

ЖИВОТ ПИШЕ ДРАМЕ

ЈАХАО САМ НА ТОРПЕДУ

Из кабине ме је истерало једно заглушујуће „ВУУУУУМ!" Разрогачио сам очи пред невероватним призором: метални цилиндар пун експлозива лудовао је по палуби рушећи све пред собом док су му пропелери громко бубњали

Почетком Другог светског рата био сам, у чину старијег поручника, капетан разарача „Сен Лоран". Првог јула 1940. наш бојни брод, који је припадао снагама Канадске краљевске морнарице, пратио је, са још три британска разарача, британски брод „Нелзон" према обалама Велике Британије.

Тог дана, како је и у канадској и у британској морнарици уобичајено, јављен нам је списак унапређења. Ја сам постао заповедник и наређено ми је да се по обављеном задатку вратим у Халифакс, у Новој Шкотској, да бих преузео нову дужност. На „Сен Лорану" је имао да ме замени старији поручник Херберт Рејнер, стручњак за торпеда, који је унапређен у капетана.

Током претходне седмице пуне посла наши момци из торпедног одељења нису имали времена да дотерају своје убитачно оружје за инспекцију, а нови капетан већ је био на броду.

Експлозија на најмањи додир

Рано ујутру 2. јула „Сен Лоран" је притекао у помоћ преживелима с путничког брода кога је торпедовала немачка подморница западно од Ирске. Пошто смо покупили 859 бродоломника и искрцали их у Гриноку на западној обали Шкотске, добили смо наређење да се вратимо у Розит, поморску базу на њеној источној обали.

Пријатног недељног поподнева у друштву канадског разарача „Скине" пловили смо уз западну обалу на путу за Розит поред Минчиза, Пентленд Ферна и других мањих острва. „Скина" нас је пратила с десне стране на растојању од око триста метара.

Пловећи према северу између острва, били смо у релативно безбедним водама, бар што се тицало непријатељских подморница. Опасност је искрснула од нас самих и то, како већ бива, сасвим глупо и неочекивано.

Торпедисти су, у доколици, а да би оставили утисак на новог капетана, чистили, бојили и истеривали гланц на торпедним цевима. Све цеви биле су напуњене експлозивом, али су имале сигурносне уређаје, у ствари резе, који су се лако, покретом руке, отварали и затварали.

Батерија од четири торпеда на пловећим објектима који нису подморнице уздужно се премешта и поставља са спољне стране бродског корита пре него што се, у нападу, торпедо испали на циљ. Најкраће објашњено, експлозивни набој тек тада избацује подмазани, 7,2 метра дугачак и тону и по тежак, пројектил из торпедне цеви далеко од брода с кога је лансиран. После тога у дејство ступа мотор самог торпеда.

На репу торпеда два пропелера, која се обрћу у супротним смеровима, покретана гасом и сабијеним ваздухом под притиском од двеста атмосфера, терају ово оружје смрти према мети брзином од четрдесет пет чворова.

И док пројектил шиба кроз воду, тек пошто превали око двеста метара на његовој бојевој глави напуњеној разорним експлозивом обртањем пропелера на упаљачу ослобађа се ударни механизам. Торпедо ће тада експлодирати на најмањи додир било ког сечива његовог четворокрилног пропелера.

Метална звер јури палубом

И баш на тако опрезно пројектованом и направљеном пакленом оружју, предвиђеном да експлодира када је добрих двеста метара удаљено од матичног брода, тог мирног јулског предвечерја морнару торпедисти, занетом бојењем свог торпеда, засметала је у послу ручица за испаљивање.

Он је, сасвим махинално, подигао сигурносну резу и ручицу повукао уназад. Његова четка с бојом никада није стигла до места испод ручице које је желео да пребоји. Уз заглушујуће „ВУУУУУМ!" торпедо је излетео из цеви слободан као птица на грани.

У том часу налазио сам се у кабини на десној

страни моста. Излетео сам као да је и мене неко катапултирао и разрогачио очи пред дотад невиђеним призором: торпедо пун експлозива лудовао је по десној страни палубе рушећи све пред собом док су му пропелери громко бубњали!

Пошто је, како се одмах дало закључити, торпедо испаљен према крми, он је у првом кругу јурњаве по палуби поломио тврде и тешке кутије с муницијом и однео са собом десне мердевине, у ствари тешке, челиком обложене степенице.

На том свом путу попео се и на седам центиметара високу топовску платформу и добро ударио ово наше противавионско оружје. Одатле је наглавачке поново тресnuо на палубу и одскочио на њену крајњу десну страну.

Када сам ја с моста угледао помахнитали торпедо, он је по други пут обигравао десну палубу насрћући на све њене, како ми то зовемо, структуре. Пропелери упаљача бојеве главе још нису ослободили његов експлозив, али је до тога могло да дође сваког трена.

Бацио сам погледа на разарач „Скину" и наредио да му се пошаље радио-порука: ИМАМ ОТКАЧЕНИ ТОРПЕДО НА ДЕСНОЈ ПАЛУБИ! „Скина" се одмах мудро повукла оставивши „Сен Лоран" да се сам избори с невољом. Уосталом, помислио сам, биће можда потребна за евентуалне преживеле с нашег разарача.

А онда сам видео још нешто: моји морнари трчали су што их ноге носе према супротној левој страни наше лађе. И од њих је било мудро што су журили да се посакривају и мене, као капетана, оставе самог с торпедом. Само, заборавили су да ће, ако то чудо експлодира, „Сен Лоран" отићи богу на истину са све левом палубом и свим осталим на њему.

Ја сам јурнуо на бојно поље, то јест на десну палубу, мада нисам имао представу шта тамо треба да предузмем. На сву срећу тамо је долетео и торпедиста Сем Риц који је знао шта треба учинити. У том тренутку „Сен Лоран" се благо заљуљао на таласима: а да није, били бисмо немоћни за оно што је уследило.

Торпедо, чија су оштра сечива пропелера бесно гребала челиком обложене плоче палубе, љуљао се напред-назад кад год би се заљуљала лађа. Полетео би, па би се нагло зауставио као бик у арени неодлучан у коме правцу да јурне.

Када се, у једном тренутку, докотрљао до бродске ограде, ступили смо у муњевиту акцију не бисмо ли га тамо и задржали. Ја сам га опкорачио држећи се рукама за ограду, а Риц је одјурио да донесе кључ да би завртнуо проток сабијеног ваздуха који је покретао пропелер.

Следећег пута „Сен Лоран" се заљуљао мало јаче и торпедо се откотрљао од ограде. Е, тада сам га узјахао и рукама се чврсто ухватио за пречку ограде. Убитачна цилиндрична цев пречника свега нешто већег од педесет три центиметра учинила ми се шира од коњских леђа. А била је и добро подмазана и страшно клизава.

Сада сам могао да осетим како сечива пропелера, тандрчући и гризући челичну оплату палубе, почињу да покрећу торпедо унапред. Када је кренуо, одупро сам се ногама што сам јаче могао да ме не би збацио а руке сам премештао дуж ограде следећи његову путању.

Да га ногама нисам тако чврсто држао, пропелери би доњи део мог тела самлели а затим ослободили механизам за паљење па би ова механича звер разнела и „Сен Лоран" и његову добро скривену посаду.

Ето, због тога се, мада сам већ годинама у пензији, и данас у Канадској краљевској морнарици прича да сам јахао торпедо по палуби разарача као прави каубој на родеу.

Опасна бојева глава

Најзад се појавио и Риц с кључем. Он и торпедиста Рон Елис, који је скупио храброст да ступи на поприште, почели су право рвање с торпедом док га нису на трен умирили и затворили дотицање ваздуха под великим притиском.

Чим се бука заустављених пропелера стишала, ситуација је, изгледа, постала мање напета и из свих кутова брода почела је да нам пристиже помоћ.

Торпедо је савладан и причвршћен уз ограду брода. Али, драма није била завршена.

Када је торпедо ударио у кабину на палуби, његов упаљач се вратио у бојеву главу и оштетио је тако да је било опасно по живот дотаћи торпедо. Најбоље је било и не гледати га. Ипак смо некако успели да скинемо бојеву главу, али су она и експлозив у њој били крајње незгодни сапутници.

Чим смо следећег дана упловили у Розит, отишао сам у локални Морнарички штаб и поднео извештај. Тамо ме је чекало наређење да примим нову дужност и одмах новим бојним бродом кренем с конвојем северним Атлантиком.

Вратио сам се на „Сен Лоран" и сазнао сам да је посада сама успела да пренесе и торпедо и његову опасну бојеву главу на лучки насип. Јавио сам штабу каква је штета на торпеду и где се налази и отпловио да обезбеђујем конвој од немачких подморница.

Гробље у Северном мору

Када сам поново дошао у Велику Британију, срећом у Ливерпул а не у Розит, срео сам се с Рејнером који је, после мене, постао капетан „Сен Лорана". Од њега сам сазнао да је било баш добро што сам се налазио далеко у Канали када су се бесне лучке власти Розита окомиле на „Сен Лоран" који им је оставио на доку незгодну и нежељену „бебу".

Али, ја сам у међувремену написао потпуни извештај о догађају и послао га главнокомандујућем Вестерну Апрочизу. У њему сам поменуо да би истражни поступак био излишан јер је морнар коме се торпедо омакао све признао. Ничег другог, написао сам, није ни било.

Наравно да су лучке власти Розита биле бесне: нико није хтео, ни за љубав ни за паре, ни да дотакне оштећену бојеву главу, а камоли да је уклони. Капетан Рејнер се позивао на мој извештај главнокомандујућем у коме је писало све само не шта да се ради са опасним остацима торпеда.

Доста касније сазнао сам да је бојева глава са експлозивом завршила у минском пољу Северног мора.

Хари Девулф, вицеадмирал Канадске краљевске морнарице у пензији

Како је окајан крвави новац

КУЋА КОЈУ

Када је 1881. године умро мултимилионер Виљем Винчестер, његова удовица наследила је 20 милиона долара и око хиљаду долара дневно само од деоница чувене фирме оружја „Винчестер Рипитинг Армз" чији је покојни супруг био главни сувласник. Све то на њену несрећу и ужас

Пуних тридесет осам година госпођа Сара Винчестер слушала је око себе, као најумилнију музику, данонoћно лупање чекића и других справа, дозивање радника, буку непрекидног рушења и зидања. Ниједна успаванка на овом свету није јој пријала више од те сталне ларме и трескања. Удовица Винчестер није била ни глува, а ни луда. Та паклена галама била је само део њене животне мисије.

Та мисија искрсла је 1881. године, убрзо после смрти њеног мужа Виљема Винчестера. Удовица је наследила двадесет милиона долара на руке као и приход од око хиљаду долара дневно од покојникових деоница у славној фирми оружја „Винчестер Рипитинг Армз Ко".

Сару Винчестер толико богатство није ни за трунчицу утешило. Жалећи мужа и потресена раном смрћу њиховог јединог детета, она је потражила спас код медијума спиритуалисте, особе која има моћ да општи с духовима покојника, из Бостона.

Клетва због „винчестерке '73"

Порука коју јој је са онога света пренео медијум била је јасна и алармантна. Како је највећи део богатства Винчестерових потицао од продаје пушака „винчестер '73", оружја за које се с правом говорило да је освојило и покорило Дивљи запад, душе жртава тог оружја – на хиљаде и хиљаде њих – осветиле су се одузевши Сари Винчестер прво дете па онда и вољеног мужа.

И њен живот, гласила је даље порука, протећи ће под ужасном клетвом уколико одмах не купи кућу, проширује и настави да је гради и дограђује све до смрти. Другим речима, све док трају лупа и бука грађења, госпођу Винчестер ће зли духови оставити на миру.

Речено, учињено. Године 1884. Сара Винчестер купила је кућу од осам просторија на фарми у Санта Клара Вели у Калифорнији. Тамо је, од тог трена па до њене смрти 1922. године, екипа од двадесет два столара и на десетине зидара и других радника давала све од себе да отера ужасну клетву везану за њено породично име.

Рад је трајао и дању и ноћу, у длаку тачно према упутствима. Али, каквим! Сваке вечери госпођа Винчестер

СУ САГРАДИЛИ ДУХОВИ

повлачила се у одају за сеансе призивања духова и они су јој, преко медијума, диктирали шта и како следећег дана треба радити. Она је то, сутрадан ујутро, преносила шефу градилишта.

Како је посао напредовао, постајало је све јасније да се кућа гради тако да добрим духовима пружи уточиште, а зле заувек отера. Овај двоструки циљ може бар мало да објасни разна чудеса којима је кућа обиловала.

Једно од укупно четрдесет степеништа. Али, ово води на плафон.

Кућа Винчестер, чији се део види доле, обилује разноразним чудесима што и није тако необично с обзиром на њене архитекте.

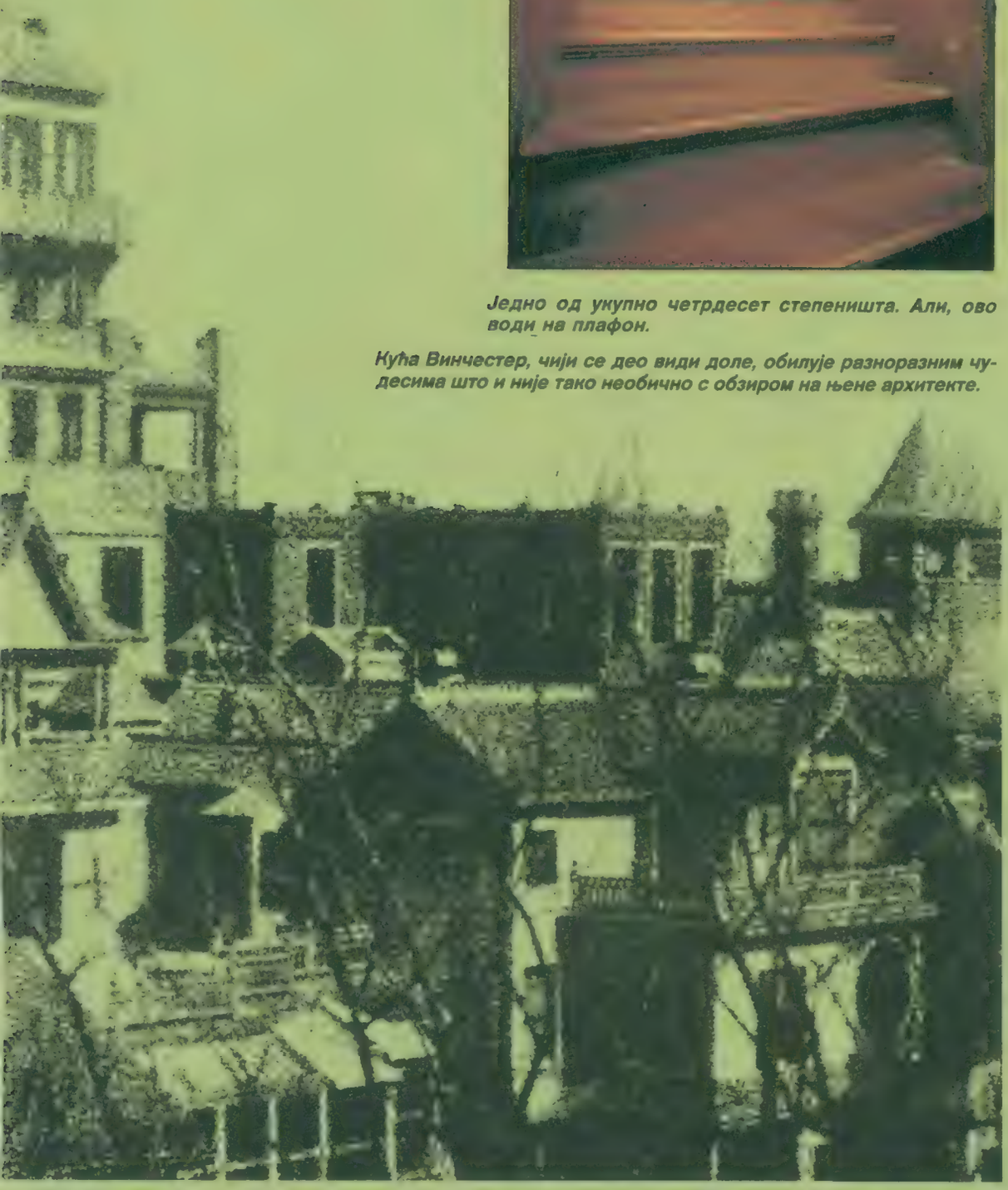

Хирови мртвих душа

Нека од врата, на пример, отварала су се само с једне стране и из такве одаје, ако се случајно залупе или затворе, није се могло изаћи. Нека су се отварала у празан простор, то јест ни у шта. Нека су била раскошне двери а водила су у просторију дубине ормана, док су неугледне вратнице као за оставу биле улаз у низ од тридесетак огромних дворана.

Или степенице. Један степенични крак ишао би надоле до другог а овај, опет, назад на исти спрат без икакве сврхе. Једно степениште имало је четрдесет и четири степеника и седам завијутака за висину од свега два метра и седамдесет центиметара. Друго чувено степениште завршавало се на плафону чистим ћорсокаком.

Да се духови, пошто немају одраза, не би доводили у непријатан положај, у кући су постојала само два огледала. А, пошто духови немају сенку, осветљење је направљено тако да у кући сенку нису имала ни жива бића.

Посластица за љубитеље настраног

Неуморан тридесетосмогодишњи рад уродио је кућом од сто шездесет соба на површини од шест јутара. У ствари, првобитно је сграђено седамсто педесет одаја на седам спратова, али су многе порушене и претворене у нешто друго, онако како су духови ноћу мењали нацрте.

Данас је кућа Винчестер, без обзира на све хирове мртвих душа, призор који и споља и изнутра оставља снажан утисак. Споља због грандиозности и хаотичности свих постојећих и непостојећих архитектонских стилова.

Унутра она има три лифта, шест кухиња, четрдесет спаваћих соба, четири стотине шездесет седам врата, десет хиљада прозора, педесет два кровна прозора, четрдесет степеништа, четрдесет седам камина, шест сефова и – туш!

Госпођа Сара Винчестер потрошила је на градњу и прекрајања пет и по милиона долара свог, како је говорила, крвавог новца да би скинула клетву с породичног имена. А оставила је праву посластицу за љубитеље чудног, необичног и настраног.

Припремила ***Б. Дожић***

2001 NAGRADA

SVEMIRSKI JUNACI NAGRAĐUJU SAKUPLJAČE

FLEER DUBBLE BUBBLE GUM

MOŽETE DOBITI:

U PRVOM KOLU

TV color .....(3)
Video recorder .....(3)
Bicikli BMX .....(15)
Walkman .....
Foto aparati .....(30)
.....
Robot igračke .....(100)
.....
Kalkulatori .....(100)
.....
Majice .....(200)
.....
Poklon paketi PLIVE .....

SAKUPITE 30 OMOTA

DUBBLE BUBBLE

ŽVAKAĆE GUME

POŠALJITE SA SVOJIM IMENOM I ADRESOM NA ADRESU:

DUBBLE - BUBBLE
NAGRADNA IGRA
P P 50
41144 ZAGREB

IZVLAČENJE NAGRADA 25.6.1991. godine

IMENA DOBITNIKA BIT ĆE OBJAVLJENA U LISTOVIMA VEČERNJI LIST, OSLOBOĐENJE, VEČERNJE NOVOSTI 6. 7. 1991. godine.

САЈМОН ЏЕШ

А. МИКЕЛУЦИ

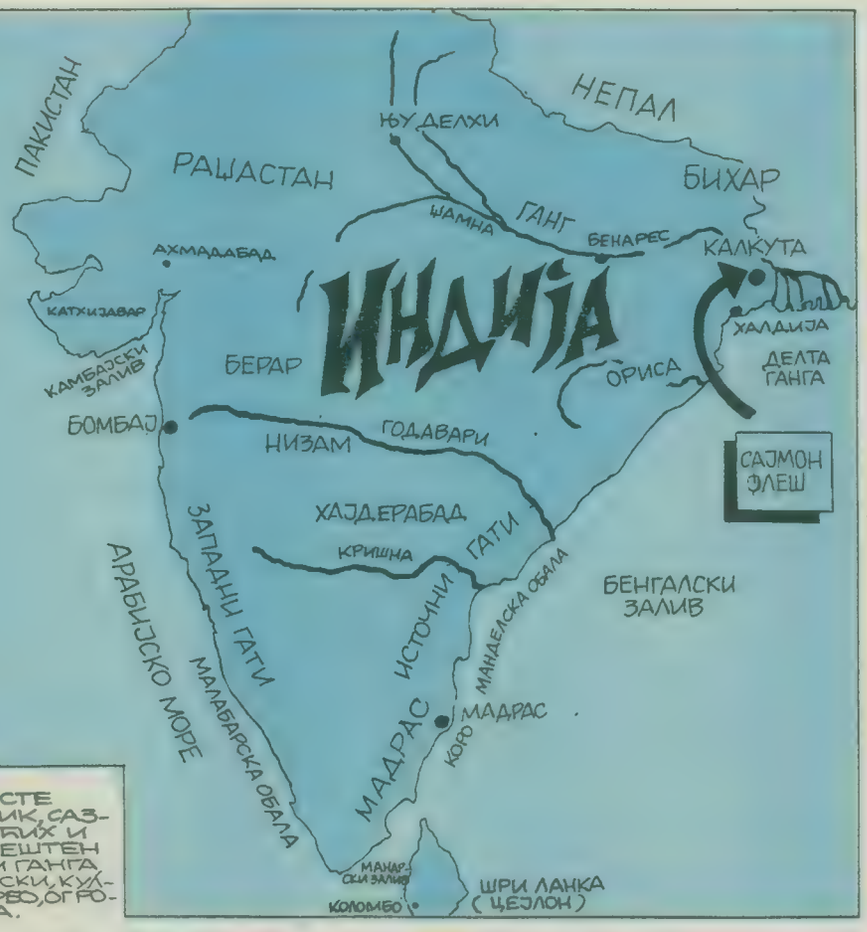

„НИШТА НЕ ЗНАТЕ О КАЛКУТИ? КАД БИСТЕ ПРОЧИТАЛИ НЕКИ ГЕОГРАФСКИ ПРИРУЧНИК, САЗНАЛИ БИСТЕ ДА ЈЕ ТО ЈЕДАН ОД НАЈВЕЋИХ И НАЈЗАГАЂЕНИЈИХ ГРАДОВА НА СВЕТУ. СМЕШТЕН ЈЕ НА СЕВЕРОЗАПАДУ ИНДИЈЕ, НА ДЕЛТИ ГАНГА ОКО 140 КИЛОМЕТАРА ОД МОРА. ИНДУСТРИЈСКИ, КУЛТУРНИ, САОБРАЋАЈНИ ЦЕНТАР... ВЛАЖАН, ВРЕО, ОГРОМАН, ЗАГУШЉИВ. УКРАТКО, ТО ЈЕ КАЛКУТА.

И ТАКО, НАШАО САМ СЕ МЕЂУ ОНИМ ДВОНОШЦИМА КОЈИ ЦУНЈАЈУ ПО НАЈЗАБИТИЈИМ ДЕЛОВИМА НАШЕ ПЛАНЕТЕ...
И ЈА САМ СЕ ОБРЕО У ТОМ ГРАДУ О КОМЕ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА НАПРАВИМ НЕКУ ФОТО ПРИЧУ...
1

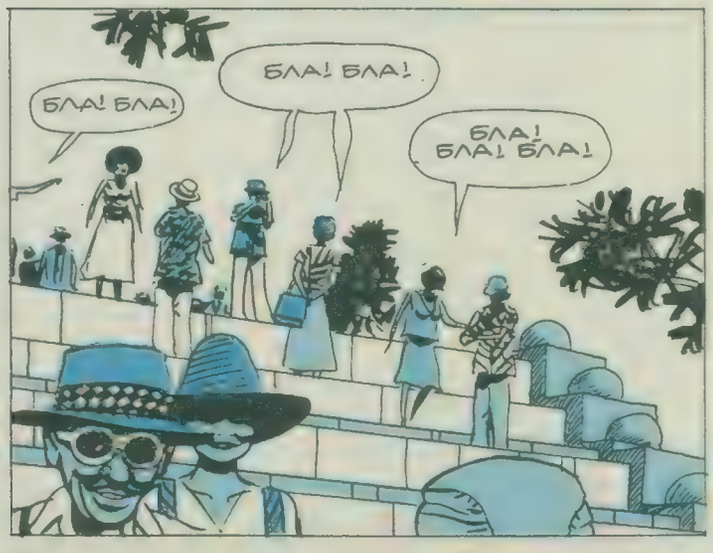

ЧЕСТО МИ СМЕТАЈУ У ПОСЛУ, ПА НЕ ВОЛИМ НИ ДА ИХ ПОМИЊЕМ! ДА ТО СУ ТУРИСТИ! ПОГОДИЛИ СТЕ! ПОБЕГАО САМ ОД ЊИХ ГЛАВОМ БЕЗ ОБЗИРА! ШТА ЈА С ЊИМА ИМАМ ДА ТРАЖИМ?

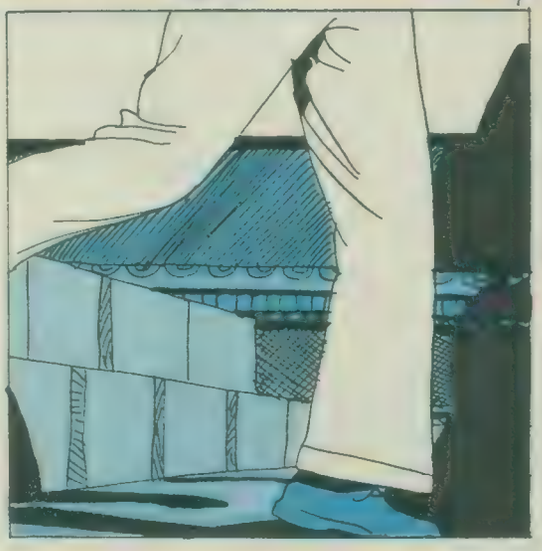

CLICK
ОДЛИЧНО! УХВАТИО САМ ПРАВИ УГАО, А НЕМА НИ ОНИХ ДОСАДА...
CLICK
ЈОШ ЈЕДАН КОЈИ ЖЕЛИ ДА СЕ ОСА-МИ!
АЛИ, ТАЈ ЧОВЕК НИЈЕ ДУГО БИО САМ...
CLICK
ТОК
ТОК
ОХ! ПУЦАЛИ СУ У ЊЕГА!
2
ПОЈУРИО САМ ДОЛЕ, НА ТЕРАСУ...
ЗАЧАС ЋЕ СЕ НАПРАВИТИ ГУЖВА! БОЉЕ ЈЕ ДА ЗБРИШЕМ!

АХ
АА
Док сам се удаљавао, зачуо сам грозну цику, као у хорор – филмовима...
Пет минута касније, опет сам био на месту злочина, али овог пута сам се умешао у гомилу...
Где' она два типа! До бавола, па то су они!
Можда су осетили да их неко посматра, или су видели оно што су желели...
Одлазе... Пратићу их! Ово постаје занимљиво!
3
Ако нисте били у Индији, тешко вам је то да замислите! Али верујте, било је то као да тражите неког мрава у мравињаку... Изгубио сам их десетак минута касније...
Прешли су ме!
И јесу, али не на начин на који сам ја мислио...

У АВЕНИЈИ БУДГАЈА НАЛАЗИ СЕ ФИНИ ХОТЕЛ... ПОТИЧЕ ЈОШ ИЗ ВРЕМЕНА БРИТАНСКЕ КОЛОНИЈЕ... КАД БИСТЕ СЕ ПОПЕЛИ НА ДРУГИ СПРАТ И ПОКУЦАЛИ НА ВРАТА, ЈА БИХ ВАМ ОТВОРИО...

СНИМИО САМ, ДОГАЂАЈ, АЛ' НЕ ЗНАМ ШТА ЋУ СА СНИМКОМ...

„ТАЈАНСТВЕНА СМРТ ХОЛАНДСКОГ ГЕНЕРАЛНОГ КОНЗУЛА... УБИЈЕН ЈЕ ЈУЧЕ, САТРИ ХИЦА, НА ТЕРАСИ ХРАМА ГАУТАМА..."

ДОК САМ ЈА БИО НЕОДЛУЧАН, НЕКО ЈЕ ВЕЋ ИЗРАДИО ТАЧАН ПЛАН, БАР ШТО СЕ МЕНЕ ТИЧЕ...

ЧУЈЕШ ЛИ? ВИДЕО САМ ГА КАД ЈЕ СНИМИО ХОЛАНЂАНИКА И ТВОЈЕ ЉУДЕ!

КОЛИ ЈЕ ТАЈ ТИП?

ВАЉДА ЈЕДАН ОД ОНИХ НАРКОСА КОЈИ ДОЛАЗЕ ИЗ АМЕРИКЕ ИЛИ ЕВРОПЕ, САМО ДА БИ НАМ ДОСАЂИВАЛИ!

ПА?

ЧУО СИ! ВОДИ НАС ДО ЊЕГА И ДОБИЋЕШ ОДЛИЧНУ ТРАВУ!

КОЛИКО ОН УОПШТЕ ЗНА О НАМА?

САСВИМ ДОВОЉНО, ИЗГЛЕДА...

4

ДОБРО! РЕЦИ МУ ДА ДОНЕСЕ АМЕРИКАНЧЕВУ КАМЕРУ И ДОБИЋЕ ТРАВУ!

ТО ЗНАЧИ ДА СМО ЗАВРШИЛИ СА ЛИКВИДИРАЊЕМ БЕЛАЦА?

ХМ... ЗА САДА!

ТЕ НОЋИ САМ ЛОШЕ СПАВАО... РАЗМИШЉАО САМ О ОНОМ ХОЛАНЂАНИНУ КОЈИ ЈЕ УБИЈЕН ПРЕДА МНОМ...

СУТРАДАН УЈУТРО ДОГОДИЛО СЕ НЕШТО ШТО МИ ЈЕ ОТВОРИЛО ОЧИ... НАЈЗАД! ОПУСТИО САМ СЕ... И ТАКО, ПРЕЛАЗИО САМ ЧЕЛИЧНИ МОСТ ХОРАХ КОЈИ СПАЈА ОБАЛЕ РЕКЕ ХУГЛИ...

?!

ЕЈ! СТАНИ! МОЈА КАМЕРА! ВРАЋАЈ МИ ЈЕ!

ПОЧЕЛА ЈЕ БЕЗГЛАВА ЈУРЊАВА КРОЗ ГУЖВУ ПОРЕД НЕЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ИНДИЈАЦА ВЕЋ НАВИКЛИХ НА ОВАКВЕ ПРИЗОРЕ...

5

САМО ДА МИ ПАДНЕШ ШАКА, НИТКОВЕ! ТА МИНОЛТА КОШТА ШЕСТСТОТИНА ДОЛАРА!

ТАМАН ДА ГА ШЧЕПАМ, АЛИ...

АААХ!

Бацио се у реку са моста високог најмање тридесет метара...

ПЉАССС!

ПОТПУНО ЈЕ ЛУД! УТОПИЋЕ СЕ!

ПУШТА ДА ГА НОСИ СТРУЈА!

Исцрпљен, изашао је на обалу око седамсто метара низводно. Али, ја сам већ био тамо...

А ШТА ЋЕШ САД СА АПАРАТОМ?

ПА, ЈА...

ОХО! ЗЕМЉАК! ПАО СИ ТАКО НИСКО ДА ПОТКРАДАШ ЗЕМЉАКЕ? ШТА ЈЕ, ДЕТЕ ЦВЕЋА?

ЗА ТЕБЕ ЈЕ БОЉЕ ШТО СУ ТИ НЕСТАЛИ И МИНОЛТА И СНИМЦИ, ФЛЕШЕ...

ЗНАШ МИ ЧАК И ИМЕ! ЗНАЧИ, СВЕ СИ РАНИЈЕ ИСПЛАНИРАО! ДА ЧУЈЕМ ТВОЈУ ПРИЧИЦУ...

ОСТАВИ МЕ НА МИРУ!

6

ТРАССС!

Мрзим да разговарам „рукама" поготово с оваквима... Али, некад је то заиста неопходно...

ПРЕСТАНИ... РЕЋИ ЋУ... УБИСТВО ХОЛАНЂАНИНА... ИЗА СВЕГА СЕ КРИЈЕ ТРГОВИНА ДРОГОМ...
А КАКВЕ ТИ ВЕЗЕ ИМАШ СА ТИМ?

ВИДЕО САМ ТЕ И УПОЗОРИО ИХ!
ЗАШТО?
ОБЕЋАЛИ СУ МИ ТРАВУ, ЗА УСЛУГУ... НЕ МОРАМ ДА ИМ ПЛАТИМ НИ ЈЕДАН ЈЕДИНИ РУПИ...

ХМ... ШТА ЋУ САД С ТОБОМ? АКО ПОЗОВЕМ ПОЛИЦИЈУ ПРОТЕРАЋЕТЕ ЈЕ ВРАТИТИ КУЋИ... НИШТА!

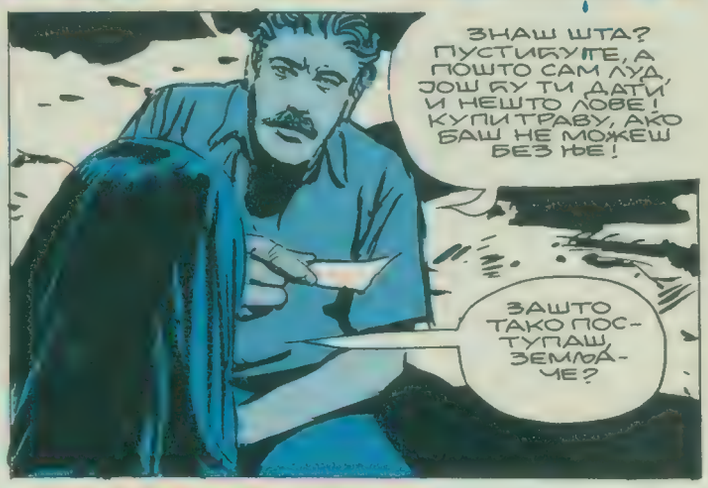
ЗНАШ ШТА? ПУСТИЋУ ТЕ, А ПОШТО САМ ЛУД, ЈОШ ЋУ ТИ ДАТИ И НЕШТО ЛОВЕ! КУПИ ТРАВУ, АКО БАШ НЕ МОЖЕШ БЕЗ ЊЕ!
ЗАШТО ТАКО ПОСТУПАШ, ЗЕМЉАЧЕ?

ПА... ЗЕМЉАЦИ СМО... А ШТО СЕ ФИЛМА ТИЧЕ, ОН ЈЕ ОСТАО У ХОТЕЛУ... ОВАКВИ КАО ЈА, СНИМАЈУ СА НЕКОЛИКО КАМЕРА!
ХВАЛА ТИ...

ШТА САМ ДРУГО МОГАО ДА УЧИНИМ? ЈАДНО СТВОРЕЊЕ... ОСТАВИО САМ ГА НА ПЛАЖИ НАИЗГЛЕД ЗБУЊЕНОГ И ИЗНЕНАЂЕНОГ...

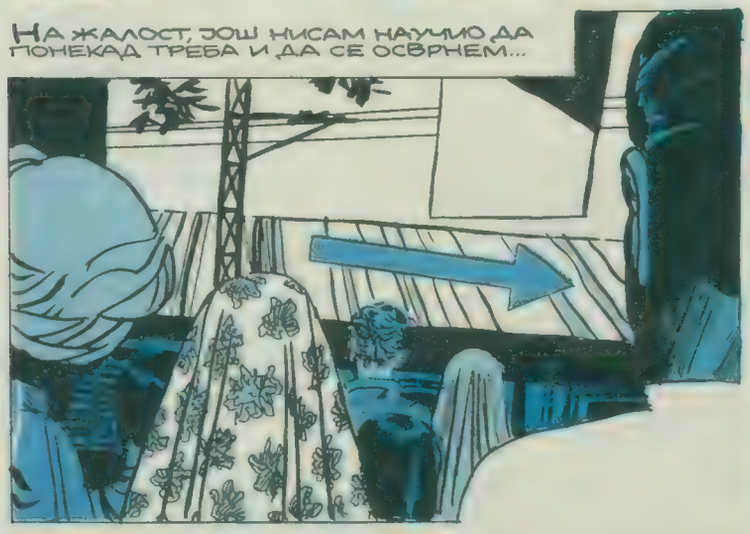
НА ЖАЛОСТ, ЈОШ НИСАМ НАУЧИО ДА ПОНЕКАД ТРЕБА И ДА СЕ ОСВРНЕМ...

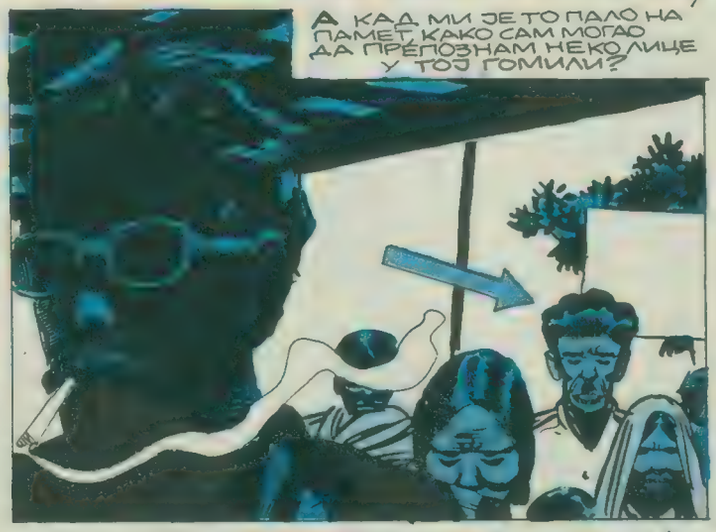
А КАД МИ ЈЕ ТО ПАЛО НА ПАМЕТ КАКО САМ МОГАО ДА ПРЕПОЗНАМ НЕКОЛИЦЕ У ТОЈ ГОМИЛИ?

Грозничаво сам радио цео дан, али сам стално мислио на оног момка...
Чим сам се вратио у хотел, развио сам онај филм...
Охо! Снимци су савршени! Као да су ми позирали!
Ставио сам негативе и фотографије у коверат и однео их у хотелски сеф...
Изишао сам на вечеру, и вратио се око поноћи... пре него што сам упалио светло у соби, схватио сам да нешто није у реду...
До ђавола!
Као да је протутњао тајфун. Све је било у страшном нереду: фото-апарати отворени, кревет и фијоке испретурани...
Само су врата плакара била затворена... Отворио сам их...
8
Не, забога! Не!
Мој хипик са ножем забоденим у леба! Ово постаје исувише озбиљно!
Каква му је то цедуља у шепу?
Вечерас се тргује на Батрапи. Хвала за оних 20 долара!
Вечерас се тргује на Батрапи. Хвала за оних 20 долара!

Како сам могао да помогнем оном јаднику? Никако! Био је мртав! Обавестио сам рецепционера, а он полицију...
Тако значи! Ово су фотографије, а ово писамце... Зашто нас раније нисте обавестили, Флеше?
Па...сви понекад грешимо, инспекторе!
Морабу да задржим фотографије! Послужиће нам у истрази!
Мислите да бете наби кривца међу неколико милиона становника?
Али, вечерас на Батрапи биће трговине! Зар сте заборавили?
Тридесет два километра до центра града, прешли смо прилично брзо...
Зар не мислите да вас је мало ако се догоди оно што очекујем?
Не бришите! Неће бити туче и пуцњаве! Дошли смо само да осмотримо ситуацију!
Укапирао сам, к'о што би се рекло...
Инспекторе, шта је тамо на оном броду?
Видећемо!
Узбуниће те их!
Тачно! Руке увис! Не прави глупости, Флеше!
У тренутку ми је нешто синуло...
Знам да су вам плате беде, инспекторе!
Да! Али плате правих инспектора!

КАЉАНИ, ШТА СЕ ДОГАЂА? КО ЈЕ ТАЈ ЧОВЕК?
НЕКИ КОЈИ ВОЛИ ДА ШКЉОЦА СВОЈИМ ФОТО-АПАРАТОМ!
ОХО! АМЕРИКАНАЦ ИЗ ХРАМА ГУАТАМА... СУВИШЕ НАМ ДОСАЂУЈЕ! ДОВЕДИ ГА ОВАМО!
ЗАШТО НЕ ГЛЕДАШ СВОЈА ПОСЛА?
НЕЋЕТЕ МИ ВЕРОВАТИ, АЛИ СВЕ ВРЕМЕ СЕ УПРАВО ТО И ТРУДИМ!
ЈЕ ЛИ?
СТРАШНО ГРЕШИТЕ, АЛИ ЗНАМ ДА ЋЕТЕ МЕ СВАКАКО ЛИКВИДИРАТИ!
ВЕЖИ ГА! ОКАЧИЋЕМО ТИ ЗА НОГЕ НЕШТО ТЕРЕТА!
ПРЕПРОДАВЦИ ДРОГЕ, ЈЕ ЛИ?
БРАВО! ПОГОДИО СИ!
КО ЈЕ ОНАЈ ЈАДНИК КОГА СТЕ УГУРАЛИ У МОЈ ПЛАКАР?
КО ЋЕ ГА ЗНАТИ? НЕКИ ОД ОКОРЕЛИХ НАРКОМАНА КОЈИ ЛУТА ИНДИЈОМ! МНОГО НАМ ТАКВИХ СТИЖЕ ИЗ АМЕРИКЕ!
ЕХ! ГАДНА ВРЕМЕНА...
ТАЧНО!

ФЛЕШЕ, ОВО ЈЕ АУТОМАТСКИ ПИШТОЉ КОЈИ МОЖЕ И СЛОНА ДА УСМРТИ!
ЗАИСТА БИ БИЛО ГЛУПО ИЗГУБИТИ ЖИВОТ, А НЕ ПРЕДУЗЕТИ НИШТА...
ПЉУС!
БУМ! БУМ!
НИСАМ МОГАО ДА ОТПЛИВАМ ДАЛЕКО, ВАН ДОМАШАЈ МЕТАКА... ДРЖАО САМ СЕ БРОДА И ЗАРОНИО... ИСПЛИВАО БИХ САМО ДА УДАХНЕМ ВАЗДУХ...
ИЗГЛЕДА ДА ЋЕ КРЕНУТИ! БУЧНИ СУ!
11
РОТ РОТ
УУУХ!
РОТ РОТ РОТ

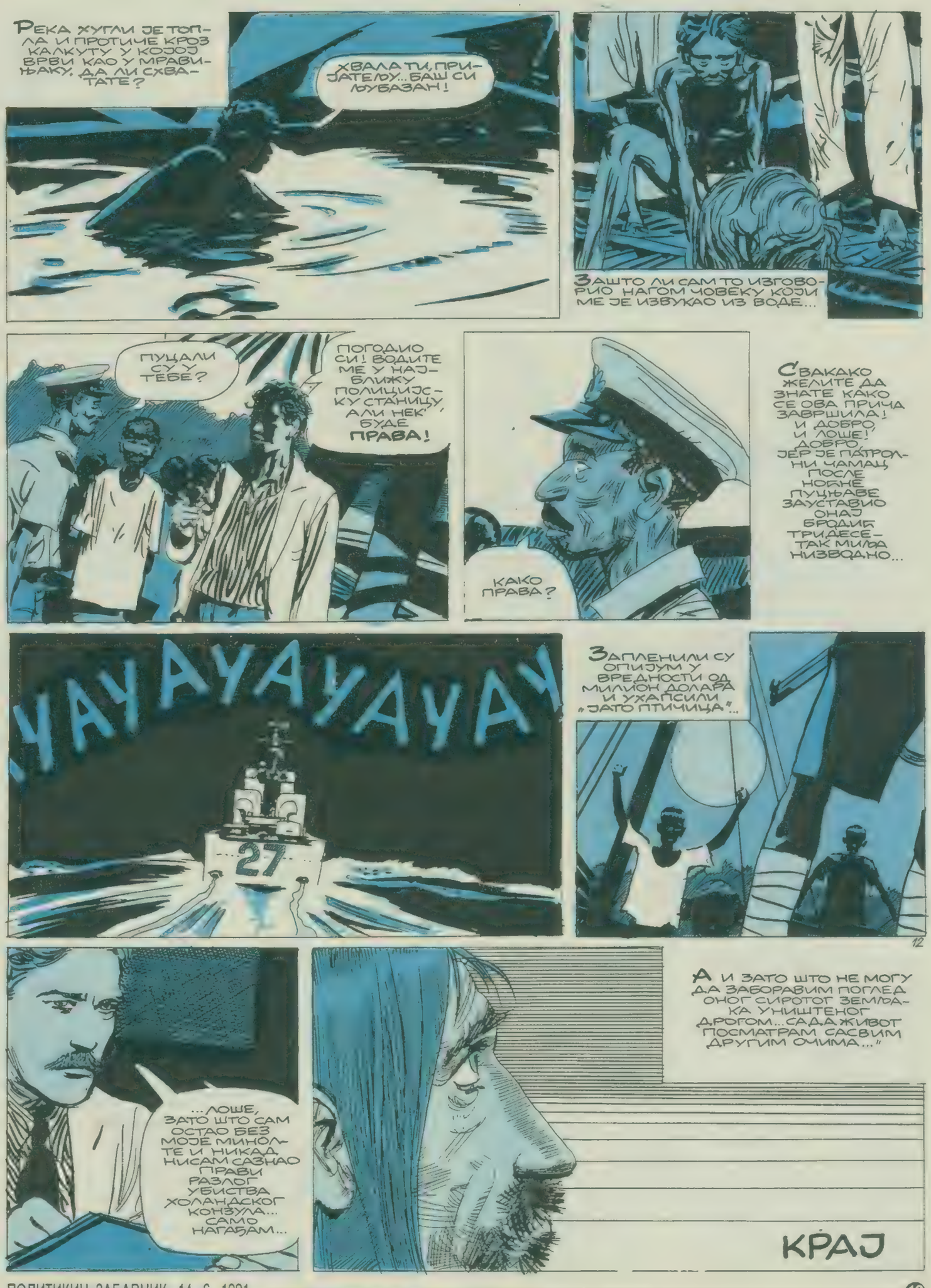
Река хугли је топла и протиче кроз калкуту у којој врви као у мрављаку. да ли схватате?
хвала ти, пријатељу... баш си љубазан!
Зашто ли сам то изговорио нагом човеку који ме је извукао из воде...
пуцали су у тебе?
погодио си! водите ме у најближу полицијску станицу, али нек' буде права!
како права?
Свакако желите да знате како се ова прича завршила! и добро, и лоше! добро, јер је патролни чамац после ноћне пуцњаве зауставио онај бродић тридесетак миља низводно...
ЧАУ АУА АУАУ АУ
...27...
Запленили су опијум у вредности од милион долара и ухапсили „јато птичица"...
12
...лоше, зато што сам остао без моје минолте и никад нисам сазнао прави разлог убиства холандског конзула... само нагађам...
А и зато што не могу да заборавим поглед оног сиротог земљака уништеног дрогом... сада живот посматрам сасвим другим очима..."
КРАЈ

ИЗУМИ, ОТКРИЋА, ДОСТИГНУЋА

ПАЖЉИВО С ТЕРМОМЕТРИМА

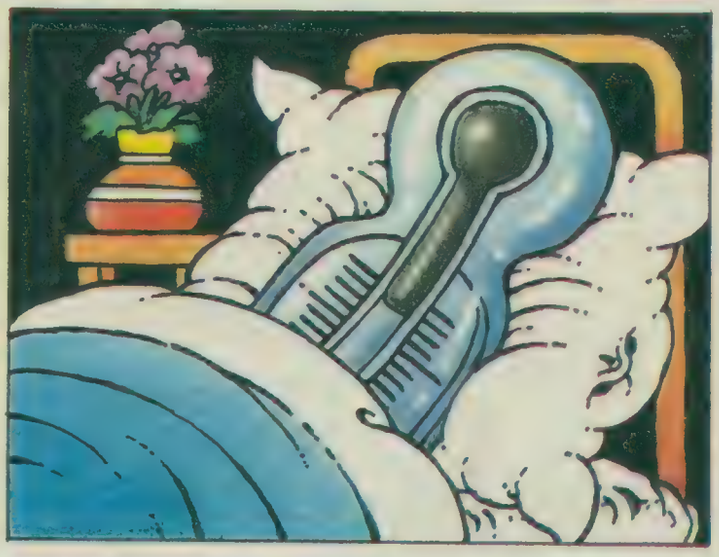

● Да је жива опасна по здравље, добро је познато, али при том је тешко и замислити колику опасност у вези с тим представљају обични термометри, они којима меримо температуру. Подаци Главне управе за здравствену заштиту у Лењинграду у том погледу врло су изненађујући: само у овом граду сваке године прода се два милиона топломера са живом, а људи их махом купују да би заменили разбијене што значи да у становe, земљу или воду само из термометара годишње доспева више од три тоне живе!

Потакнути овим подацима један лекар и један инжењер предложили су да се убудуће живини термометри „облаче" у чврст, провидан и херметички затворен омотач. Тако обложен термометар може без страха да се испусти с висине од два метра на бетонски под. А ако се ипак разбије, жива ће остати унутар навлаке. При том ова футрола уопште не утиче на дужину и тачност мерења температуре.

Разбијени термометри, по мишљењу проналазача, могли би да се замењују у апотеци за нове чиме би се не само постигао значајан еколошки учинак већ и велика уштеда. Јер, једини течни метал, жива, врло је скуп и редак, у Земљиној кори има га мање од платине или урана!

ИНСУЛИН ИЗ – ОКА

● Шећерна болест је и тешка и, на жалост, врло распрострањена – у нашој земљи на сваких 100 становника дође два дијабетичара. Настаје кад панкреас (гуштерача) лучи мање инсулина него што је организму потребно за искоришћавање шећера (угљених хидрата) због чега се нормално повећава количина шећера у крви. До сада је на разне начине покушавано да се помогне оболелима, између осталог и пресађивањем гуштераче. Али, ова операција је опасна и, што је важније, стање пацијента се само привремено побољшава. Недавно су сарадници две познате немачке установе, Института за биолошку физику Академије наука и Експерименталне ендокринологије Академије медицинских наука СССР, дошли до једног врло необичног решења.

Они су животињама пресађивали делове гуштераче у – предњу комору ока! Рекло би се да нису могли да нађу незгодније место, али није тако. Управо код пресађивања ове врсте нема опасности да дође до неподударности ткива и да га организам одбаци. У предњој комори испуњеној прозирном течношћу која одражава унутрашњи притисак ока, то се не дешава јер је овде лимфоцитима, који иначе штите организам, улаз забрањен. Ћелије пресађеног панкреаса успешно се примају и почињу нормално да раде лучећи драгоцени инсулин.

Тешко је, наравно, рећи хоће ли овај метод наћи широку примену у пракси, али побољшања до којих долази код животиња дијабетичара оперисаних на овај начин уливају велике наде.

БАХ СМАЊУЈЕ ГНЕВ

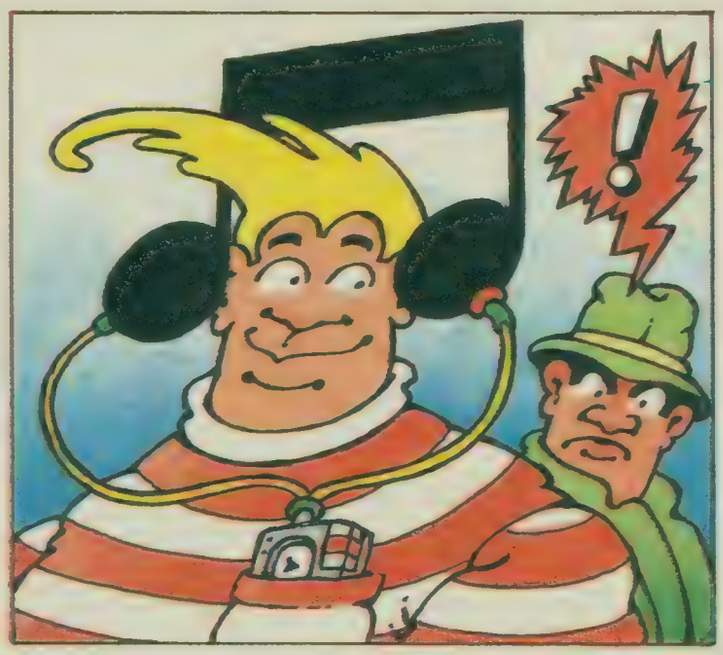

● Ваљда нема човека коме се кожа не најежи од шкрипе кад се жилетом запара по стакленој површини. Откуд то? Научници су утврдили да је овај звук сличан крику мајмуна који упозорава на опасност, а тај сигнал за узбуну уграђен је у наш мозак и предаје се с колена на колено. Насупрот томе, кад се звучне вибрације поклопе с нашим унутрашњим ритмом, оне делују врло благотворно на наш организам. Тако, рецимо, нервозу можете успешно смањити ако запевате неку пријатну мелодичну песму. Успут да споменемо да је утврђено да код оних који воле да певају брже зарасту ране после вађења крајника! На жалост, не умеју сви да певају. Али, и за то има лека.

У записима из старе Индије тврди се: ако гласно изговорите отегнуте звуке, с осмехом на лицу, то у потпуности може да замени певање. Тако, ако желите да вам мозак и бубрези раде беспрекорно, отегните „и – и – и", на истој висини и зауставите се нешто пре но што потрошите сав ваздух. Исто тако отегнуто „е – е – е" одличан је стимулатор за жлезде с унутрашњим лучењем, „а – а – а" масира гркљан и штитну жлезду, „о – о – о" сређује средњи део грудне шупљине док је колоратурно „о – и – о – и – о – и" изузетно корисно за срце. Вежбу, према запису, треба изводити једном дневно, понављајући је 3–4 пута.

Добре резултате даје и лечење музиком и то не било којом већ класичном. Експериментима је потврђено да Пета Бетовенова симфонија побољшава рад срца, а његова „Месечева соната" смањује напетост. Шопенове мазурке и Штраусови валцери подижу расположење и уклањају узнемиреност. Кад сте бесни, најбоље је да слушате Бахов „Италијански концерт" који стишава гнев, а они који имају висок притисак треба да запамте да су у његовом обарању незаменљиви „Лабудово језеро" Петра Илича Чајковског и Ноктурно у де молу истог аутора.

В. М.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Говорићу само истину, макар користила и – лажи

ВЕСТИ ИЗ КРВАВЕ КАНТЕ

Поли Прај је обожавала узбуђења. Никад није дозволила да јој нека „ситница", као што је објективно извештавање, поквари сензационалну вест

Тринаести јануар 1900. године. Место догађаја – просторије листа „Денвер Пост", познате још и као „крвава канта". На поду редакције, у локви крви, леже Хери Темен и Гилмер Бонфилс, власници листа. На њих је управо пуцао денверски адвокат Вилијем Андерсон. Темен је Андерсона „почастио" низом погрдних имена, а овај му је узвратио пушчаном паљбом. Није остао дужан ни Бонфилсу.

Догађају присуствује и четврта особа. Висока жена плаве косе и ретке лепоте позната под псеудонимом Поли Прај. Као новинар у „Денвер Посту" објавила је серију текстова о затворима у Колораду и са посебним симпатијама писала о окорелом убици Алфреду Пекеру. Њена настојања да се Пекер прогласи недужним посредан су ток крвавог обрачуна.

Када су двојица уредника пала покошена мецима и то, како јој се чинило, у самртном ропцу, одјурила је у суседну собу по помоћ. Никоме није падало на памет да се суочи са разјареним Андерсоном.

А Поли Прај? Ни за живу главу не би пропустила да постане новинар који није само пуки извештач већ и учесник сензационалне вести са насловне стране. Вратила се и прво сукњом покушала да заустави крварење једном од уредника. Онда се одлучно окренула према Андерсону и ухватила цев пиштоља који је овај уперио у њу. У суседној просторији чули су како му одлучно каже:

– Хајде, шта чекаш, пуцај већ једном! Само да знаш шта те после тога чека. Вешала!

Вилијем Андерсон није потегао окидач. Предао се полицији саопштивши им да је управо убио „две свиње". Кад се испоставило да су и Темен и Бонфилс само лакше рањени, све очи биле су упрте у јунакињу Поли Прај. А она је то и желела. Постала је вест дана.

Новинар(ка) по сваку цену

У време кад је дошло до обрачуна Поли Прај је имала 43 године. Већ је била чувена у новинарским круговима по својим китњастим (мушкарци би рекли – женским) текстовима који никога нису могли да оставе равнодушним. А то јој је и била намера. Звезда денверских салона, Поли Прај је волела да запањује. Мајка природа помогла јој је у томе обдаривши је изузетном лепотом.

Рођена је 1857. на једној плантажи у Мисисипију као Лионел Рос Кемпбел. Родитељи су је рано послали на школовање у Сент Луис. Када је напунила 15 година, почела је да облачи дугачке сукње (знак зрелости) и да се састаје са извесним Џорџом Ентонијем за кога се убрзо и удала. Тако се, не завршивши средњу школу, венчала у Мексику где је једно време и живела као госпођа Ентони.

Колико се о неким периодима њеног живота зна све до детаља, други су обавијени тајном. Хроничари склони да претерују тврде да је можда и то био део плана који је Поли Прај сама изрежирала. Једно је сигурно. Нико не зна колико је тачно била у браку и када, и зашто, се развела.

Једног дана обрела се у Њујорку. Потражила је породичног пријатеља Џона Кокерила, уредника листа „Њујорк Ворлд" и замолила га да је запосли.

– Теби да дам посао?! – Кокерил је био запањен. Ипак је то било време кад се жена новинар сматрала, у најмању руку, ретком звери. – Требало би добро да те испребијам и пошаљем мужу!

Поли Прај, која се у то време још представљала под правим именом, то није обесхрабрило. Кад је прочитала вест о подметнутом пожару у грчкој православној цркви, отишла је на разговор са старешином тог храма. Интервју је био толико добар да су је уредници „Ворлда" послали као специјалног извештача у Панаму. У то време тек су се водили преговори о изградњи панамског канала.

Новинарски мото, кога се Поли Прај држала до краја живота, био је савет који јој је дао један од уредника.

– Труди се да пишеш по својој савести. Само запамти једно: у текстовима не треба да имаш поштовања ни за кога сем Бога. Јер, истина може да се сагледа из разних углова. За некога ће она бити лаж, али то не треба много да те узбуђује. Најважније је наћи – добру вест!

Због супарнице

По повратку из Панаме Лионел је отишла у посету родитељима који су се у међувремену преселили у Денвер. Ту је 1898. упознала Темена и Бонфилса који су јој понудили посао. Прихватила је јер су јој уредници листа од почетка дали одрешене руке.

На предлог Темена и Бонфилса променила је име у Поли Прај. Разлог је била њена „супарница" Нели Блај која се већ прочула новинарским репортажама из целог света. Ако је Нели Блај прокрстарила свет, ипак мора да постоји неко место са кога није извештавала. Поли Прај је открила да је то Москва и потрудила се да буде прва жена извештач из царске Русије.

Као новинар, Поли Прај је ипак била много драгоценија у земљи. „Денвер Пост", који је достигао тираж као лист који се супротстављао свакој врсти ауторитета, посебно власти, непрекидно је морао да „негује" текстове који ће узбуркати духове. А за то је Поли Прај била незаменљива.

Добила је задатак да испита случај Алфреда Пекера који је лежао у затвору под оптужбом да је 1883. убио петорицу копача злата и да је једног и појео. Пекер се бранио да је убио само једног, и то у самоодбрани, а да је после тога прибегао канибализму да не би умро од глади. У затвору је чекао смртну казну.

Кад се у случај умешала и Поли Прај, све је кренуло другим током. Најпре је Пекеру казна смањена на 40 година (иако су судски вештаци ископали лешеве и утврдили да је Алфред Пекер убица), а 1901. је пуштен. Поли Прај је трагала за људима који су починили сличне злочине, а били пуштени, и сваки такав текст завршавала је реченицом „А зашто не и Пекер?"

У Пекеровој одбрани учествовао је и Вилијем Андерсон. Када Темен и Бонфилс нису дали Андерсону паре које су му обећали, адвокат је дошао у редакцију да сам поравна рачуне. Погрешно је мислити да су просторије прозване „крвава канта" после неуспелог покушаја убиства двојице уредника. Желећи да у свему буду другачији, Темен и Бонфилс офарбали су зидове редакције у јаркоцрвену боју. Отуда та „крвава канта."

Радничка мајка – проститутка

До разлаза између Темена, Бонфилса и Поли Прај дошло је у време штрајкова познатих као Ратови рудара у Колораду. Док је лист подржавао раднике, Поли Прај је стала на страну управе и богатих.

породица (Рокфелер, Гугенхајм) које су уложиле капитал у руднике.

Поли је основала недељник који је назвала, а како би друкчије, „Поли Прај". Први број је изашао 5. септембра 1903. Писала је о социјалним темама, борила се против синдикализма, анархизма, залагала за сифражеткиње, све време се бавећи и обичним, трач рубрикама.

Имајући на уму да јој је главна супарница у рударским штрајковима била Мери Хери Џоунс, позната као Мајка Џоунс, која се борила за радничка права, потрудила се да ископа нешто што ће на „радничку мајку" бацити ружно светло. Не зна се на који начин, али добила је поверљиве извештаје Тајне службе и објавила да је Мери Херис у младости била проститутка. Мајка Џоунс до краја живота није успела да сопере љагу са свог имена.

Да би новине зарађивале, морају да имају одличан тираж, то је Поли Прај добро знала. А за тираж су важне сензације. Ако их нема, треба их измислити.

У јануарском броју Поли је објавила да јој је незнанац дошао на врата и покушао да је убије. Остаће тајна да ли се то заиста догодило или је то Поли Прај зарад узбудљиве приче све измислила.

И поред свих довијања да што боље прода свој лист, у томе је све мање успевала. Последњи број је изашао августа 1905.

Лионел Рос Кемпбел, па госпођа Ентони, потом Поли Прај и коначно Лионел О'Брајен (када се по други пут удала) дуго није желела да одустане од своје једине љубави – новинарства. Један од последњих текстова који се памте био је разговор са мексичким револуционаром Панчом Виљом. Ни вест да јој је муж умро није је спречила да отпутује за Мексико. Имала је тада 57 година.

Пре него што се посветила раду за Црвени крст, извесно време писала је музичке и позоришне комаде за „Тајмс". Умрла је 16. јула 1938. у осамдесет првој години. Остало је забележено да су јој последње речи, док је лежала у денверској болници, биле: „Морам да устанем и..."

В. С.

КАКО ДА НЕГУЈЕМО НАШЕ ЉУБИМЦЕ

НЕ ПЕРИ МЕ ДЕТЕРЏЕНТОМ!

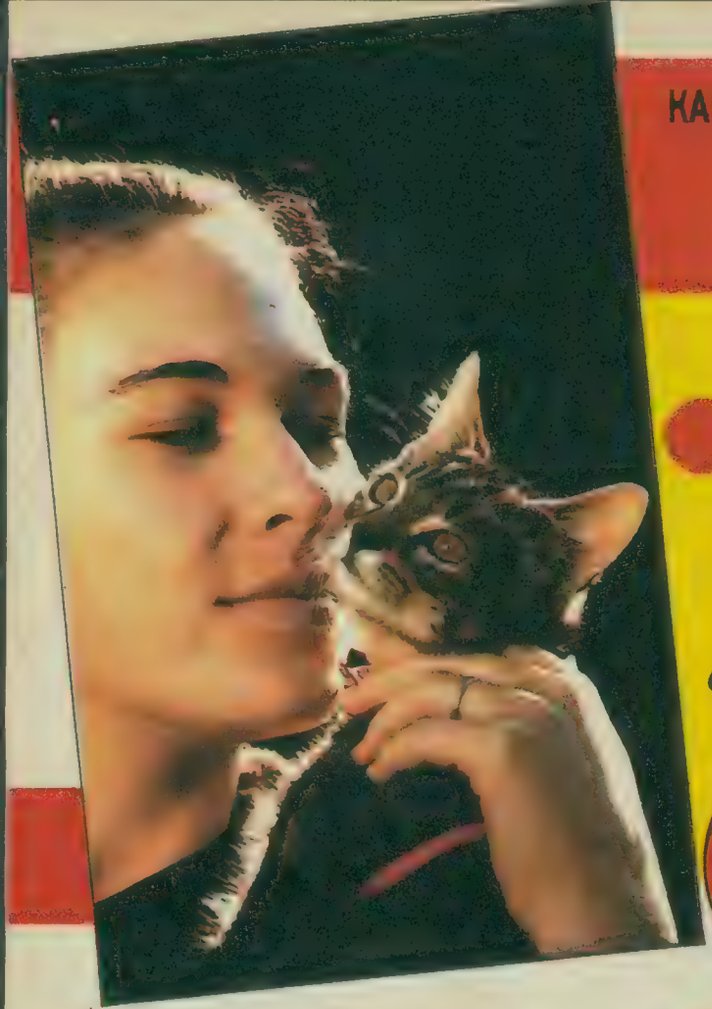

Већ први поглед на фотографије које објављујемо говори колико су наши животиње постале блиске. Управо зато треба да их негујемо, баш као и себе.

Ако већ имају своју храну, ваши кућни љубимци треба да имају и своју козметику

На самом репу птица, нарочито водених, налази се жлезда из које кљуном истискују посебну врсту масноће а затим је размазују по перју – да би постало сјајно и непромочиво. То је једна врста дотеривања, уз употребу природне „козметике", да би се сачувала боја перја и заштитила његова лепота. Реч је, дакле, о резултату природног одабирања које је трајало хиљадама година и омогућило појаву правог правцатог природног средства за улепшавање.

Ово исто сусрећемо и код сисара. Пас и мачка имају крзно које тешко упија воду, што се најлакше уочава кад се ове животиње поквасе: довољно је да се добро протресу и крзно је одмах суво. И у овом случају тајна је у посебној масноћи. Та иста масноћа, али само од оваца, пречишћена и уз додатак мириса, употребљава се као саставни део многих производа за негу лица и тела!

И кад смо већ код сисара, да кажемо да мачка, док се умива, размазује по крзну пљувачку која садржи посебну беланчевину намењену заштити – као када се ми, да бисмо заштитили косу, послужимо, на пример, шампоном у чији састав улази јаје.

Мирис уместо личне карте

Али, козметика не подразумева само заштиту. Њена улога је и да пријатно надражује наша чула, због чега козметичка средства за људе имају некакав мирис. Ако сте се икада упитали да ли је однос према мирису само човекова предност, одговор је: не. Напротив, мирисе и ароме „измислиле" су ниже животиње. Оне их користе за обележавање своје територије, за изражавање припадности некој групи или крду, као позив другој страни кад дође време љубави или да би се чврше повезали мајка и младунче.

Друштвени живот животиња данас је много измењен, нарочито оних које су одабрале да живе у непосредној близини човека. Он не воли много неке животињске мирисе, али ни животиње нису баш одушевљене мирисима човека. Све у свему, мириси

су за њих важнији него за нас.

Запуши нос – окупај нас!

Животиње се и по особинама коже разликују од човека. Свака врста животиња има посебну врсту коже. Код пса и мачке она је богато покривена крзном које у пролеће и с јесени замењују новим. Ове животиње готово да и немају знојне жлезде, а оно мало што имају груписано је на одређеним деловима тела и, за разлику од знојних жлезда код човека, улога им није да одржавају температуру тела већ да преносе мирисне поруке трагова на земљи.

Лојне жлезде ових животиња, у ствари, штите кожу и њихове излучевине немају никакав мирис. Оно што се обично осећа резултат је деловања микроорганизма на самој површини коже. Тако се стварају једињења која не могу лако да изветре, јер, пошто се не зноје, пас и мачка имају практично суву кожу. Кад их окупате, та једињења почну да ветре, па отуда и онај добро познат, али нимало пријатан, мирис окупаног пса.

Треба такође знати да непријатан мирис ових животиња може да потиче и од кварних зуба. Исто тако ни флора (бактерије и гљивице) код дивљих животиња није као код човека и његових домаћих животиња. Отуда и разлика у мирису између домаћих и дивљих животиња, као и нарочит мирис дивљачи.

Шампон – веза

Тамо где је ваздух сув, што је случај с већином наших станова у зимско доба, веома утиче на стање коже и крзна код пса и мачке. Чак и вештачко светло изазива промене биоритма што има утицаја на мењање длаке, обнову кожног ткива и квалитет крзна. Ово још више погоршава топлота, па се дешава да пси и мачке усред зиме имају типично летње крзно.

Како у кући тако и ван ње, у градским насељима, кожа ваших кућних љубимаца изложена је непожељним утицајима. Довољно је поменути честице смога које се непрекидно таложе на крзну и долазе у додир с кожом где изазивају штетне промене. На исти начин делују и разни препарати које употребљавамо за одржавање чистоће у кући.

Из свега овога произлази да је неопходно одржавање чистоће наших љубимаца и заштита њиховог крза и коже и да за то треба да користимо права козметичка средства. Она морају да буду прилагођена њиховим анатомским и физиолошким одликама и треба да имају одговарајући мирис који ће служити за успостављање чврсте везе између човека и животиње, у замену за ону праву – између самих животиња. Ова посебна врста козметике названа је козметика зооантрополошког типа, односно, типа човек-животиња. Ако је тачно да није добро, или да је чак опасно, опрати пса или мачку детерџентом за посуђе или рубље, онда за ту сврху не треба употребљавати ни сапун који користи човек. Решење свакако није у томе да се животиње не перу, као што се раније саветовало. У свету се данас производе шампони, лосиони, балзам и мириси прилагођени кожи и крзну наших кућних љубимаца. У условима заједничког живота на малом простору брига ове врсте не може да буде сувишна.

Припремила ***С. Ивановић***

СВЕ У ЦИФРАМА

25 ГОДИНА РАТА

Никада у историји ратови нису избијали један за другим тако учестало као осамдесетих и деведесетих година прошлог и почетком овог нашег 20 века, од чега је већина била освајачких.

Од 1880. до 1882. Француска је освојила Тунис и део Конга, 1883-1885. Индокину (Вијетнам). Године 1882. Велика Британија окупирала је Египат, потом Судан, а 1885. анектирала Бурму. Следеће 1893. Сједињене Америчке Државе заузеле су Хавајска острва, а од 1894. до 1895. године Јапан је водио освајачки рат против Кине. Године 1895. Француска је увела управу над Мадагаскаром а 1895-1896. Италија покушала да освоји Етиопију. Исте те године избио је Америчко-шпански рат који је омогућио САД да од противника преотме Кубу и Филипине.

Године 1889-1902. Енглеска је освојила две бурске републике на југу афричког континента – Трансвал и Оран. Од 1904. до 1905. трајао је Руско-јапански рат, а 1905. избио је француско-немачки сукоб поводом поделе Марока. Године 1908. Аустро-Угарска је анектирала Босну и Херцеговину, 1910. Јапан заузео Кореју. Године 1911. избила је друга мароканска криза. Од 1912-1913. дошло је до два Балканска рата између држава овог полуострва (Србија, Бугарска, Грчка и Црна Гора против Турске у првом и Србија, Грчка плус Црна Гора против Бугарске у другом) чиме су до крајњих граница заоштрени међународни односи и убрзан почетак Првог светског рата 1914. године.

В. М.

Илустровао: Добросав БОБ Живковић

ЖЕНА ЛУТА КРОВОВИМА СВЕТА

ЈУНКО - ПРИПАДНИЦА ЈАЧЕГ ПОЛА

До 2020. године Јунко Табеи намерава да се попне на највише планине у свакој од 169 земаља света. За сада је освојила шест врхова на шест континената и постала најуспешнија жена планинар

Лавина је кренула и затрпала Јунко Табеи. У врећи за спавање тридесетпетогодишња домаћица из Токија мислила је да је то крај. Онда се осетила своје трогодишње кћерке, мужа, свих планова које је тек почела да остварује... Под наслагама снега и леда, на висини од 6600 метара, на падинама Маунт Евереста, највишег планинског врха на свету, није могла ни да се помери. Изгубила је свест уверена да ће је неко спасти.

И заиста, Шерпаси који су помагали експедицију коју је предводила Јунко успели су да извуку младу жену. Два месеца после те незгоде, тачније 16. маја 1975. године Јунко Табеи постала је прва жена која је освојила Маунт Еверест, планински врх на граници између Тибета и Непала висок 8882 метра.

– Када сам се попела на „кров света", нисам била ни претерано усхићена ни посебно весела. Одједном сам осетила бескрајно олакшање. Била сам срећна што више не морам да се пењем, што нема даље...

Окани се мушких послова!

После Маунт Евереста Јунко Табеи освојила је и остале највише планине: Мон Блан (4807) у Европи, Килиманџаро (5896) у Африци, Аконкагву (6958) у Аргентини и Маунт Мак Кинли (6188) на Аљасци.

Јунко Табеи са Шерпасом Анг Ценгом на највишем планинском врху света – Маунт Евересту

Између експедиција правила је кратку паузу – само да би се породила по други пут. Сачекала је да јој дете напуни годину дана и ове зиме већ била на Винсон масиву на Антарктику. Тиме се уписала у малобројне планинаре који су се успели на шест највиших врхова, на шест континената. Наравно, за сада је једина жена којој је то пошло за руком. А да би поставила рекорд који држи можда десетак мушкараца, треба још да освоји и планински врх Џају (5030) у Новој Гвинеји, на последњем седмом континенту.

Успети се на Џају, није за Јунко посебна тешкоћа, нешто друго отежава јој тај подухват. Та планина окружена је изузетно тешким тереном, претежно џунглом и, по речима Адамса Картера, уредника америчког часописа за планинаре, настањена „врло примитивним и негостољубивим (да не кажем – опасним) становништвом".

Без обзира на упозорења и савет искуснијих колега, Јунко и не помишља да одустане. Од индонежанских власти већ је тражила дозволу да крене на Џају. Чека, уверена да не могу да је одбију.

А када је Јунко Табеи тек почињала да се бави планинарењем, где год би се појавила тражећи било какву помоћ, наилазила је на неразумевање. Кад је закуцала на врата велике фирме желећи да је подрже као спонзори, одговорили су јој да им не пада на памет и да је боље да се скраси код куће, пази мужа и гаји децу и да се окани „мушких послова". Чак су и најближи рођаци и већина пријатеља били запањени њеном идејом да се „вере по тамо неким планинчинама".

Једина особа која је увек чврсто стајала уз Јунко и подржавала је био њен муж, иначе, запослен у „Хонди". Он не сматра да породица трпи због њених честих одсуствовања, напротив. Уверен је да то само даје додатне квалитете њиховом животу.

Живот није заувек

Јунко Табеи жели да оствари нешто што, за сада, још нико није успео. Да се успне на највише планине у свих 169 земаља света. До сада је освојила 21 планински врх. Ако све буде текло по плану (и ако је здравље послужи), свој сан ће остварити до 2020. када ће напунити 80 година.

– Живот није заувек! – девиза је Јунко Табеи. – Никад нисам мислила да човек за собом треба да остави нека материјална добра, новац, куће... Када будем сасвим стара и кад ми здравље попусти, желим да се осврнем на свој живот и кажем – био је испуњен. Желим да за собом оставим – личну историју.

Ова одважна жена одрасла је у земљорадничком крају и до своје десете године није ни помишљала да ће се бавити спортом. А кад је са школом пошла на екскурзије на оближњу планину, тај излет изменио јој је живот. Већ тада је знала да ће планинарење бити смисао њене будућности.

Кад год је имала прилику, планинарила је по јапанским брдима. Године 1969. основала је женски планинарски клуб и већ следеће године се успела на Анапурну у Непалу. Све време имала је у глави план – освајање Маунт Евереста.

Средином децембра 1974. поверила је кћерку (и мужа, наравно) на чување својој сестри и упутила се ка Катмандуу. Тамо је нашла 600 Шерпаса који су јој помагали при освајању Маунт Евереста.

– Изнад 7800 метара више није питање физичке, већ снаге духа и способности – каже Јунко. – Ко ће се попети до самог врха а ко не, ствар је искључиво ваше одлуке и спремности. То „горе" заиста је земља недођија. Удишеш само трећину кисеоника на коју је човек навикао. Све као да се одвија у успореном филму.

Јунко Табеи попела се до самог врха Маунт Евереста заједно са Шерпасом Анг Церингом. Остали су тамо 50 минута, сликали се и полако почели да се спуштају.

Уверена сам да би све било знатно лакше да у експедицији није било мушкараца. Ако су само жене у групи, оне се управљају једна према другој. Чим су ту припадници „јачег пола" оне се понашају знатно размаженије и све им је тешко. Зато волим да организујем групу у којој су само припаднице „јачег пола" – са осмехом, али самоуверено, тврди Јунко Табеи.

Припремила ***В. Софрановић***

НЕВЕРОВАТНО АЛИ ИСТИНИТО

Рибљи плес на песку

Златна рибица и тропска рибица привлаче пажњу напросто тиме што пливају у својим акваријумима, али постоји једна рибља врста која те мале забављаче може да натера да се посраме. Грунион, риба налик на сардину и дугачка око осам центиметара, изводи такав шоу на пешчаним обалама јужне Калифорније да помислите како посматрате истренирање животиње у неком циркусу.

Сваке године у пролеће и лето јата груниона окупљају се дуж калифорнијских обала. Кад месец и плима достигну одређено стање, грунионi отпочињу своју представу. Избачена таласом на обалу, женка се усправља на свој реп и заврти се, као вретено, у дивљем плесу! Док плеше, њен реп копа малу рупу у влажном песку, а кад је рупа довољно дубока, женка испушта у њу своја јаја.

Мужјак грунион, избачен на обалу истим таласом, почиње плес у једној од рупа и оплођава јаја. Следећи талас затим односи мужјака и женку натраг у океан. Читава представа не траје више од тридесет секунди.

Приликом следеће плиме таласи који се разбијају о обалу ослобађају јаја из песка. Новорођени грунионi затим, увијајући се као ситни пужеви, налазе свој пут до мора. Али, следеће године бебе ће се вратити на ту исту обалу да још једном обаве свој чудесни плес на месечини!

Седмогодишњи џелат

У Француској је почетком 18. столећа посао главног џелата прелазио са оца на сина. И тако, кад је Шарл–Жан–Батист Сансон умро 1726. године, његов син Шарл одмах је преузео дужност мада је имао само седам година.

У то време смртна казна се извршавала одсецањем главе. Будући да Шарл још није био довољно снажан да рукује тешком џелатском секиром, било му је дозвољено да унајми помоћника по имену Придом који је обављао тај део посла. Међутим, мали Шарл је морао да присуствује сваком погубљењу јер је једини он био овлашћен да стави званични печат на одлуку о погубљењу.

Најзад, кад му је било дванаест година, главни џелат је у потпуности преузео свој посао и од тада је лично одсецао главе осуђених на смрт.

Мајка са пола милијарде деце

Термити, попут мрава и пчела, живе заједно у великим колонијама. Неке врсте тих инсеката граде своје домове испод земље, док друге праве огромна гнезда изнад тла користећи дрво, лишће и једну густу твар из својих уста. Нека од тих гнезда, у облику торња могу да буду висока чак седам метара! Али, постоји нешто што је заједничко свим термитњацима – у њима живи само једна краљица.

Краљица термита можда је најдуговечније створење међу свим инсектима – неке од њих поживе и до педесет година, а здрава краљица може да произведе дневно преко 30.000 јаја. То значи да током живота донесе на свет пола милијарде деце!

Пирамиде од људских лобања

Године 1336. један монголски поглавица који је живео недалеко од града Самрканда у централној Азији прослављао је рођење свог сина. Дао му је име Тимур. Касније, кад га је обогаљила једна стрела, Тимур је добио надимак Тимур–и–Ленг, Тимур Хроми. У западном свету познатији је под именом Тамерлан.

Начинивши од Самрканда своју престоницу, Тамерлан је кренуо на војни поход који ће потрајати неколико деценија, са циљем да покори цео свет. Створио је царство које се простирало од реке Ганг у Индији до источне Европе. Већи део Русије, укључујући и Москву, доспео је под његову власт.

Немилосрдан према својим непријатељима, Тамерлан је опустошио огромна подручја, претворио велике градове у прах и пепео и побио стотине хиљада људи. Да би „овековечио" своје победе, градио је велике пирамиде од лобања својих жртава – 70.000 у Исфахану, 90.000 у Багдаду и 100.000 у Делхију.

Војник у три столећа

Одважни петнаестогодишњак Жан Терел прикључио се 1699. године Туренском пуку да би бранио част Француске у рату са Холандијом. Терел је вероватно замишљао да ће окушати своје војничке способности у неколико чарки са непријатељем, а затим се вратити у свој родни Дижон да живи спокојним животом цивила.

Али, младић се на бојном пољу понео као права јуначина, и одлучио да службовање у војсци прихвати као стални посао. Истакао се у стотинама битака, а у познијим годинама придружио се Првој парискоj чети.На крају, 1777. године, краљ Луј XVI унапредио га је у чин капетана. Том приликом Његово величанство предложило је Терелу, будући да је овај имао већ 92 године, да размисли о повлачењу у пензију.

Терел је, међутим, наставио да живи у касарнама Прве чете и остао је у активној војној служби. Нико га више није дирао све до 1802. године када је Наполеон сазнао за његов супермаратонски статус. Овога пута Терел је био званично пензионисан и додељена му је накнада од 1500 франака. Не зна се да ли је цивилни живот пријао овом војнику који је службовао у три века. Све што се зна јесте да је Терел умро 1807. напунивши 123 године живота.

Илустровао: Бранислав Марковић

Музика будућности или свемирско завијање

ОРКЕСТАР КОЗА И

Ускоро ће се свирати на хиперинструментима који ће замењивати не само музичаре, него и саме музичке школе јер ће бити снабдевени сопственом вештачком памећу и – талентом

Хиперудараљке „свирају" само ако су повезане с компјутером, али њихов ритам је беспрекоран!

Ово је „хипервиолина" која, као и сви електронски инструменти, не може да се раштимује, па није потребно дотеривати је пред наступ. Каква предност! У ствари, неће нам бити потребан чак ни слух ако будемо слушали то „савршенство"...

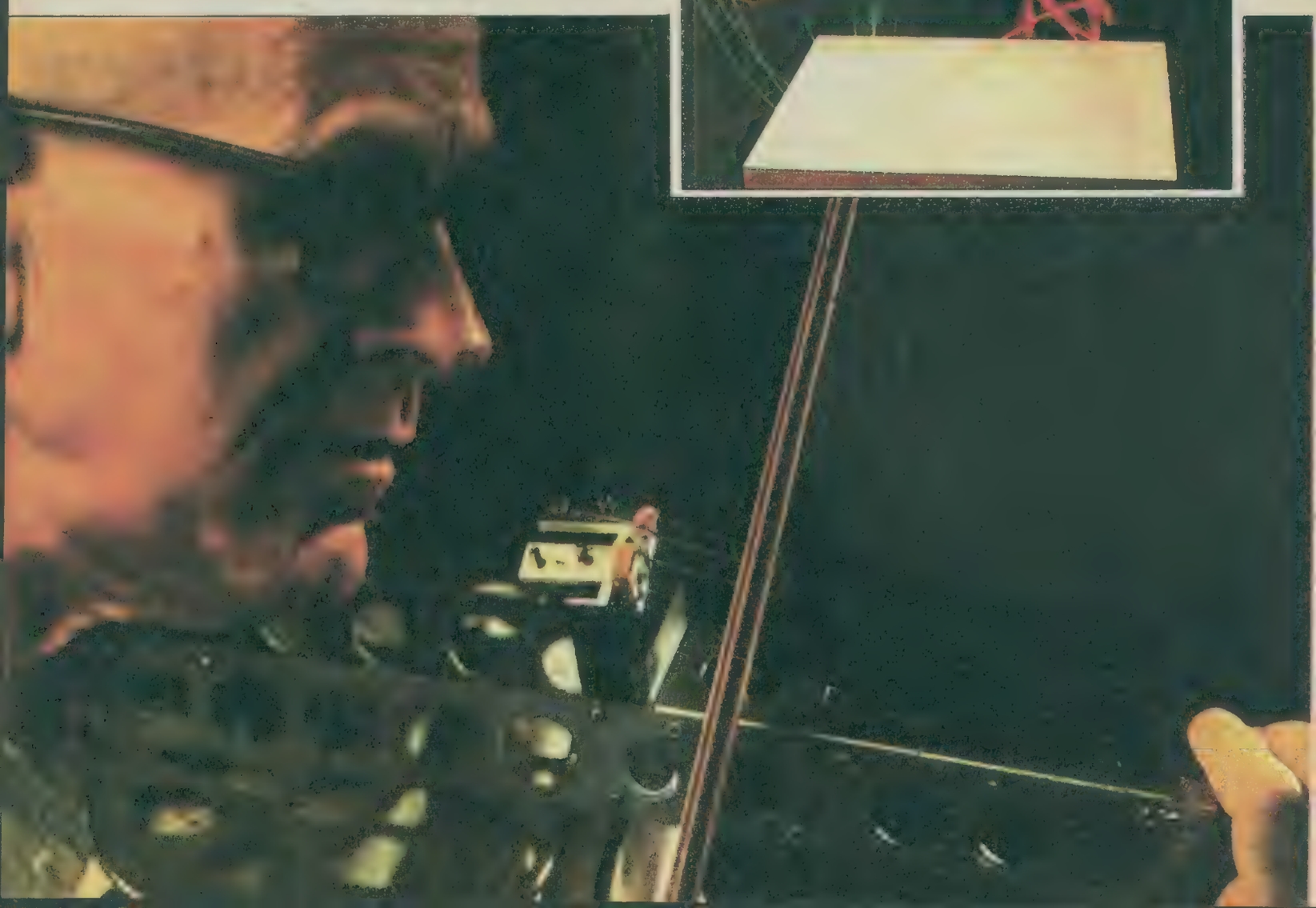

МАЛИХ БЕБА

Ово је рукавица-инструмент која компонује музику на сваки покрет руке која је навуче. На слици је Тод Мачовер, изумитељ овог и многих других инструмената будућности.

Међу музичарима постоји анегдота која се препричава већ деценијама, још откако се појавила „авангардна" музика. Свирач у симфонијском оркестру каже колеги:

– Највише волим ову нову музику. Ако и погрешим, нико не примети!

Баш то догодило се док је извођена опера „Валис" коју је млади амерички композитор Тод Мачовер компоновао пре неколико година. Опера је рађена на компјутеру и, приликом гала-извођења у париском центру „Жорж Помпиду", баш када је дошао крај једне сцене у којој удараљке имају повећу деоницу, уместо да се њихово крцкање, шуштање, праскање и трескање заврши оно се наставило. Композитор који је иза сцене пратио ток опере заједно са програмером и колегом Џозефом Чангом просто је подскочио:

– О, не! Инструмент свира сам од себе!

Чанг је брзо искључио компјутер и деоница се завршила. Наравно, проломио се пљесак и нико од 1500 посетилаца није приметио ништа необично. А и како би? Само су Мачовер и Чанг знали да је одсвирано нешто што маестро није компоновао.

Критика је, иначе, ову оперу сјајно примила, а Мачовер и Чанг увелико стварају нова дела и – нове инструменте. Уместо за клавиром, овај композитор седи за компјутером у лабораторији Масачусетског института за технологију чврсто верујући да ће управо тако радити композитори 21. века. Уз музику, ова двојица „компонују" и хиперинструменте, како су назвали „средства" за свирање која ће бити снабдевена вештачком памећу и, повезана са једним или два главна компјутера, моћи ће да производе музику као школовани свирачи!

Рукавица компонује – нервима

Ево у чему ће се огледати виртуозност хиперинструмената. Љубитељ музике одабере композицију коју жели да свира, седа за клавијатуру и удара почетне акорде. Наравно, подразумева се да љубитељ није завршио ни нижу музичку школу, а клавијатура хиперинструмента повезана је с електронским мозгом. И, шта се догађа? Чим је „мозак" чуо акорде, он је препознао композицију и наставио у беспрекорном ритму и извођењу уопште. Нема могућности грешке, све је лако и дивно. Осим саме музике, казаће циници и они загрижени обожаваоци „праве" класике за чије је уши савремена (а поготово будућа) музика добра једино као средство за нервирање.

Али, ако је неко помислио да ће свирање убудуће бити мачији кашаљ, преварио се. Мачовер и Чанг тврде да ће могућности уметника тек са хиперинструментима доћи до пуног изражаја. А ево шта су до сада створили радећи у поменутој лабораторији.

Свирање у дуету ни у ком случају више није оно што сви под тиме подразумевамо и како се учи у музичкој школи. Мачовер и Чанг верују изгледа да је већ одзвонило виолини и клавиру, или флути и клавиру, да не набрајамо све остале дуете. Они су замислили да један музичар свира клавијатуру, други справу која би спадала у удараљке. Први одсвира „нешто", али звук се не чује. Он тихо, електронским путем, путује до другог инструмента, па тек када „ударач" (перкусиониста) прихвати ритам, звук се зачори кроз звучнике.

Још једно средство за свирање у будућности, Мачоверов изум, јесте рукавица од метала која путем магнета „хвата" положај сваког нервног завршетка на руци музичара. Из рукавице жице воде ка компјутеру IBM, а овај је компатибилан и повезан с другим компјутером марке „Мекинтош-Епл". Тај други тумачи податке који потичу од сваког најмањег покрета руке и прстију, подешава и динамику и количину звука који се шири целом просторијом. Цена рукавице за музику износи 20.000 долара – сума за коју може да се набави сјајна виолина, клавир, флаута...

Лишће за електронско преживање

Али, као што стара пословица каже „Пружиш ли некоме прст, он ће зграбити целу руку", тако ни ова „музичка рукавица" није ништа у поређењу с музиком коју ће, како већ замишља Мачовер, свирати цело тело и то године 2010. Сваки покрет свирача-играча (!) производиће „музику", а публика при том уопште неће морати да оде на концерт, него ће све пратити из своје собе.

Ево како. Пет минута пре почетка биће довољно да ставите наручите наочари повезане преко вашег кућног компјутера са телефоном и кабловском телевизијом. Преко екрана у сваком окну наочара ви пратите концерт, и то у три димензије, као да се одвија пред вама. Кроз такве наочари гледаћете најфантастичније призоре који ће искрсавати заједно са звуцима.

Пошто ће „оркестар" сачињавати музичари снабдевени већ описаним хиперинструментима, интелигентним и способним да свирају и најтеже партитуре, па чак и да компонују музику на лицу места, то значи да ће занимљиви ефекти да се стварају, рецимо, тек када се ти инструменти буду навлачили на тела – животиња. Извесни Церон Ленијер, изумитељ и истраживач електронског звука, надахнуто описује будући оркестар састављен од коза и сасвим малих беба!

– Козе – објашњава Ленијер – изванредно одговарају флаутама. Оне ће производити музику преживајући електронско „лишће", док ће бебе своју композицију изводити сисањем електронске цуцле.

Као и у претходним случајевима, „оркестарски" звук ових „музичара" биће резултат сигнала помешаних у главном компјутеру.

Овакав оркестар прорадиће, по Ленијеру, око 2005. године. Не знамо зашто баш тад, а не раније или касније. Али, свакако најбоља ствар код ове музике будућности биће то што ћемо лаким притиском на дугме моћи да се спасемо концерта, а да при том не испаднемо некултурни као када бисмо усред свирања устали и изашли из „праве" концертне дворане...

Припремила ***Мирјана Крстуловић***

ХИТ ХИТ ХИТ

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

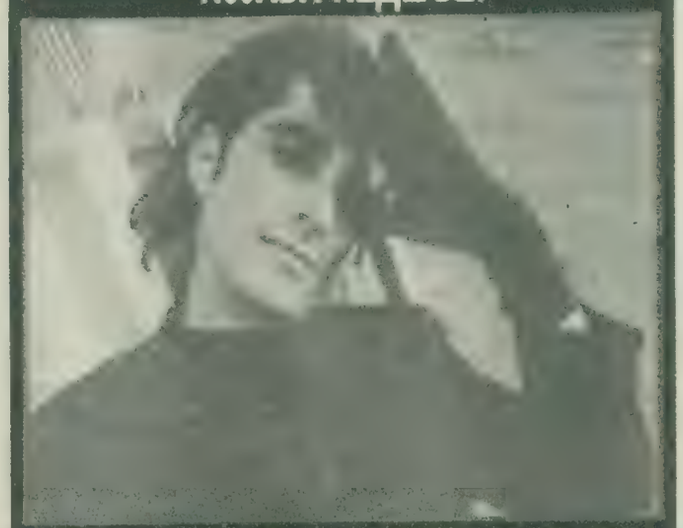

„На сцени се осећам као еротска плесачица".

Пери Фарел

(Jane's Addiction)

ЂАВОЛСКА ПОСЛА

Тод Хедли, првобитни менаџер дуета „Milli Vanilli" ових дана завршава писање филмског сценарија о закулисаним радњама у каријери ова два проблематична младића. Радни наслов филма је „Игра са ђаволом".

– Оно што се заиста догодило је много боље и занимљивије него да сам било шта измишљао – каже Хедли.

ОНИ И ДАЉЕ КОТРЉАЈУ

У априлу је група **„Rolling Stones"** објавила дупли концертни албум. На њему су песме забележене током њихове врло успешне турнеје коју су прошле године одржали поводом објављивања студијског албума „Steel Wheels". На плочи се налази 18 раније објављених хитова и две нове песме „Sex Drive" и „Highwire". Продуцент Крис Кимси и његов помоћник Боб Потер имали су око 50 сати снимљених песама и од тога су одабрали материјал за плочу. У најужи избор ушле су и неке мање познате песме, као „Factory Girl", Мади Вотерсова и Вили Диксонова „Just Wanna Make Love To You", али и чувена „Little Red Rooster" на којој је Ерик Клептон свирао ботлнек гитару.

Како тврде продуценти, снимци су врло мало дотеривани у студију, додато је нешто пратећих вокала а Рон Вуд је у три песме доснимио гитару. За Кита Ричардса кажу да је свирао изврсно и да његовој гитари нису биле потребне никакве исправке. Када су му продуценти послали снимке у Америку, он им је узвратио кратком поруком: „Више гитара"! То је био његов једини допринос у продуцентском раду на плочи.

НОВИ САН

Први албум групе „Van Gogh" изашао је још 1986. године и тада им је прорицана успешна будућност. Међутим, група је после извесног времена престала са радом, али њен оснивач Звонко Ђукић није напуштао идеју да настави даље. Једно време био је у групи Николе Чутурила а затим је окупио нове музичаре и под именом „Van Gogh" појавио се њихов нови албум „Свет је мој". О разлозима дуге паузе и лутања говори Звонко који је на новој плочи пропевао, а уједно је аутор готово целокупног материјала:

– Многи мисле да су ово тешка времена за бављење музиком и издавањем плоча, али ја се не предајем. Група јесте имала дугу паузу, али пре бих рекао да сам се повукао у страну, правио нове песме и гледао шта се дешава. Сада сам узео нове моћке и крећем поново. На албуму има 11 песама, од којих је „Губиш ме" позната одраније јер се појавила и на синглу. Групу, поред мене, чине Владан, Аца и Влада.

ПОШТА ● ● ●

Константин Милан

ЈАМИТ

НАУЧНА ФАНТАСТИКА

Уређује
др Зоран Живковић

Звао се Јамит. Живео је испод Дрвета са својом мајком и седморо браће. Имао је мало, љигаво наранџасто тело, два пара модрикастих очију и само по три пара смеђих пипака. И зато му је било криво. Против његове воље, судбина га је обележила својим прстом. Био је најмањи.

Сео је поред мајке испод Дрвета, у свој део хладовине. По ко зна који пут браћа су га одбацила. Он није могао да плови по пешчаним динама брзо као они, није могао да ископа рупу у песку дубоко као они, није могао да скаче високо као они. Он ништа није могао онако као они...

Посматрао је своју браћу како телима успешно пркосе пешчаној олуји. Сви су већ имали по четири пара пипака и сви су већ данима одлазили све даље и даље од Дрвета. Још је само он осећао неодољиву потребу за Његовом заштитом. Иако га је Дрво брижљиво штитило од олује, био је сам, проклето сам и незаштићен. Пожелео је да осети сигурност у мајчином наручју онако као некад, али није ни покушао да јој приђе. Мајка га је већ данима гледала тако чудно да је био сигуран да би га и она одбацила.

Осетио је жеђ. Истог тренутка до њега се спустила грана обасута лишћем пуним сладуњавог нектара. Задовољно је сисао лист по лист. Када је посисао и последњи, грана се вратила на своје место. Како то да му Дрво увек пружа управо онолико колико му је потребно, ни више, ни мање, питао се. Али, није могао дуго да размишља о томе. Ухватио га је сан.

Када се пробудио, браће нигде није било. Само је још мајка била поред њега. А онда је и она устала, протегла своје дугачке, наборане пипке и урадила оно што је најмање очекивао. Погледала га је некако тугаљиво а затим се окренула и отишла остављајући и Дрво и њега.

Јамит је остао сам. Посматрао је мајку како одлази сигуран да се никада, никада више неће вратити. Чудно, али није осећао бол. Знао је да је тако морало да буде. Устао је да протегне своје пипке. Први пар, други, трећи, четврти... Сви су били ту. Јамит је одрастао.

Дрво му је полако спустило своју последњу грану са лишћем. Јамит је прихватио овај дар. Након тога, окрепљен и пун самопоуздања, кренуо је својим путем. Кад је одлазио, окренуо се да последњи пут погледа свој дом. Није га много изненадила чињеница да Дрвета више нема. Непрегледне пешчане дине више му нису деловале негостољубиво.

Ишао је дуго, дуго по бескрајном мору песка. Тад понегде, неко Дрво окупљало је своју породицу. Био је уморан и жедан. По навици, пришао је једном Дрвету, али му оно није пружало своје гране. Морао је даље.

Био је на врху велике дине када је приметио да је небо постало сиво. Спремала се олуја. Брзо и вешто ископао је рупу, довољно дубоку и безбедну, а затим се завукао у њу и чекао. И тек сада је приметио да је његово тело добило мноштво нових пипака. Није био сигуран да ли је то требало да га радује.

Олуја је почела. Покушао је да се завуче још дубље у рупу у којој је излаз већ био затрпан. Бесомучно је млатарао пипцима. У почетку му је то тешко полазило за руком, а онда је почео да пропада, прво полако па све брже и брже. Коначно, његово тело је свом силином ударило у неку чврсту подлогу и ту се зауставило.

Кад се повратио од изненађења, устао је да боље осмотри место на које је доспео. Свод је био толико далеко да ни својим најдужим пипцима није успевао да га досегне, а зидови од нечега што није био песак. Ишао је дуж зида опипавајући пипцима не би ли нашао излаз. Није могао да верује да је ово крај.

Изненада, са једне стране, зид је почео да се осипа. Јамит се повукао у други крај и чекао. Полако и крајње пажљиво, кроз зид се провукао један пипак, затим још један и најзад мноштво њих. Пред њим је стајало тело које је на себи имало толико пипака да се оно није видело. Није се уплашио. Напротив, самим сазнањем да у овој клопци није сам осећао је сигурност. И знао је да ће му то створење помоћи да поново угледа светлост дана.

Јамит му је пришао и нежно га дотакао једним пипком. Осетио је да му створење узвраћа додир пружајући му неслућено задовољство. Пружио му је још један пипак, затим још један, док коначно нису били потпуно испреплетени. Задовољство је било толико да је у магији спајања два бића осећао како губи свест.

Пробудила га је светлост. Лежао је испод Дрвета, у спасоносној хладовини Његове крошње. Дрво је било дивно, величанствено. Никада до сада такво Дрво није видео. Све Његове гране биле су обасуте лишћем.

Јамит је хтео да протегне пипке, али није могао ни да устане. Пипци су му били некако чудно набрекли и осетљиви. Пажљиво их је спустио поред тела не померајући се.

Доста времена је прошло. И доста олуја. Јамит је био заштићен крошњом и ниједну није осетио. Није био сигуран да ли треба да настави пут или да остане овде, у сенци Дрвета. Пошто ионако није могао да се помери, само је размишљао о томе и чекао.

Кроз сам врх једног пипка, изненада, помолило се неко мало, сићушно створење са само једним паром пипака, измилело напоље и приљубило се уз његово тело. Јамит је посматрао остале пипке. Са свима се догодило исто. Осећао је задовољство схвативши да тим малим бићима може да пружи заштиту и сигурност. Постао је мајка.

Јамит је гледао своју децу. Она су расла, играла се, хранила се нектаром који њему више није био потребан. И добијала нове пипке. У почетку је био срећан када би уплашени олујом долазили да потраже сигурност у његовом наручју. Волео их је. Али, како је време пролазило, све више га је опседала жеља да оде. Деца су почела да му сметају.

Било их је осморо и сви су већ имали по четири пара пипака и били способни да брину сами о себи. Сви, осим једног. И због тог једног Јамит је морао још да чека. Почео је да га мрзи.

Сва остала деца већ су отишла својим путем. Презриво је посматрао мало, љигаво створење које је спавало под крошњом. И коначно, угледао је како му се кроз набреклу кожицу пробија четврти пар пипака.

Дете се пробудило. Заправо, то више није било дете. Јамит је устао, протегао своје пипке и упутио се даље.

Тешко се кретао. Пипци су му се толико умножили да више није успевао да их протегне све одједном. Пролазио је поред других породица, али више није осећао носталгију. Желео је да буде сам.

Попео се на једну дину и на самом њеном врху почео да копа рупу. Са толико пипака на себи, рупу је ископао врло брзо. Али, није био задовољан. Копао је још, и још, и још... Напокон, доспео је до тврдог тла које се није осипало. И ту је себи направио дом.

Имао је довољно простора да може да протеже своје пипке целом њиховом дужином. Његово уживање било би потпуно да све време није осећао да му недостаје „нешто". И када је тло почело да се тресе од олује која је урлала негде горе, далеко изнад њега ископао је још једну рупу у зиду и завукао се у њу цео, ишчекујући неизбежно.

Време је пролазило. У једном тренутку пружио је пипак покушавајући да пробије пут назад. Када је коначно цео стајао у сопственом дому, видео је да није сам. Испред њега је стајало једно младо, преплашено створење. Полако му је пришло тражећи од њега заштиту стидљиво пружајући своје пипке. И Јамит их је прихватио. Загрлио је створење уживајући у додиру, свестан да пружајући њему сигурност себи доноси спас.

Створење је лежало поред Њега обамрло, без свести. Јамит га је и даље држао пипцима, или, боље речено, оним што му је од пипака остало. Почео је да се пропиње увис пробијајући море песка изнад себе и брижљиво чувајући створење у свом загрљају као нешто најдрагоценије.

Коначно, Јамит је стигао до краја. Чувао је своју породицу и хранио своју децу. И уживао посматрајући непрегледне пешчане дине свуда око себе, место где све почиње и на коме се све завршава...

Илустровао: Добросав БОБ Живковић

БАРТ СИМПСОН

МЕГА ЗВЕЗДА АМЕРИКЕ НА МАЈИЦАМА MADE IN USA У СВИМ ВЕЛИЧИНАМА 100% ПАМУК ОСИМ БАРТ СИМПСОН МАЈИЦА МОЖЕТЕ НАРУЧИТИ И МУЗИЧКЕ МАЈИЦЕ БИЛО КОЈЕ ГРУПЕ ИЛИ ПЕВАЧА:
CULT, NEW KIDS ON THE BLOCK U2, SEX PISTOLS, IRON MAIDEN SNEP, GUNS AND ROSES RAMONES, DE LA SOUL SIMPLE MINDS . . .
ПОРУЧИТЕ ТЕЛЕФОНОМ (021) 334 045 ИЛИ НА АДРЕСУ:
АТЛАНТИС, П.Ф. 27, 21000 НОВИ САД

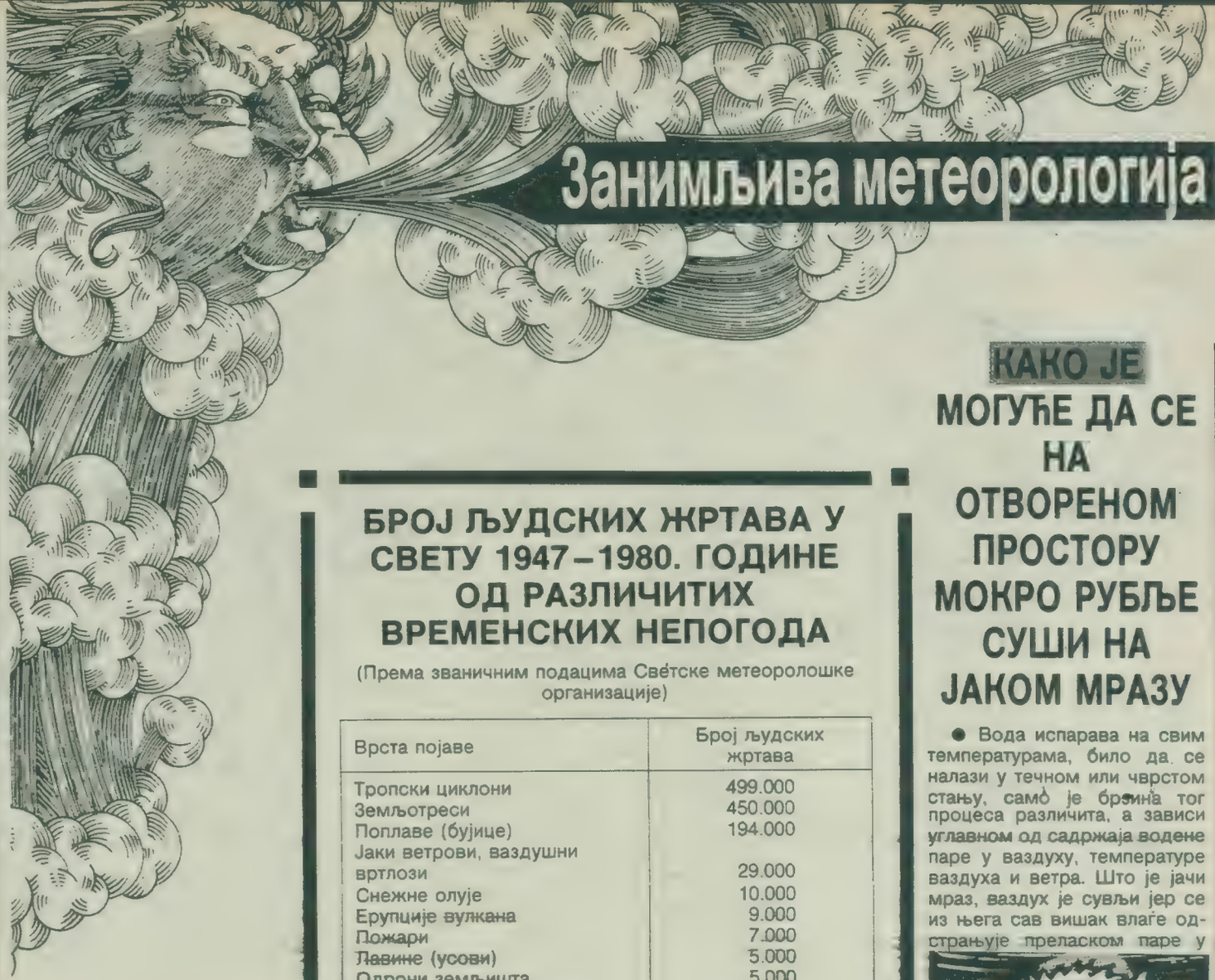

Занимљива метеорологија

БРОЈ ЉУДСКИХ ЖРТАВА У СВЕТУ 1947–1980. ГОДИНЕ ОД РАЗЛИЧИТИХ ВРЕМЕНСКИХ НЕПОГОДА

(Према званичним подацима Светске метеоролошке организације)

Врста појаве	Број људских жртава
Тропски циклони	499.000
Земљотреси	450.000
Поплаве (бујице)	194.000
Јаки ветрови, ваздушни вртлози	29.000
Снежне олује	10.000
Ерупције вулкана	9.000
Пожари	7.000
Лавине (усови)	5.000
Одрони земљишта	5.000
Цунами (океански таласи изазвани подводним земљотресима)	5.000

Суше угрожавају милионе људи. Тачни подаци о броју жртава због глади проузроковане сушама нису познати.

ГЕНЕРАЛ МРАЗ И ГЕНЕРАЛ ЗИМА

● Овај израз појавио се, по свој прилици, у Енглеској, у време кад је Наполеонова војска одступала из Русије. Тако је 1. децембра 1812. године у Лондону издат сатирични листић „General Frost shaving little Boney" („Генерал Мраз, који брије малог Бонија", то јест Бонапарту). Тих година тај лик је ушао у уметничку литературу.

Истине ради, треба рећи да су се главне ратне операције 1812. године на територији Русије одиграле пре првих мразева. Упад Наполеонове „Велике армије" у Русију извршен је 12. јуна, Смоленска битка одиграла се 4–6. августа а Бородинска 26. августа 1812. Први снег пао је 13, а повлачење из Москве почиње 19. октобра, а већ сутрадан први мраз са температуром од –23° С и са јаким ветром. Велику армију, која више није велика, прате у повлачењу мразеви и мећаве. На руској зими људи су се од хладноће спотицали, падали... Многи више нису устали. Последњи Наполеонов војник напустио је Русију 14. децембра.

Енглески хумористички часопис „Панч" у броју од 10. марта 1853. године подсмевао се руском цару Николају I приписујући му речи: „Русија има два генерала на које могу да се ослоним: то су – генерал Јануар и Фебруар".

У току Другог светског рата, када су немачке трупе почеле да трпе поразе на Источном фронту, Немци су, ради подизања опалог борбеног духа својих трупа, тврдили да су једина права снага совјетске војске „генерал Зима" и „генерал Мраз".

КАКО ЈЕ МОГУЋЕ ДА СЕ НА ОТВОРЕНОМ ПРОСТОРУ МОКРО РУБЉЕ СУШИ НА ЈАКОМ МРАЗУ

● Вода испарава на свим температурама, било да се налази у течном или чврстом стању, само је брзина тог процеса различита, а зависи углавном од садржаја водене паре у ваздуху, температуре ваздуха и ветра. Што је јачи мраз, ваздух је сувљи јер се из њега сав вишак влаге одстрањује преласком паре у

ледене кристале. Рубље које је окачено на отвореном простору у почетку се укрути, пошто се сва вода претвара у лед, па не може да се савија без оштећења. Лед са тако замрзнутог рубља полако испарава захваљујући сувом ваздуху.

Рубље се ипак не осуши потпуно јер у њему остаје извесна количина замрзнуте воде. То можемо да приметимо кад га унесемо у топлу просторију где се раскрави тако да је незнатно влажно и готово спремно за пеглање.

КОЈА ЈЕ НАЈВИША ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА КОЈУ МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ЉУДСКО ТЕЛО?

● Човек може кратко да борави у сувом ваздуху при врло високој температури. Амерички научник Крејт Тејлор издржао је 14 минута и 32 секунде, без озбиљнијих по-

следица, просечну температуру ваздуха од 121°C. Енглески физичари Бланден и Чентри доказали су експериментом на себи да је 160°C гранична температура коју човек може да поднесе.

У неким часописима наводе се и више температуре, чак и 180°, али за то нема сигурних доказа. Установљено је, на основу експеримената на здравим добровољцима, да температуру од 104°C човек може да подноси 26 минута, од 93°C – 33 минута, од 82°C – 49 минута и од 71°C – 1 час.

КОЈА ЈЕ НАЈНИЖА ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА КОЈУ МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ЉУДСКО ТЕЛО?

● Наш организам напреже се да се прилагоди хладноћи на коју није навикнут. Прилагођава се на рачун резервних снага организма и то помоћу низа сложених физиолошких промена, па хладноћу теже подносе старији и болесни, али и млади који не раде физичке послове.

Човекова способност да преживи у изузетно хладним областима више зависи од одеће и искуства него од прилагођености организма. Код дуготрајног прилагођавања мења се животна активност свих органа. Не препоручује се да на рад у веома хладне области одлазе људи старији од 35 година, нарочито они са хроничним обољењима. У хладним крајевима, нарочито на крајњем северу где зими влада поларна ноћ, обично долази до обољења срца и јетре.

Подношење ниских температура, поред одеће, здравственог стања и привикнутости, много зависи и од брзине ветра. Чим је температура нижа, већи је губитак топлоте. Ветар, у ствари, појачава учинке изазване ниским температурама. Тако у Сибиру, у области Јакутије која је 12 пута већа од површине Југославије, зими људи могу сатима да бораве на мразу и температурама нижим од –50°C уколико су добро одевени и када нема ветра.

На Антарктику, у научноистраживачким станицама, људи морају често да бораве напољу, али тамо, поред јаких мразева дувају и јаки ветрови. Зато је топла одећа која штити и од ветра недовољна, па људи користе и маске или заклањају лице капуљачом крзнене ветровке, али и одећу са електричним загревањем. Она је лакша од обичне, мање је кабаста и омогућава људима да се лакше крећу.

Најнижа температура на којој су људи кратко боравили на ваздуху износи – 89°C.

БРОДЕТ (БРУДЕТ), АЛИ НИЈЕ ЈЕЛО

● Многима је добро познат бродет (или брудет), укусно приморско јело налик на гушћу рибљу чорбу, која се кува на тихој ватри. Име потиче од италијанске речи „brodetto".

Међутим, бродетом се понекад на нашем Приморју назива и олуја. Та реч се помиње и у неким књижевним делима у којима има описа мора, на пример у књизи Јуре Сузанића „На трамперу" (издатој 1978. године у Ријеци) на страни 282.: „Бит ће брудета, пазите ноћу да вас не однесе".

Припремио
инж. Михаило Поповић

Илустровао: Растко Ћирић

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА

Пред вама је комбинација између класичне и мозаичне укрштенице. Наиме, за водоравно вам дајемо уобичајене описе, а за усправно већ готова решења која треба да сместите у лик. Уколико све добро урадите, у првом усправном ступцу добићете име и презиме београдског оперског првака са слике.

ВОДОРАВНО: 1. Име француског глумца Габена – Област у Немачкој, Баварија, **2.** Области под влашћу имама – Војнички хлеб, комис, **3.** Играч спортске игре у води, **4.** Број који се адира, сабирак – Велика река у Сибиру – Ознака за тону, **5.** Оскудица, помањкање – Симбол берилијума, **6.** Врста јела – Ауто-ознака за Тунис – Шушањ, **7.** Далматинско женско име – Познавалац иранског језика и културе, **8.** Велики морски ракови, **9.** Угао у навигацији, **10.** Име загребачког певача Савића, **11.** Мера за хартију – Симбол флуора, **12.** Једињења са азотом, **13.** Ауто-ознака за Немачку – Наелектрисане честице, **14.** Узвик којим се тера живина – Београдски недељни лист, **15.** Словенски просветитељ, брат Методијев.

УСПРАВНО: АМАДЕО НАЗАРИ – АМАРЕЛА – АТП – БАРДА – БУТ – ВИОЛИНА – ИЗУМ – ИНО КИТ – ЛЕЦ – МЕНТЕ – НАТЕСТЕРИСАТИ – ОМИКРОНИ – О'НИЛ – РТИНА – САСА – ШИ – ШС – ШТРИТОФ.

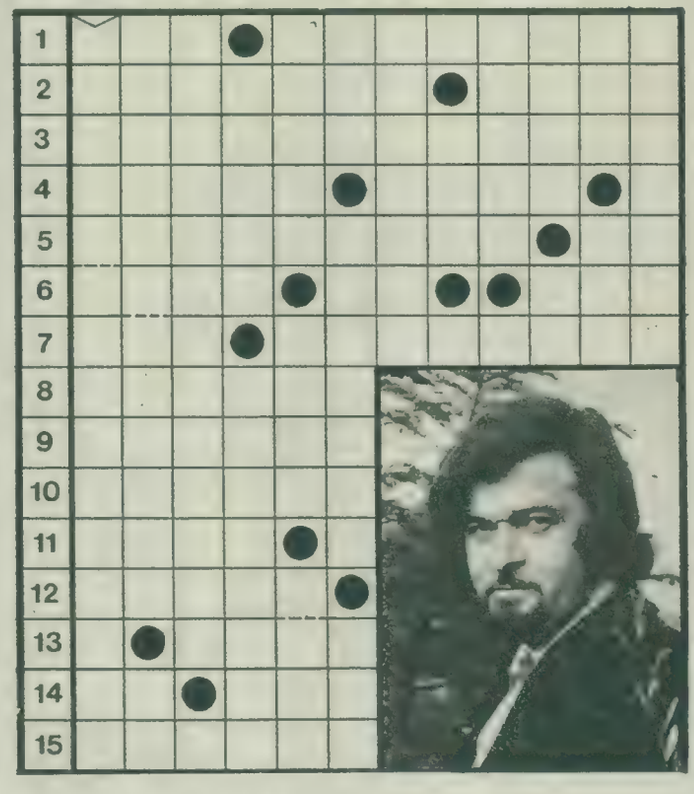

ЛАВИРИНТ

Помозите птици да стигне до свог гнезда.

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

НАЈСКУПЉИ И НАЈТРАЖЕНИЈИ МАЈМУНИ

РЕП КАО ШАЛ

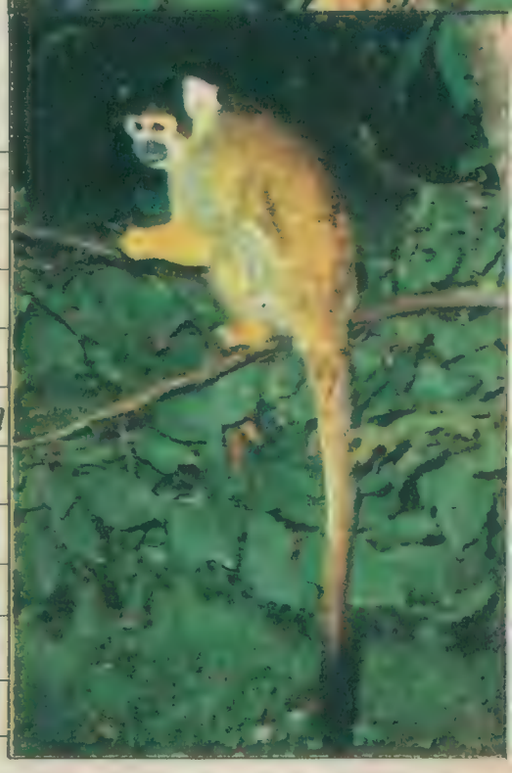

Читав живот проводе у високим крошњама дрвећа, у великим чопорима од више стотина јединки

Мајмуни Новог света прилично се разликују од оних из Старог. Амерички мајмуни имају широку хрскавичасту преграду између носних отвора, па су зато и добили име широконоси. Они други, афро-азијски, шиљастог су носа и зову се уконоси. Широконоси су нежније грађе, али им је зато реп снажнији и дужи, а користе га за хватање и пентрање по дрвећу. Мајмуни из Африке и Азије не само што се репом не могу закачити за дрво, већ је он код многих закржљао.

Ако се узму у обзир разлике између широконосих и уконосих, онда један „Американац" прилично збуњује зоологе и они не знају тачно где да га сврстају. То је мајмун из рода Саимири звани мајмун-веверица. Поред тога што поседује многе одлике пљоснатоносих мајмуна, он има и сличности са онима из Старог света, на које, уосталом, подсећа и изгледом.

Мајмун-веверица из јужноамеричких прашума дугачак је до осамдесет центиметара (од тога половина отпада на реп), покривен је густом кратком длаком, а на врху има кићанку тамније боје. И баш тај реп зачуђује стручњаке. Јер, он мајмуну не служи за качење као другим његовим „земљацима", већ, у најбољем случају, као ослонац. Ту су још неке особености. Прво, палац му је потпуно покретљив, за разлику од осталих широконосоња. Затим, скочна кост му је издужена, као код неких полумајмуна лемура, а лобања је позади тако испупчена да штрчи исто колико и њушка с предње стране.

Пера на ушима

Овај мајмун има највећи мозак међу свим приматима, укључујући и човека. Његова тежина износи једну седамнаестину од укупне тежине, а наш, рецимо, само тридесет пети део. Међутим, та величина нема никакве везе са мајмуновом интелигенцијом. Његов мозак не само да има много мање можданих вијуга од осталих примата, већ су му незавијенији делови мождане коре они за усаглашеност и контролу покрета. То објашњава зашто ови изузетно вешти пењачи и скакачи по дрвећу на тесту интелигенције показују прилично скромне резултате.

Најраспрострањенији од свих је Saimiri sciureus, такозвани мајмун „мртвачка глава". Надимак је добио због необичне маске од белог крзна уоквиреног црним, па издалека заиста личи на лобању. Ипак, његов израз је пре симпатичан него застрашујући, можда захваљујући великим клемпавим ушима обраслим светлом длаком, украшеним дугачким праменовима и чуперцима, као перима. Крзно „мртвачке главе" је веома густо, на додир вунасто и необичних боја: од мрке и златасте до светлозелене.

Сви мајмуни-веверице настањују мрачне шуме Амазоније, Гвајане и Оринока. Читав живот проводе у крошњама високог дрвећа, у великим чопорима који броје 200–300 јединки. Иако највише воле да бораве крај реке, они су непливачи, а на земљу се спуштају веома ретко, само да би утолили жеђ. Јеловник им се састоји од инсеката, паукова, плодова, пупољака, мањих птица и јаја. Када скачу с дрвета на дрво, изводе то вешто и лако, испруженог репа којим кормане ваздухом као веверице.

Мајмуни – веверице

За разлику од других америчких мајмуна Саимири су прилично неповерљиви и плашљиви. Када се крећу у чопору, чине то у дугачком реду, један по један, потпуно нечујно, као да се шуњају. Ако их нешто изненади или уплаши, почињу промукло да креште углас, а од тих крикова који подсећају на грактање гавранова одјекује цела шума.

Пошто су мајмуни-веверице прилагођени топлој и влажној клими, смета им и најмањи пад температуре. Да не би дрхтали и цвокотали, принуђени су да се сами греју тако што се припију један уз другог и чврсто обмотају репом, као шалом.

Ови, по много чему заиста необични, мајмуни веома су чиста створења. Иако немају навику да „требе буве", као многе друге врсте, доста времена и пажње посвећују чишћењу и лицкању крзна. Међутим, многи их погрешно сматрају аљкавцима зато што кићанку репа често натопе мокраћом. Али, они то раде само да би мирисом обележили своју територију.

Индијанци често лове ова крупноока створења и добро продају љубитељима животиња иако њихово гајење није нимало једноставно. Пре свега, треба им обезбедити разноврсну храну – њихов оброк мора да буде сличан оном у природи. А што је најгоре, мајмуни-веверице су веома осетљиви и подложни разним заразама. Најчешће пате од цревних болести и паразита који им прилично скраћују век. И поред тога, у земљама с благом климом Saimiri су најскупљи и најграђенији од свих мајмуна.

Припремила ***Весна Минић***

Илустровао: Љубомир Милојевић Лубац

ЈА ♥ ПТТ

Уређује: Вито Недељковић

12. Камел-трофи

Како је одабрана наша екипа за „Камел-трофи", дванаести по реду, који је стартовао 27. маја?

СЛАВЕ МОЈСОВ
Битољ

Прво тестирање наших кандидата за овогодишњи „Камел-трофи" одржано је у непосредној близини Загреба и након тога остало је осам најуспешнијих. Потом су крај Тулуза, у Француској, одабрана четворица, да би заједно са 16 осталих екипа у Жамбвилу, педесетак километара од Париза, на завршној, интернационалној, селекцији били одабрани Роман Вуковић и Дарко Дулар из Загреба. Они су били најбољи од 10.000 пријављених.

Иначе, овогодишњи „Камел-трофи" кренуо је из Дар ес Салама, главног града Танзаније, на 2.000 километара дугу авантуру кроз непроходну дивљину Африке.

Смисао „Камел-трофија" и није борба између изабраних посада за победу, него покушај да се савладају све замке које нетакнута природа може да постави. Одустајања нема, сви који крену стижу до циља, екипе се међусобно помажу, нико се не оставља. Дакле, то је борба човека и природе у којој је до сада човек увек побеђивао.

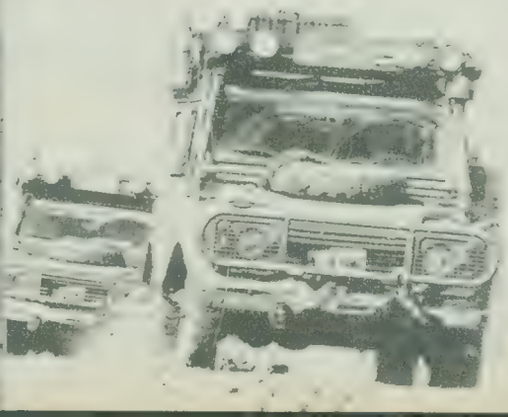

Чишима или Курилска острва

У последње време много се говори и пише о Курилским острвима и разговору Руса и Јапанаца у вези са њима. Где се налазе и да ли на њима има још активних вулкана?

СЛАВКО
Ужичка Пожега

Између полуострва Камчатке (СССР) на северу и острва Хокаидо (Јапан) на југу простиру се Курилска острва. То је, у ствари, група острва, архипелаг дужине 1.200 километара, који сачињавају 32 вулканска острва на којима се налази 38 активних вулкана. Из њихових кратера избијају огромне количине водене паре и других гасова који се кондензују и стварају велике облаке. У вулканским ерупцијама из кратера се издижу до великих висина облаци дима и вулканског пепела, па су по овим појавама ова острва и добила назив – Курилска. На је-

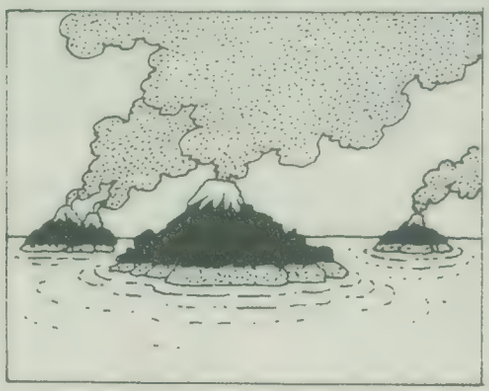

зику Аина, староседелаца јапанског порекла, реч кури значи облак, дим, а на руском је куритсја – пушити, димити се. Дакле, Курилска острва у суштини значе „острва облака и дима". Јапанци их називају Чишима, што значи Хиљаду острва.

На острвима живи око 30.000 совјетских грађана, а она су и од великог стратешког значаја за оружане снаге СССР–а. У заливима постоји 21 насеље чије се становништво бави риболовом. Риба се прерађује у мањим фабрикама (познат је тихоокеански лосос).

За љубитеље компјутера

Многи наши читаоци желе да им помогнемо да сазнају где би могли да се обуче за рад на кућним компјутерима, као што су ZX Spectrum, Commodore, или личним IBM компатибилним рачунарима. Дајемо адресу Радио–клуба „Никола Тесла": Тимочка 18, Београд, тел. 011/402-096 и 011/408-792

Prim. Dr. MILOŠ M. STEFANOVIĆ
internista-kardiolog

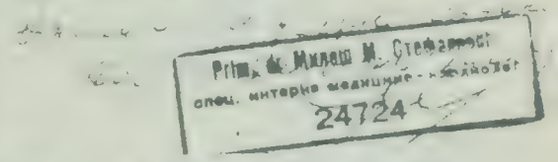

Члановима редакције „Политикиног Забавника". Биће ми част да водим рачуна о вашим великим и добрим срцима. Хвала!

Крајпуташи

Да ли је тачно да су крајпуташи празни гробови? Реци ми нешто више о њима.

ПЕРО Д.
Требиње

Поред многих путева у Србији стоје надгробни споменици који се називају крајпуташи. Они, по правилу, обележавају празне гробове. Подизани су као знак да је неко умро или погинуо далеко од куће, најчешће у рату.

Крајпуташ је висок усправан камен правоугаоног облика на којем је на једној страни уклесан лик покојника у природној величини, а на другој страни урезан је текст, понекад шаљив или чак подругљив. Поред лика покојника често се уклешу и предмети који означавају његово основно занимање. На пример, ако је погинуо као војник, видеће се пушка, бајонет, чутура, реденица, ордење; ако је био занатлија, ту су шило, чекић, наковањ... Ако је био писмен, клесар би му у руке ставио књигу. Често су ликови на крајпуташима веселог, шеретског изгледа.

Први видео бактерије

Ко је први „открио" бактерије и да ли је тачно да вашке настају саме од себе кад се човек не пере и не скраћује косу?

БОБ „ANIMALS"
Београд

Први човек који је видео бактерије и друге микробе био је холандски научник Антон ван Левенхук (1632–1723). Он је много времена проводио експериментишући са увећавајућим стаклима и направио је више од 400 сочива и изумео врло квалитетне микроскопе са једним сочивом. Помоћу овог микроскопа Левенхук је открио нови свет „сићушних животиња". Скупина од стотине хиљада ових бића одговара величини ситног зрна песка.

Резултате својих експеримената с микроскопом које је започео 1673. слао је Краљевској академији наука у Лондону.

Вашке, буве и остала гамад не настају саме од себе, оне су увек ту, око нас,

ТРАЖИМО

ПРИЈАТЕЉЕ

Саша Јовановић, Маршала Тита 94/1, 38260 Косовска Каменица – 15 година, сакупља постере Беби Дол и Тајчи.

Снежана Филиповић, Булевар маршала Тита бб, 85360 Улцињ – 12 година, сакупља постере и украсна писма.

Мирослава Мрђаи, Дунавска 101, 21423 Обровац – 12 година, сакупља салвете, постере и значке, воли музику.

Јелена Паушић, Војислава Илића 135/31, 11050 Београд – 11 година, мењала би постере за папирне лутке.

Биљана Младеновић, Сабо С. Ласло 21, 24430 Ада – 13 година, воли спорт и музику, сакупља постере.

Горан Луковић, Бјелиши 24, 85000 Бар – 13 година, воли музику и спорт, сакупља постере.

Шемса Мравац, Маршала Тита 168/42, 91220 Тетово – 14 година, воли музику и кошарку, сакупља постере.

Данијела Станојевић, Триглавска 38, 18000 Ниш – 13 година, воли музику, спорт и дружење, сакупља постере.

Кристина Хумел, Опатијска 3, Југ II, 54000 Осијек – 12 година, воли музику, дружење и путовања, сакупља постере.

Славиша Златковић, Лебанска 12, 16000 Лесковац – 15 година, воли музику, спорт, дружење и дописивање.

само чекају погодне услове да нас нападну, односно да се населе у коси, одећи, постељини, просторијама. Без обзира на дугу косу, вашке се неће појавити ако се хигијена одржава редовно.

Познато је да су се вашке појављивале у условима кад људи нису били у могућности да одржавају хигијену, како личну тако и хигијену околине. Тада су ваши у стању да изазову епидемије тифуса.

Да ли је прави?

Родитељи су ми купили малог пса далматинера. Пеги, како га зовем, има већ шест месеци и имам утисак да је паметнији од свих паса које знам. Јављам вам се јер мој Пеги, изгледа, није чисти далматинер. Наиме, прочитао сам да ови пси са црним ушима нису чистокрвни далматинери. А мој пас има баш такве уши.

НИКОЛА
Београд

То што си прочитао тачно је. Чистокрвни далматинер не сме да има један од ова три детаља – црне уши, изглед

хрта и тешку главу уз недостатак извесних зуба. Одгајивачи су, у жељи да добију елегантнијег и лакшег пса, ову расу мешали са поентером, па и ти изгледа имаш таквог мешанца.

Ах, тај Арнолд!

Излазимо у сусрет многима који су тражили адресу Арнолда Шварценегера, а нарочито једној Сањи која је до ушију заљубљена у њега и због тога имала лоше оцене на тромесечју

Адреса: ***ARNOLD SCHWARZENEGER***
c/o OAK Productions
321, Hampton Drive Venico
CA 90291 (USA)

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА – ВОДОРАВНО: Жан, Баварска, имамати, таин, ватерполиста, аденд, Лена, т, несташица, бе, соте, тн, шум, Ане, ираниста, рарози, азимут, Масимо, арак, ф, нитро, д, иони, иш, Нин, Ћирило.

ЛАВИРИНТ: број 3

YU ISSN 0032-339X

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2059

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „Политика"
др Живорад Миновић

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

Помоћник главног уредника
Славољуб Кецић

Уредник стрипа
Мирјана Маринковић

Ликовно графички уредник
Соња Јашовић

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Олга Вукадиновић, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Миниh, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић.

ТЕХНИЧКА РЕДАКЦИЈА:
Душан Глушац, Радоје Савић, Зоран Петканић и Радана Весовић

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК" Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Месечна 129,00 динара, тромесечна 387,00 динара, полугодишња 774,00 динара, годишња 1.548,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Месечна 258,00 динара, тромесечна 774,00 динара, полугодишња 1.548,00 динара, годишња 3.096,00 динара.
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875, уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ГОДИШЊА:

САД	USD	139.–
СР НЕМАЧКА	DEM	237.–
ШВЕДСКА	SEK	852.–
ФРАНЦУСКА	FRF	807.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	202.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика" код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ. Деоничарско друштво, Главна филијала, „ИНВЕСТБАНКА" – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054, уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ИМПРЕСУМ (ПЕТИНСКИ IMPRESSUM), штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

ОБУЧИТЕ ПАТУЉКА

ПАТУЉКА ЗАЛЕПИТЕ НА КАРТОН И ИСЕЦИТЕ

СВАКОДНЕВНА КАПА

РАДНО ОДЕЛО

ЧИПЕЛЕ

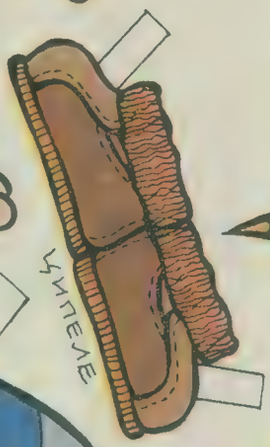

СПАВАЋИЦА

ЗАСЕЦИТЕ ПО ЦРТИЦАМА

СПОРТСКИ КОМПЛЕТ

КАПУТ

МОДЕРНА ЈАКНА

ПЕЧУРКА

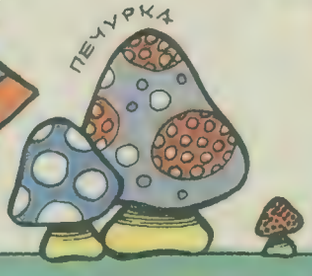

ТРКЕ ЖИВИХ ТЕНКОВА

Реч је о крајње необичним животињама, оклопницима са шест упадљивих појасева коштаних плочица, уском дугачком њушком, преко стотину зуба у вилицама (што је готово дупло више него код осталих сисара). Али, главно оружје овог оклопника, кога у Јужној Америци зову армадиљо, јесу његове кратке, снажне шапе са челичним канџама: забележен је случај да је пар ових „тенкића" прокопао тунел кроз бетонски зид дебео тридесет центиметара. Тада је и рођена идеја...

У бразилском граду Манаусу сада се сваке године приређује такмичење ко ће од оклопника за одређено време прокопати дужи тунел под земљом. Такмичари се пре трке обележе радиоактивним изотопима, а онда изводе на старт и сваки пушта у своју „стазу". Кад судија да знак, тркачи заузимају карактеристичну позу: седну ослоњени на задње ноге и тежак реп, а предњим шапама са по пет прстију и јаким канџама почињу да копају да све пршти. А кад нестану испод тла, њихово кретање кроз подземне лавиринте контролише се уз помоћ Гајгеровог бројача.

Светски рекорд међу армадиљима за сада држи џиновски оклопник по имену Хајнус, тежак 54 килограма, који је пре

две године за три минута прокопао тунел дугачак 12,5 метара! И то кроз врло тврду земљу. Измерен је и обим његове канџе на трећем прсту који је износио читавих 18 центиметара.

•

ДРОГА, ТЕРМИНАТОР И НАУКА

Године 1988. у галопској трци за куп краља Џорџа V на хиподрому у Аскоту, Велика Британија, џокеј који је јахао ждрепца Ил де Шипр незадрживо се приближавао циљу тако да више нико није сумњао у његову победу. Међутим, коњ се изненада тргнуо улево и збацио јахача. Случај је изгледао толико сумњив да се чак причало да је намештен, али доказа није било...

Шест месеци касније пред судом у Лондону нашао се извесни Џејмс Леминг, оптужен за трговину дрогом као део ланца познатог перуанског растурача Ренеа Блека. Леминг је, међутим, одлучно одбијао оптужбу. Јесте, признао је, радио је за Перуанца и добио од њега 16.000 фунти, али никако за продају дроге! Плаћено му је јер је за Блека израдио оригиналну пушку са пригушивачем, у облику догледа, с којом је овај имао намеру да побеђује на коњским тркама. Прва жртва ове нечујне направе био је Ил де Шипр. Сада је, наравно, јасно – протестовао је окривљени у свом праведном гневу – да је трговац на тај начин хтео и да опере прљав новац зарађен на дроги.

Цела ствар је можда најзанимљивија са техничке тачке гледишта. Наиме, Леминг је своју сложену справу саставио ослањајући се готово искључиво на Британску енциклопедију и неколико текстова из новина!

•

БРЖИ ОД КОЊА

А кад смо већ код тркачких грла, ево и необичне вести да је француски спринтер Данијел Сангума изазвао на двобој – коња. Ево резултата у трци на 100 метара: до 80 метара водио је човек, али је на циљ ипак први стигао коњ са јахачем. Познато је да највећа брзина коју може да достигне човек износи око 11 метара у секунди, док коњ може да галопира 19 – 21 метар у секунди. Међутим, човек је бржи на старту и отуд Сангумин успех на почетку.

•

СТВАРНО ВРЕДИ

Случај се одиграо надевно на пијаци у Ријаду, главном граду Саудијске Арабије. Један трговац продавао је, по изузетно високој цени, сокола. Ко зна, можда је птица заиста и вредела толико јер се за њу на концу нашао и купац. Али, оног трена кад је будући власник извукао новчаник из џепа и кренуо да броји паре, соко је изненада кљуном зграбио свежањ новчаница, винуо се у небо и после неколико секунди ишчезао са видика.

Злосрећном купцу остало је једино да нагађа да ли се све то догодило случајно или је власник истренирао птицу за ову врсту „лова".

•

ПОШТАНСКИ СЛУЖБЕНИК

Сваке среде и петка пред поштом на периферији бурманског градића Чау може се видети иста слика: службеници изводе из импровизоване штале јаког бивола, натоваре му на леђа вреће са писмима и још неколико пакета, пријатељски га потапшу по сапима и – без икакве пратње – шаљу на пут. После два сата хода необични поштар стиже до села и зауставља се пред зградицом локалне поште где га већ чекају. Скину са њега терет, нахране га, а кад се одмори, натоваре му нову пошту и упућују натраг, опет без икакве пратње.

До сада се још ниједном није десило да биво из градића Чау – једини поштар међу свим биволима света – скрене с пута или закасни, а има већ десетак година радног стажа. Уз то ради и по најгорем времену и слободно може да се похвали да своју плату – сено и другу храну – поштено заради.

•

СПАСИЛАЦ

За крај мала прича о једној малој животињи коју многи не могу да виде очима.

Догодило се то у Енглеској, у прошлом веку. У кући једног свештеника населио се мишић који се временом толико навикао и везао за власника да је постао његов љубимац. Једне ноћи свештеника је пробудио лаган бол: миш га је грицкао за образ. Човек се најпре зачудио зашто његов миш то чини, али је брзо схватио шта се дешава: запалиле су се завесе поред његовог кревета. Кући више није било спаса, изгорела је до темеља, али се њен власник спасао сигурне смрти. Заједно са мишем.

В. М.

Илустрово: Растко Ћирић

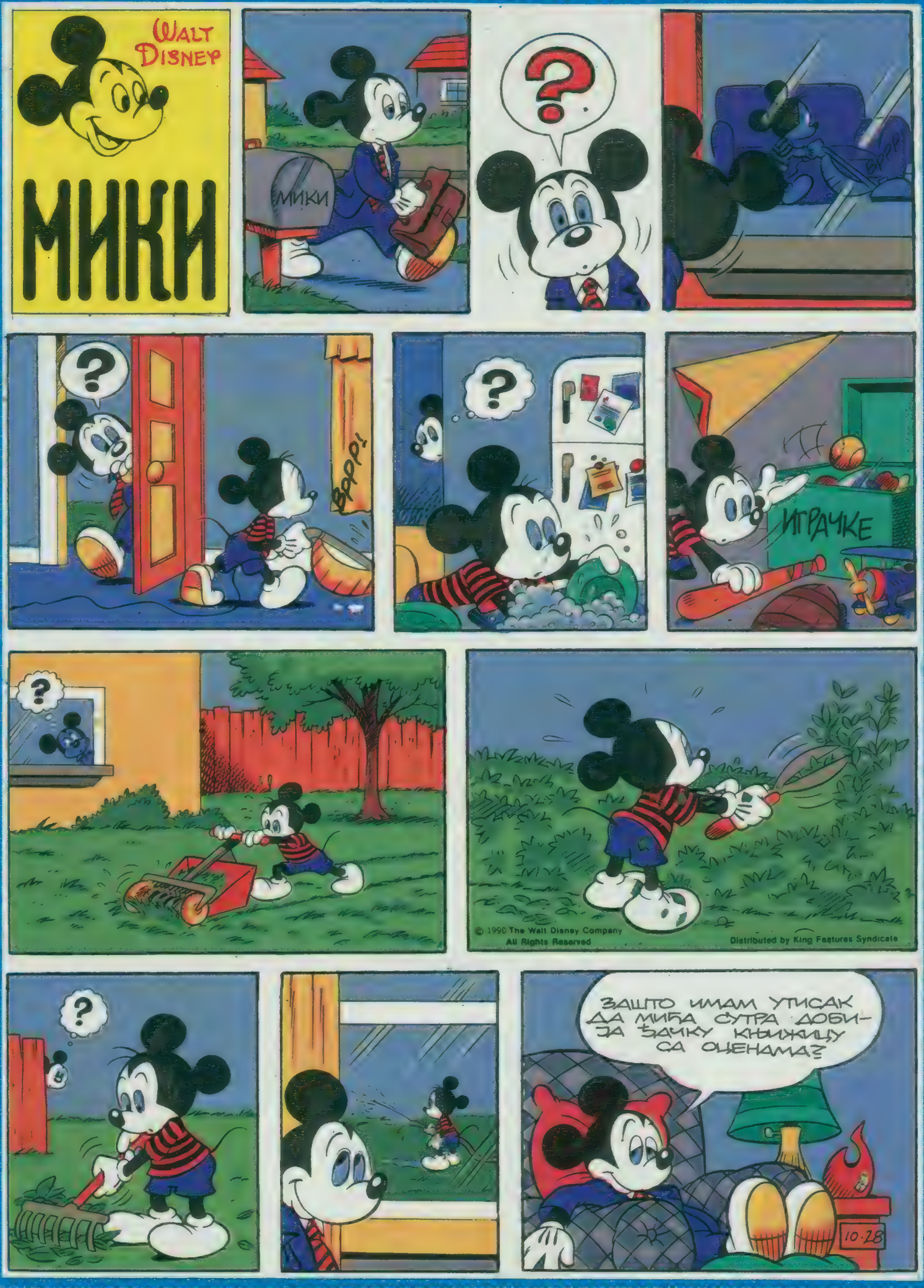
WALT DISNEY
МИКИ
МИКИ
?
ВРРР
?
ВРРР!
?
ИГРАЧКЕ
?
© 1990 The Walt Disney Company
All Rights Reserved
Distributed by King Features Syndicate
?
ЗАШТО ИМАМ УТИСАК ДА МИЊА СУТРА ДОБИ-ЈА ЂАЧКУ КЊИЖИЦУ СА ОЦЕНАМА?
10-28

ГРЕБ, ГРЕБ ДО НАГРАДЕ

НАГРАДЕ СВАКОГ КОЛА:

- Путовања за две особе у САД, на Флориду и у DISNEY WORLD, поклон ЛУТРИЈЕ ВОЈВОДИНЕ
- Летовање за две особе у Шпанији, Грчкој, Италији, Тунису, Турској, Португалији, Кипру и Југославији
- Мини џипови и 330 скејтборда

СУПЕРПРЕМИЈЕ НА КРАЈУ ИГРЕ:

- Стан у Београду од 43,43 m², на II спрату, бр. 12 у ексклузивном насељу „Филмски град"
- Стан апартман у насељу „Свети врачи" – Бока Которска
- Петнаестодневни боравак за две особе, по избору добитника

JEDNOSOBAN STAN 43,43m²

BR	NAZIV PROSTORA	m²
1.	ULAZ	5.45
2.	DNEVNA SOBA	17.26
3	KUHINJA	5.40
4.	PLAKAR OSTAVA	0.72
5.	TRPEZARIJA	5.54
6.	KUPATILO	4.59
	UKUPNO	38.96
7.	0.75	4.47
	SVEGA	43.43M²

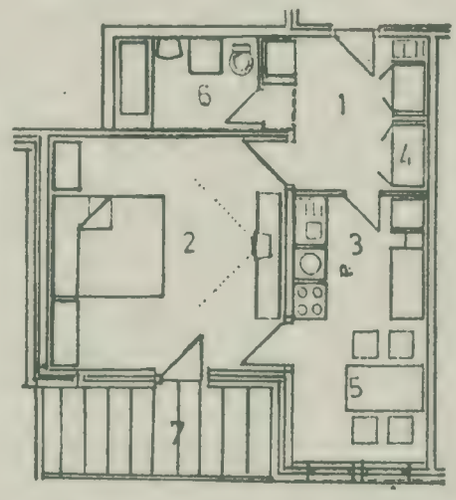

ИГРА ИЗНЕНАЂЕЊА У СВАКОМ БРОЈУ:

- Сваке недеље уз купон „Забавника" НАГРАДЕ ИЗНЕНАЂЕЊА, увек за две особе

Забавникова игра над играма

Највећа, најоригиналнија и најбржа наградна игра на свету је почела! У сваком примерку „Политикиног Забавника" потражите срећку АМЕРИКА и одмах ћете сазнати да ли сте, на пример, добитник путовања у САД, на Флориду и у DISNEY WORLD, за две особе или ћете овог лета уживати у Шпанији и башкарити се у Љорет де Мару.

Ако немате стан, очекује вас један у луксузном насељу „Филмски град" у Београду као суперпремија наградне игре АМЕРИКА. Можда вам је привлачнији апартман у Боки Которској или вашем авантуристичком духу више одговара, рецимо, награда – петнаестодневни боравак за две особе по избору добитника на било којој тачки Земљине кугле!

То, наравно, није све што смо вам припремили у наградној игри АМЕРИКА, чије награде вреде више од 10 милиона динара. Али, пођимо редом...

10 КОЛА ЗА 10 НЕДЕЉА

Наградна игра траје 10 кола, односно 10 наредних недеља, од 26. априла до 5. јула 1991. године када се извлаче награде последњег, десетог, кола. До тада ћемо доделити укупно седам хиљада дана боравка у иностранству читаоцима – добитницима награда.

Дакле, сваке недеље можете постати добитник једне од вредних награда које смо вам припремили у игри АМЕРИКА.

Из наслова наградне игре јасно је, надамо се, да је једна од главних награда путовање у САД, боравак на Флориди и посета чувеном Disney Worldu.

И ОДМАХ НЕШТО ВАЖНО

Свака награда (добитак) путовања важи за две особе. Реч је о заиста ексклузивним летовалиштима и у туристичким земљама као што су Шпанија, Грчка, Италија, Португал, Кипар, Турска и Тунис. Једно од њих очекује и вас. Зато не заборавите да и следећих недеља, приликом куповине „Политикиног Забавника", проверите да ли је у њему срећка АМЕРИКА. Благим скидањем емулзије са срећке сазнаћете одмах да ли сте добитник неке од награда. Ако се појаве звездице, нема добитка, али биће још прилика! Зато пазите! Све друго, осим звездице, је шифра једне од многобројних награда.

Примера ради: ако се после скидања емулзије са срећке појави, рецимо, шифра 1КК16 или 4РТН8 – прави сте срећковић, јер сте обезбедили летовање, и то какво, за две особе, наравно!

И ПОНОВО НЕШТО ВАЖНО!

Било коју шифру можете веома лако дешифровати у сваком броју „Политикиног Забавника" (у рубрици о Наградној игри). Из броја у број штампаћемо цео шифрарник.

Ваша обавеза је, уколико сте добили неку од награда, да се јавите редакцији „Политикиног Забавника", најкасније у року од седам дана, на телефон 011/324-471 или 011/325-761 локал 520 и то за:

VI коло – до 7. 6. 1991.
VII коло – до 14. 6. 1991.
VIII коло – до 21. 6. 1991.
IX коло – до 28. 6. 1991.
X коло – до 5. 7. 1991.

Извлачење суперпремија

Осим награда летовања за две особе, чији је укупан фонд седам хиљада дана боравка у иностранству током летње сезоне, можете добити боравак, такође за две особе, у Југославији – и то у Будви, Петровцу, Бечићима и на Златибору.

Сваке недеље додељиваћемо велики број скејтборда, што ће вероватно обрадовати млађе читаоце, као и мини џипове. Скејтборд и мини џипови су појединачне награде.

И НА КРАЈУ ОНО НАЈВАЖНИЈЕ!

Читаоци, учесници наградне игре АМЕРИКА који нису извукли награду треба да сачувају своје срећке. Како игра траје 10 кола (10 недеља), предвидели смо СУПЕРПРЕМИЈЕ за све учеснике игре који су сакупили десет празних срећака АМЕРИКА. Уз талон који ћемо објавити у „Забавнику" број 2061 (28. 6. 1991. године) пошаљите на нашу адресу 10 празних срећака и учествоваћете 14. јула 1991. године у телевизијском извлачењу СУПЕРПРЕМИЈА. Дакле, 10 празних срећака АМЕРИКА са знаком „Политикиног Забавника" и Лутрије Војводине, са личним подацима на талону, треба да пошаљете на адресу „Политикиног Забавника" најкасније до 13. јула 1991. до 12 часова за извлачење СУПЕРПРЕМИЈА.

А СУПЕРПРЕМИЈЕ су: стан од преко 40 m^2 у једном од најлепших делова Београда, у насељу „Филмски град", затим апартман у насељу „Свети Врачи" – Бока Которска и петнаестодневни боравак за две особе по избору добитника.

Игра изненађења

Сви учесници наградне игре АМЕРИКА који нису добили ни једну од награда могу да учествују сваке недеље у „Игри изненађења". Довољно је да попуните купон „Игре изненађења" који објављујемо у сваком колу наградне игре у „Политикином Забавнику" и да га у одређеном року пошаљете на нашу адресу, са обавезном назнаком за **„Игру изненађења"**.

Наградни фонд ове игре која ће трајати 10 кола, из недеље у недељу, нека остане изненађење и за вас. Имена добитника награда у **„Игри изненађења"** објављиваћемо у „Политикином Забавнику" почев од броја 2055 од 17. 5. 1991. године.

VIII коло

„ИГРА ИЗНЕНАЂЕЊА"

Купон број 8

Име и презиме: _____

Улица и број: _____

Место становања: _____

Поштански број: _____

Купон број 8 треба да стигне у редакцију најкасније до 21. 6. 1991.

Адреса: „Политикин Забавник", 11001 Београд, Македонска 29, са назнаком: за „Игру изненађења".

ДОБИТНИЦИ ПУТОВАЊА ЗА ДВЕ ОСОБЕ КОЈИ СУ У ПЕТОМ КОЛУ ПРОНАШЛИ СРЕЋКУ „АМЕРИКА" СА НЕКОМ ОД ДОБИТНИХ ШИФАРА:

1. ОГЊЕН БУБЊЕВИЋ, Драге Јуринчића 1, БАЊАЛУКА, 5KK16
– ГРЧКА, Кавала, 16 дана аутобусом

2. БИЉАНА СТАНИМИРОВИЋ, III булевар 110, НОВИ БЕОГРАД, 5KK16
– ГРЧКА, Кавала, 16 дана аутобусом

3. АЛЕКСАНДАР ПЕТРИЋ, 1. маја 18/11, БАЧКА ТОПОЛА, 5KT16
– ГРЧКА, Тасос, 16 дана аутобусом

4. СТЕФАН ШЕКУТКОСКИ, Боривоја Стевановића 11, БЕОГРАД, 5KT16
– ГРЧКА, Тасос, 16 дана аутобусом

5. ДРИНА БАСИЋ, Иве Андрића 18, СПЛИТ, 5PKS
– ШПАНИЈА, Коста дел Сол, 12 дана авионом

6. ДУШАН РИСТИЋ, Гарсије Лорке 4, БЕОГРАД, 5PM11
– ШПАНИЈА, Мајорка, 11 дана авионом

7. АИДА ХЕЛИЋ, Боже Спасојевића 35/14, МАГЛАЈ 5JTV2
– ТУРСКА, Ајвалик, 13 дана аутобусом

8. АЛЕКСАНДАР КАРАПАНЦА, Цвијићева Е–2/16, СМЕДЕРЕВО, 5JA2
– ГРЧКА, Атина, 12 дана аутобусом

9. АЛЕКСАНДАР ДЕЛИЋ, Моше Пијаде 2, БЕОГРАД, 5JKL2
– ГРЧКА, Крф, 12 дана аутобусом

10. ИЛИЈА ЈАНКОВИЋ, Цемала Биједића 19, ФУТОГ, 5JTH1
– ТУНИС, Хамамет, 10 дана авионом

11. САША БАЊОВИЋ, Хо Ши Минова 19/I, НОВИ БЕОГРАД, 5JPM1
– ШПАНИЈА, Мајорка, 7 дана авионом

12. РАДМИЛА ПЕТРОВИЋ, Страхинића Бана 67, БЕОГРАД, 5JPA1
– ПОРТУГАЛИЈА, Албуфеира, 7 дана авионом

13. ЂОРЂИ ШАРЕСКИ, Бул. Јане Сандански 36/I–17, СКОПЉЕ, 5JB3
– БУДВА, приватан смештај, I категорија, 12 дана, сопствени превоз

14. АЛЕКСАНДРА МИТРЕВСКА, Климент Охридски 6/2, ПРИЛЕП, 5JP2
– ПЕТРОВАЦ, приватан смештај, I категорија, 12 дана, сопствени превоз

15. МИЛЕНА ПЕТРОВИЋ, Париске комуне 59/19, НОВИ БЕОГРАД, 5JPC4
– ПЕТРОВАЦ, хотел „Castellastva", 12 дана, сопствени превоз

16. САДИКА ЈЕЛАЧИЋ, Браће Рибара 35/4, САРАЈЕВО, 5JZJ3
– ЗЛАТИБОР, хотел „Југопетрол", 7 дана, сопствени превоз

17. ЗАГА ПОТКОЊАК, Др Драгослава Поповића 14, БЕОГРАД, 5JZJ4
– ЗЛАТИБОР, хотел „Југопетрол", 7 дана, сопствени превоз

18. ДАМЉАН ДЕСПОТОВИЋ, Максима Горког 9, ЗЕМУН, 5PKB
– ШПАНИЈА, Коста Брава, 11 дана авионом

19. ТИЈАНА ЗОБЕНИЦА, Црнотравска 13а, БЕОГРАД 5DDDD
– САД, Флорида, Walt Disney World, 7 дана авионом

20. КАТАРИНА ЈЕФТИЋ, Бранкова 20, БЕОГРАД, 5ZČ7
– ЗЛАТИБОР, седмодневни третман ЧИГОТА, сопствени превоз

21. ЗЛАТКО РУШКОВСКИ, Лењинова 54, РУСКИ КРСТУР, 5ZČ7
– ЗЛАТИБОР, седмодневни третман ЧИГОТА, сопствени превоз

22. МИРОСЛАВ КЉУСУКОВИЋ, Карађорђев пут 28, СУБОТИЦА, 5ZČ7
– ЗЛАТИБОР, седмодневни третман ЧИГОТА, сопствени превоз

23. ЖИВОРАД РАДОИЧИЋ, Јурија Гагарина 179, НОВИ БЕОГРАД, 5G12V
МИНИ КОМПЈУТЕР

24. БОРИС РАЈИЋ, Алеја Маршала Тита 22/VI, СУБОТИЦА, 5G12V
МИНИ КОМПЈУТЕР

● **Због великог броја имена, добитнике скејтборда не објављујемо.**

ДОБИТНИЦИ НАГРАДА „ИГРЕ ИЗНЕНАЂЕЊА" ПЕТОГ КОЛА (КУПОН БРОЈ 5)

У присуству комисије НИП „Политика" награде је извукао МИЛЕНКО ТОДОРОВИЋ, новинар у листу „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

Награде су добили:

1. БАНЕ ЧОБАНОВ, Петра Драпшина 53/1, СРБОБРАН: ГРЧКА, Кавала, 16 дана аутобусом

2. НЕМАЊА ПОПОВИЋ, Моше Пијаде 88/13, АРАНЂЕЛОВАЦ: ГРЧКА, Кавала, 16 дана аутобусом

3. МИЛОИЦА УРОШЕВИЋ, Маршала Тита, ПЕТРОВАЦ: ГРЧКА, Кавала, 16 дана аутобусом

4. БРАНКА СТЕВАНОВИЋ, С. Шупљинца 145, ПАНЧЕВО: ГРЧКА, Тасос, 16 дана аутобусом

5. ВУК ЈАЦИЋ, Димитрија Туцовића 14, ТИТОВО УЖИЦЕ: ИТАЛИЈА, Римини, 13 дана аутобусом

6. ЖЕЉКО СТОШИЋ, Македонска 10, ВРАЊЕ: КИПАР, Ајанапа, 12 дана авионом

7. СНЕЖАНА БАЛАШ, Бранка Радичевића 24, БОРЧА: БЕЧИЋИ, хотел „Bellevue", 12 дана, сопствени превоз

8. МИЛИЦА МИЉКОВ, Емилије Јакшић 31/1, ЗЕМУН: ЗЛАТИБОР, седмодневни третман ЧИГОТА, сопствени превоз

9. МАРИНА МАКСИМОВИЋ, Раје Поповић 38, ЗВЕЧКА, ОБРЕНОВАЦ: ЗЛАТИБОР, седмодневни третман ЧИГОТА, сопствени превоз

10. ЈАДРАНКО МУФТИЋ, Шпанских бораца 7/III, САРАЈЕВО: МИНИ-КОМПЈУТЕР

11. ЈУГОСЛАВ ДАШИЋ, Цара Душана 13/13, КРАЉЕВО: МИНИ-КОМПЈУТЕР

ШИФРАРНИК

ОСМОГ КОЛА

★★★★★ – Без добитка. (Сачувајте ову срећку јер ако сакупите 10 срећака са пет звездица, можете да учествујете у извлачењу суперпремије на крају наградне игре).

8ПТ16 – Грчка, Тасос, 16 дана аутобусом

8PL16 – Грчка, Лептокарија, 16 дана аутобусом

8PK16 – Грчка, Кавала, 16 дана аутобусом

8JTV4 – Турска, Ayvalik, 13 дана аутобусом

8JA4 – Грчка, Атина, 12 дана аутобусом

8JKL4 – Грчка, Крф, 12 дана аутобусом

8JIR4 – Италија, Римини, 13 дана аутобусом

8JTH3 – Тунис, Хамамет, 10 дана авионом

8JKA3 – Кипар, Ајанапа, 12 дана авионом

8JPM3 – Шпанија, Мајорка, 7 дана авионом

8JPA3 – Португалија, Албуфеира, 7 дана авионом

8JB5 – Будва, приватан смештај, I категорија, 12 дана, сопствени превоз

8JP4 – Петровац, приватан смештај, I категорија, 12 дана, сопствени превоз

8KVP – Грчка, Вули Агмени, 11 дана авионом

8KVB – Грчка, Вули Агмени, 11 дана авионом

8DDDD – САД, Флорида, Walt DISNEY WORLD, седам дана авионом

8ZČ7 – Златибор, седмодневни третман ЧИГОТА, сопствени превоз

8SKBR – Скејтборд

8G12V – Мини цип

Добитници награда осмог кола, јавите се редакцији „Политикиног Забавника" на телефон 011/324-471 или 011/325-761 локал 520, најкасније до 20. 6. 1991. радним даном од 9 до 15 часова.

Правила

ИГРА У ИГРИ ИЛИ ВИШЕ ОД (ЈЕДНЕ) ИГРЕ

У свом програму летовања за ову годину „Путник" је припремио избор од 45 познатих летовалишта у 20 познатих туристичких области Европе, Африке и Азије. Купајте се на плажама Шпаније, Малте, Туниса, Италије, Француске, откријте шарм Португала, преко Грчке и Егејског мора допловите до Турске, Израела, Кипра, поцрните на Црном мору, у Совјетском Савезу или Бугарској.

„Забавник" вам доноси делић тога света. Заједно са „Путником" обавештаваће вас о сваком атрактивном путовању које нуди и рећи понешто занимљиво о факултативним излетима који су уједно и награде у нашој новој заједничкој игри. Ништа лакше!

Упишите своје податке на купон, купон залепите на дописницу, а дописницу пошаљите на адресу „Забавника".

Остало је наша брига. Једном недељно извлачиће се 10 добитника. Награде су, као што већ знате, бесплатно коришћење на купону наведених факултативних излета за две особе, наравно, уколико се ове године определите да летујете са „Путником". Ови излети организују се из летовалишта која су наведена у „Путниковој" брошури „Летовања у иностранству '91" и нису урачунати у основну цену аранжмана. Имена првих добитника објавићемо у броју од 24. маја, односно четири недеље после извлачења.

Награде не могу да се мењају за новчану противвредност, али ако добитник жели, своју награду може да замени за комплет излета у некој другој регији или земљи. Добитник може да одреди другу особу која ће користити награду уместо њега. На крају игре, после свих девет недеља и девет могућности да добијете неки од комплета излета, сви до тада приспели купони учествују у финалном, џокер извлачењу за 50 награда – комплета излета за једну особу, по жељи добитника који ће сам одабрати излет.

Желимо вам да овог лета пакујете кофере у друштву са „Путником", а „Забавник", као и увек, остаје ваш најбољи другар и сапутник.

ПУТНИК – информације у свим пословницама у земљи. У Београду: Трг Маркса и Енгелса 1, тел. 011/331-163, Генерала Жданова 32, тел. 342-588, Драгослава Јовановића 1, тел. 332-911, Теразије 27, тел. 339-818, Трг братства и јединства 1а, тел. 657-995, Гаврила Принципа 52, тел. 644-874, Пожешка 45, тел. 541-366, у Земуну, Маршала Тита 24, тел. 614-516, Булевар револуције 97, тел. 423-915, у Младеновцу, Иве Лоле Рибара 32, тел. 822-1213.

PUTNIK

ДОБИТНИЦИ „ПУТНИКОВИХ" ИЗЛЕТА: МАЛТА И КИПАР

1. БОШКО СТЕВАНОВИЋ, Тршићка 15, ВАЉЕВО
2. АНЂЕЛКА НИКОЛИЋ, Аце Патлицановића бб. 2/4, НЕГОТИН
3. ВЕДРАН ЈОВАНОВИЋ, Маршала Тита 57, ЛАЈКОВАЦ
4. СНЕЖАНА КРСТИЋ, Булевар Лењина 3/59, НИШ
5. МИОМИР МИОМИРИЋ, Браће Тасковић 95/28, НИШ
6. ЉУБОМИР ИЛИЋ, Моше Пијаде 33–3, БОР
7. ДУШАН ЈОВОВИЋ, Саве Ковачевића 15, БАЧКО ДОБРО ПОЉЕ
8. ВЕДРАН ХАЛИЛОВИЋ, Ц. Биједића 12, БУГОЈНО
9. ТАТЈАНА Б. ЈАКШИЋ, Маршала Тита 170, ТИТОВА МИТРОВИЦА
10. РАЗГОЊИ ШАРА, Петефи Шандор 92, ДЕБЕЉАЧА

ДОБИТНИЦИ „ПУТНИКОВИХ" ИЗЛЕТА: ТУНИС

1. СНЕЖАНА РАДИВОЈЕВИЋ, Богољуба Чукића 36, БЕОГРАД
2. СНЕЖАНА АЋИЋ, Ђ. Ђаковића 115, САРАЈЕВО
3. ЈАСМИНА САЛМАН, Радоја Дакића бр. 7, НИШ
4. ДРАГАН РИСТАНОВИЋ, Хусињских рудара 3, ЛОЗНИЦА
5. ХЕЛГА ДЕНЦ, Ф. Шопена 14, СУБОТИЦА
6. ГОРАН ТИМОТИЋ, Браће Недић 22Б, ВАЉЕВО
7. СТАНИСЛАВ КОМЛЕНАЦ, Вуковарска 165, ОСИЈЕК
8. ЈОВАН САРИЋ, Маршала Тита 194, СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА
9. МИЛИВОЈЕ ПОПОВИЋ, Петра Драпшина 96, ЗМАЈЕВО
10. НАТАЛИЈА НИКОЛИЋ, Бориса Кидрича 70, ЗАЈЕЧАР

ДОБИТНИЦИ „ПУТНИКОВИХ" ИЗЛЕТА: АТИКА, КРФ, РОДОС

1. ИЛЕ ЈОРДАНОВ, 9. новембри 38, ТИТОВ ВЕЛЕС
2. ДРАГАНА КОСТИЋ, Цара Душана 55/5, КРАЉЕВО
3. ИЛИЈА ИЛИЋ, С. Букумировић 93, БЕОГРАД
4. ЕМИНА СИМИЋ, Душка Мађарчића 6/1, ЗЕМУН ПОЉЕ
5. ДАРКО БЕРГМАН, Стијепе Шаренца 16, ХЕРЦЕГ НОВИ
6. НАДА НИКШИЋ, Маршала Тита 141, РУМА
7. МАРИЈА БОЈАНИН, Стапарски пут, Д-1/II, СОМБОР
8. МАРИЈА МАТИЦКИ, Његошева 27, ВРШАЦ
9. СЛАЂАНА МАРКОВИЋ, Д. Бистарац бб, ЛУКАВАЦ
10. ВЛАСТИМИР НИКОЛИЋ, Витковац, МИНИЋЕВО

ЛЕТО НА АВЕНИЈИ ДРЕВНИХ ГРАДОВА

Ниједна земља Средоземља не би могла да се похвали тако бројним древним градовима насталим на приморју као Турска.

Од Чанакале, на Дарданелима, до Антакије, у близини сиријске границе, обалски пут који се само на појединим местима удаљава од мора у ствари је најдужа медитеранска авенија крај које су праисторијски, грчки, римски и византијски градови, на чијим су темељима, или поред њих, никли турски урбани центри и насеља.

Од Хомерове и Шлиманове бесмртне Троје нижу се Пергам, велики центар хеленске културе са чувеном Аталусовом библиотеком од 200.000 књига и списа, затим Ефес који се поносио велелепним Артемидиним храмом, једним од светских чуда, па Пријена чију су славу пронели Биас, који се помиње међу седам мудраца старе Грчке, и светилиште богиње Атине што је послужило као модел за градњу многих јонских храмова.

Милет је дао велике мислиоце Талеса, Анаксимена и Анаксимандра и њихову знамениту филозофску школу, Дидим је био пророчиште на гласу, не мање познато од Делфа, а Фокида је ковала електрон, најцењенији новац свога доба од две трећине злата и једне трећине сребра, и опремила експедицију која је после дугог путовања основала Масалију, данашњи Марсељ.

„Отац" историје Херодот родио се у Халикарнасу. Ту је била подигнута монументална гробница каријског краља Маузола, по коме су маузолеји добили име а убраја се такође у седам светских чуда старог века. Витезови са Родоса изградили су моћно утврђење на оближњем малоазијском копну, крај лидијских некропола у Темесосу, који се сада зове Фетије, а Милоса и Аталеја биле су престонице древне Карије и Памфилије. Сиде је сачувао своју античку агору која сведочи о трговини као главном обележју града, а у Тарсу се родио свети Павле.

Александар Македонски је после величанствене победе над Персијанцима у долини Исос 333. године пре наше ере основао Александрету или Искендерун. Иза имена Антакија крије се пета метропола ранохришћанског света, поред Рима, Константинополиса, Јерусалима и Александрије, док су у Антиохији Исусови следбеници први пут названи хришћанима. Њу је походио свети Сава на повратку са свог другог путовања у Свету земљу 1235. године.

Осим набројаних, и недалеко од њих, још је много других градова осниваних, уништаваних и поново грађених на овом јединственом тлу Мале Азије, названом „кошница народа" због тога што је одувек било позорница непрекидних сеоба, најезди и похода народа који су се у трагању за новим боравиштем кретали овим историјским мостом између Азије и Европе.

До раја – два и по сата

Негде у средини велике „авеније" лежи Анаталија, некада Аталеја, коју је основао пергамски краљ Аталус. То је полумилионски град и лука, у пространом заливу отвореном према северним обалама Кипра где ће, после два и по сата угодног лета, стизати авиони са „Путниковим" гостима који ће се затим аутобусима превозити до оближњих летовалишта Кемер и Алања.

Слетање у Анталију, којом доминира необично Олукминаре, по неким тумачењима је долазак надомак рајских вртова. У првој од пет књига Библије, у Постању или Генези, говори се о прапостојбини првих људи Адама и Еве у Едену коју су неке легенде сместиле управо овде, у прекрасну природу окупану сунцем, са бујном медитеранском вегетацијом, прозрачним и чистим морем чија се температура током године никада не спушта испод 17 степени, па у њему можете да се купате преко 300 дана у години – више него у било ком делу Средоземља.

Последњих година домаћини све боље користе изузетне природне погодности своје обале коју убрзано опремају најмодернијим туристичким објектима у тежњи да на овај део турске ривијере, познате под називом „тиркизна обала", привуку што већи број гостију, пре свега из западне и северне Европе. Ниједна медитеранска обала последњих година није бележила тако висок раст посете.

Кемер лежи педесетак километара западно од Анталије, у подножју планина које се спуштају готово до дугих плажа са сребрнастобелим песком, у близини остатака дорског града Фаселис, где се у храму богиње Атине чувало копље великог грчког јунака Ахила. Фаселис је Александар Македонски одабрао, због благе климе за зимско одморište своје војске пре великог окршаја са Дариjевим трупама код Исоса – и није погрешио. Иза уређених и чистих плажа у Кемеру подигнуто је много нових хотела, јавних и стамбених зграда које, међутим, нису нарушиле изглед оријенталног градића. Најживље је у новоизграђеној марини са луксузним јахтама под најразличитијим заставама, која је окружена ресторанима, кафетеријама и баровима са умереним ценама, и у главној улици са бројним продавницама коже, одеће, обуће, тепиха и друге робе.

Алања, једно од најпознатијих летовалишта на турском Средоземљу, до које је два сата вожње од Анталије ка истоку, сместила се испод масивне стене на чијем се врху налази тврђава коју је, као заштиту од пирата, подигао селџукидски султан Аладин Кеикубат у 13. веку када је одлучио да овде уреди своју зимску резиденцију. Изградио је палату, џамију, каравансарај и базар и окружио их утврђењем у коме се издваја одлично очувана моћна Кизил кула, или Црвена кула, која је бранила луку.

Хотели су углавном смештени ван града, недалеко од плантажа банана и винограда, близу центра до кога се лако стиже „долмушом", јефтиним локалним таксијем који вози путнике на утврђеним релацијама, са предусретљивим и говорљивим возачима.

У овом крају сви су срдачно расположени према својим гостима и труде се да им угоде на сваком кораку.

До памучне тврђаве и кроз земљу димњака

Мало је земаља где су наши људи са толико симпатија примљени као у Турској.

Из Кемера и Алање организују се занимљиви излети и посете који су уједно и награде у Путниковој „Игри у игри или... више од (једне) игре" чија ћете правила наћи уз овај тест.

● Излет до Памукалеа је сусрет са јединственим даром природе. Крај њега је још један значајан антички град који ћете обићи – Хијерополис. То је прилика да се, путујући кроз унутрашњост Анадолије, упознате и чује више о овом некада заосталом пределу који се убрзано прилагођава данашњем времену. Најтеже се мењају људи, они чувају своје навике и обичаје.

Памукале се налази на 20 километара од Денизлија, анадолског града подигнутог крај античке лаодицеје, на средини пута од Анталије до Измира. Незаборавни су шетња и купање у степенасто поређаним базенима. Обликовала их је природа таложећи кречњак из топле минералне воде пребогате калцијумом, која се слива из базена у базен из стотина малих планинских извора. Хиљадама година настајао је овај фасцинантни окамењени бели водопад са својим богатим накитом – великим сталактитима – који, посматран из даљине, подсећа на џиновску памучну фасаду неког утврђења са чијих се степенасто нанизаних водених површина одбијају сунчеви зраци.

У овој необичној природи пергамски краљ Еумен II, највећи савезник Римљана на овим просторима, подигао је утврђени град Хијерополис. Ратоборном владару није сметало да гради у пределу пуном испарења, у коме је ваздух повремено био толико засићен угљеником и отежавао дисање да су његови савременици веровали да се ту налази један од улаза у подземни свет Хад.

Занимљив је обилазак археолошког локалитета са грађевинама из римског и ранохришћанског доба, међу којима се издваја мартиријум из 5. века изграђен на месту где је 87. године погубљен свети Филип, један од дванаест апостола, са своје две кћерке и два сина.

● Дводневни обилазак Кападокије, земље димњака, у срцу Анадолије још је један доживљај који ће се памтити. Пре три милиона година силовите вулканске ерупције извајале су овај изузетни пејзаж. Обликован је затим под утицајем падавина, подземних вода и еолске ерозије. Терен је овде „најежен и искидан" и из њега штрче џиновске игле – вилини димњаци. Своје огромне вредности, оне створене људском руком, Кападокија крије у свом подземљу. Први анадолски хришћани који су ту живели изградили су подземне настамбе, цркве и манастире које су украсили призорима из света историје, насликаним прелепим бојама.

Ништа мање значајни од ових уметничких дела ранохришћанског доба нису ни учења, мистицизам и уметност исламског света који су се такође развијали на овим просторима. Занимљива сведочанства о овом стваралаштву могу да се виде у музеју у Конији, испод обронака Тауруса, првој престоници Селџукида, где ћете присуствовати мистичном обреду и игри дервиша реда Мевлеви, својеврсној молитви која играче доводи у екстазу.

● Турско вече у неком од типичних националних ресторана не би требало пропустити. Уз богат програм биће послужени специјалитети чувене турске кухиње познате по маштовитим рецептима, употреби разновр-сних зачина и квалитетних намирница, али и због изузетно свежег меса, рибе и поврћа којима обилују турске пијаце.

* * *

Уколико вам се најдужа медитеранска авенија учинила занимљивом, пођите са „Путником" овога лета да обиђете њен средишњи део и да се одморите крај рајских вртова.

Л. Ж.

ПУТНИК
НАГРАДНИ КУПОН бр. 7

ТУРСКА
1. Памучна тврђава
2. Земља димњака
3. Турско вече

НАГРАДА
Комплет излета за две особе
ВРЕДНОСТ: 175 долара

Име и презиме: _____

Адреса и телефон: _____

_____

Упишите своје име, адресу и телефон и пошаљите купон на адресу: „Политикин Забавник", 11000 Београд, Македонска 29

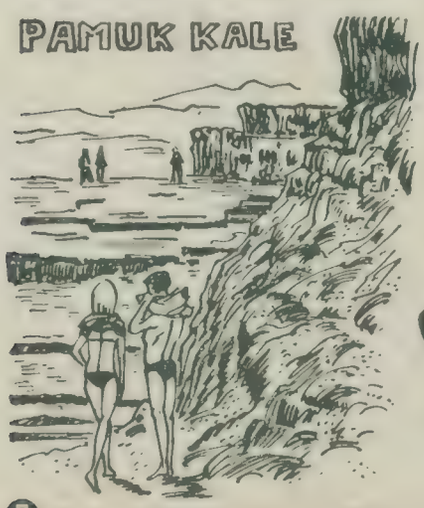

Учимо да пливамо

„ДЕЛФИНОВ" СКОК

Бивши југословенски репрезентативци основали школу пливања на базенима две новобеоградске основне школе. Стручњаци пливачког клуба „Делфин" упознаће читаоце „Забавника" са основама пливања

Пре десетак година, када се није водило много рачуна како и где потрошити друштвене паре, на Новом Београду грађене су основне школе којих се не би постиделе ни много развијеније и богатије земље. Свака од ових велелепних образовних установа има и затворени базен за пливање. И, убрзо су почеле да пристижу делегације из света да се диве условима у којима девојчице и дечаци бораве и уче.

Време је пролазило, гостију је бивало све мање, а базени су, један за другим, престајали да раде.

Наша прича почиње пре две године. Синиша Крајчиновић, Петар Поповић и Слободан Родић, бивши југословенски репрезентативци у пливању, чланови ПК „Партизан" и сви са завршеним Факултетом за физичко васпитање, дошли су на идеју да оспособе базене за рад.

Годину и по дана прикупљали су потребне дозволе од Фонда за основно образовање и Општине Нови Београд. У септембру 1990, уложивши више стотина хиљада динара сопствених средстава, започето је техничко оспособљавање ових запуштених објеката, а већ 10. новембра Пливачка школа „Делфин" почела је са уписом првих полазника.

Пливачка школа „Делфин" за сада (у плану је оспособљавање још неких базена) ради на базенима ОШ „Седам секретара СКОЈ-а" (блок 23) и „20. октобар" (блок 70). Оно што посебно издваја ову школу јесте начин рада који је прилагођен узрасту полазника. Тренери (из пливачког и ватерполо клуба „Партизан") не командују са ивице базена, већ су увек, када је то потребно, са ученицима у води. Вода је посебна прича – најтоплија је у граду, чак више од 30° С.

Поред обуке непливача, спортске школе пливања, разних облика колективног пливања, ватерпола, рекреације деце и одраслих, тренери „Делфина" дају и одређени број бесплатних часова пливања ученицима ових школа. У „Делфину" и желе и могу да повећају број бесплатних часова и укључе у то и остале школе са Новог Београда које немају базене.

Најбољи „Делфинови" ученици моћи ће да наставе спортску каријеру у пливачком и ватерполо погону „Партизана". Изузетно значајна је подршка родитеља полазника, који стално бодре спортске ентузијасте из „Делфина" (упис се врши свакодневно, тел: 444-71-62, од 10 до 12 часова) да истрају у овом хуманом послу. Да су на правом путу, најбоље сведочи податак о више стотина досадашњих полазника из свих крајева Београда.

– Деца се не рађају са урођеним страхом од воде. Напротив, вода је у мајчином стомаку њихова природна средина. За страх су криви: прво купање, непажња родитеља или претња деци да је вода нешто опасно – каже Слободан Родић. – Зато је врло важно да су базени прилагођени узрасту и добу детета, да оно може да додирне дно, да му је вода до висине груди. На почетку наше школе ми кроз игру (роњење, гледање предмета на дну) ослобађамо децу страха од воде. Следећа важна ствар је положај лица у води и техника дисања.

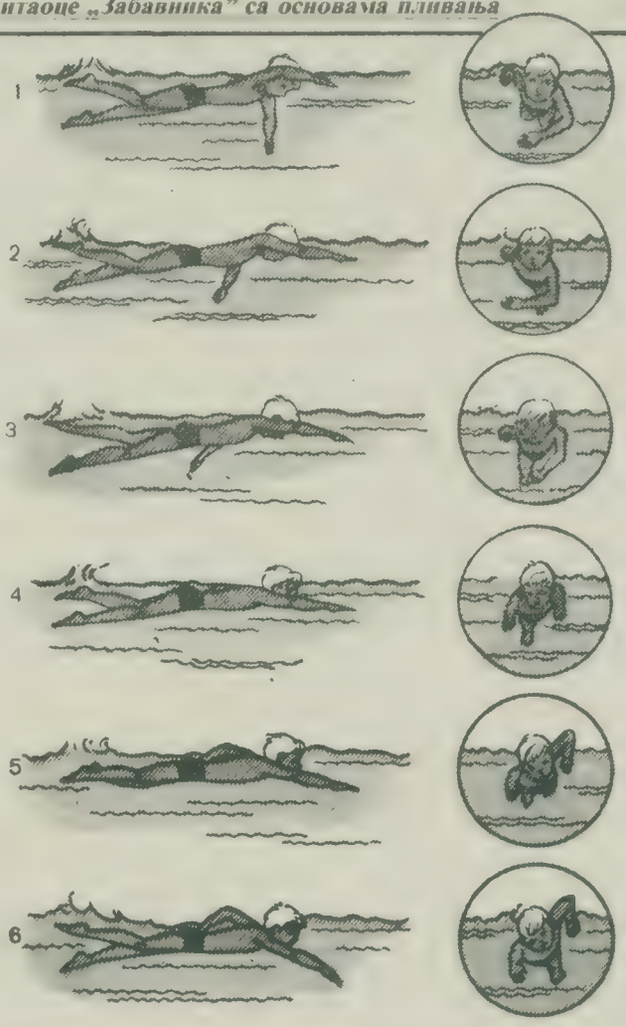

У ВОДУ БЕЗ СТРАХА

Већ смо рекли да је први корак у учењу пливања превладавање страха од воде. То се најлакше постиже када почетник има додир са дном. Два основна положаја из којих су произашле све технике пливања су грудни (краул, прсно и делфин) и леђни (леђни).

Пливачки стручњаци из Школе пливања „Делфин" кажу да се лежање на води најлакше научи држећи се за неки предмет. У базену то је његова ивица или било какав предмет који плута – лопта или гума. На мору, језеру или реци то је стена, грана, душек или чамац у плићаку. На води може да се лежи и без помоћи неког предмета, али важно је да се увек зна да у сваком тренутку може да се досегне дно и да је вода до висине груди нашег „првака".

Код грудног положаја основна је вежба гњурање главе (лица) све до ушију, а код леђног су уши и потиљак у води, док су кукови и стомак што више издигнути. Ови положаји уче се један по један, а када се добро савладају могу да се комбинују.

Краул (слободно) и леђни стил су „асиметричне технике" – руке и ноге нису у истом тренутку у води.

– И код краула и код леђног стила стопала су пружена, опуштена, прстију благо увртутих ка унутра – каже Слободан Родић, професор физичког васпитања и пливачки тренер са двадесетогодишњим искуством, који са својим колегама по струци и бившим државним шампионима Синишом Крајчиновићем (прсно) и Петром Поповићем (леђно) сачињава стручни штаб ШК „Делфин". – Вежбе ногу оба ова стила могу да се обављају и у месту и у покрету.

После ногу вежба се положај руку – и то прво једне, а могу да се комбинују покрети и леве и десне. Код краула рука прави велики круг – иде и кроз ваздух и кроз воду (завеслај). Када је у води, рука покреће тело. Покрет почиње испред рамена, пруженом руком, а завршава се код бутине. Прсти су окренути према дну базена, а рука се од бутине враћа кроз ваздух савијена у лакту. У леђном стилу почетни положај исправљене руке је поред тела и рука иде кроз ваздух потпуно испружена.

За то време друга рука „одмара" испред или поред тела. Постепено се спаја рад једне руке и ноге, а затим обе руке и ноге, наизменичним покретима кроз воду и ваздух. Вежбе покрета без савладане технике дисања изводе се у прилагођеној дубини. Код леђног пливања, када смо научили покрете руку, можемо да дишемо онако како нам је најпријатније.

Техника дисања код краула је сложенија, зато се она у ШК „Делфин" прво учи кроз игру. Вода је до груди, удахне се, затим чучне у базену (или плићаку), уста се спусте испод површине воде и кроз мали отвор испушта се ваздух (лице је у води до очију).

Следећи степен је гњурање главе у воду до ушију (према дну) и наизменично покретање на леву и десну страну са испуштањем (издисај) ваздуха. Када смо и то савладали, издисаји се комбинују право с покретима једне, а затим се спајају са завеслајима обе руке и тада дишемо или само на леву или само на десну страну. Касније, као надградња, вежба се непарно дисање, на обе стране.

Недавно су у ШК „Делфин" (настава се обавља у базенима београдских основних школа „20. октобар" и „Седам секретара СКОЈ-а", телефон 444-71-62), изабрани најбољи полазници који су одлучили да каријеру наставе у Пливачком клубу Партизан. Од неколико стотина младих пливача њих тридесетак постали су нови чланови „црно-белих". Десетак ученика уписало се и у Партизанову ватерполо школу.

Ратко Павловић

ЛЕТО '91

JP

ИСПЫТАНИЯ

FOLLOW Me

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

ШПАНИЈА PALMA de MALLORKA

10 дана авионом

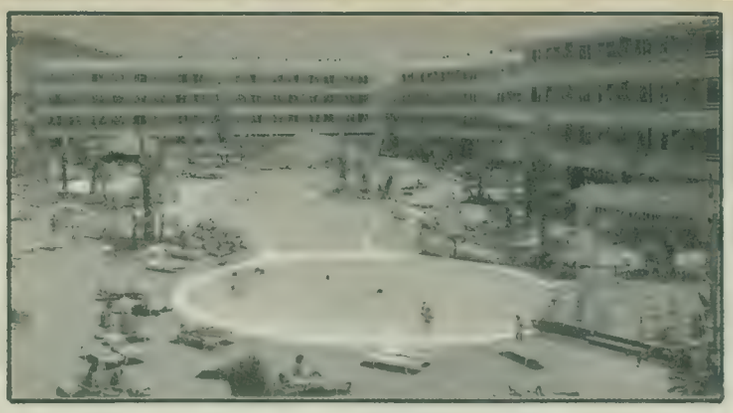

Mallorka - Portals Nous. Пробудили сте се окупани медитеранским сунцем. Крећете у обилазак и истраживање Оазе у коју сте дошли. Оазис апартмани у којима сте смештени дишу тропским баштама које се простиру на 9000 m². Њихов савршени ред ремете базени неправилног облика са хладном и топлом водом. Наравно, ту је и неколико ресторана, барова и продавница, тек толико да Вас подсети да смо у једној урбаној Оази.

Можда ћете се изненадити, јер се понекад дешавају и забавни програми чије време доће изненада. Ту је и пијано бар у хладовини и тениски терени на сунцу и сервис за изнајмљивање коња за јахање, казино за најсрећније, картинг за мале возаче, право мало спортско игралиште, голф терени, столови за билијар и пинг-понг. Уколико Вас то исцрпљује, ту је и ТВ сала са сателитским програмом, библиотека и Ваша чиста соба у апартману, део са кухињом, малом трпезаријом и терасом са које можете видети све. Плажа је удаљена око 300 m од комплекса Ваше и наше Оазе.

Од соба до плаже време сунчања екрањују Вам продавнице и велики супер-маркет који су такође у склопу Оазе.

Штета би било да не пођемо на неки од факултативних излета који ће нам помоћи да мало боље упознамо Мајорку.

Од самог града Палме, PORTALS NOUS је удаљен 10 km јужно. На сваких 10 минута крећу аутобуси у правцу Палме уколико се зажелите баш великог града. На пар стотина метара од Оазис апартмана у Portals Nous-u можете појести нешто из понуде McDonald's ресторана. Ту је и shopping центар који ће Вас мамити сваки дан. У повратку са пешчане плаже можете свратити у неку од посластичарница које Вам привуку пажњу.

Можете погледати неки од концерата изворног фолклора.

1. дан	Скуп групе на београдском аеродрому у згради за међународни саобраћај са представником агенције два сата пре полетања авиона. Лет на релацији БЕОГРАД - PALMA de MALLORKA, затим трансфер до хотела. Смештај у хотел, упознавање са објектом и околином које ће Вам презентирати водич - представник агенције. Ноћење.
2-10. дана	Слободно време за индивидуалне активности са могућношћу великог броја факултативних излета.
10. дан	Слободно време до поласка на аеродром, затим лет на релацији PALMA de MALLORKA - БЕОГРАД, долазак у Београд.

НАЧИН ПЛАЋАЊА

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНА пп
ЈУНИ 14, 23	ISLA de MALLORKA	Б	11.240,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			13.240,-
АВГУСТ 7, 16, 25			13.240,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			11.240,-

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНА пп
ЈУНИ 14, 23	SOL BOSQUE	Б	12.250,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			13.240,-
АВГУСТ 7, 16, 25			13.240,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			12.250,-

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНА пп
ЈУНИ 14, 23	RIU (**)	Б	12.060,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			13.360,-
АВГУСТ 7, 16, 25			13.720,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			13.360,-

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНА пп
ЈУНИ 14, 23	RIU (***)	А	13.000,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			15.100,-
АВГУСТ 7, 16, 25			15.400,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			15.100,-

ПОЛАСЦИ	АПАРТМАНИ	КАТ.	ЦЕНА (1/2)
ЈУНИ 14, 23	OASIS (****)	А	14.800,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			15.800,-
АВГУСТ 7, 16, 25			15.800,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			14.800,-

ПОЛАСЦИ	АПАРТМАНИ	КАТ.	ЦЕНА (1/3) и (1/4)
ЈУНИ 14, 23	OASIS (****)	А	12.500,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			13.200,-
АВГУСТ 7, 16, 25			13.200,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			12.500,-

ШПАНИЈА

COSTA del SOL

TURISTIČKA AGENCIJA

10 дана авионом

TORREMOLINOS
BANALMADENA

Водимо Вас на ОБАЛУ СУНЦА у срце COSTA del SOL.

TORREMOLINOS - Место удаљено 10 km од МАЛАГЕ, прави туристички центар који током лета прима и до пола милиона страних гостију. Прави рај за оне који желе да на једном месту пронађу све. Плаже углавном пешчане са тропским сунцобранима, изгледају као тропске баште, налазе се само неколико метара од Вас где год да кренете. Уколико Вам се не купа, желите у shoping - Torremolinos је прави велики shopping центар са изузетно повољним ценама хране, коже и обуће. У центру Torremolinosa велика пешачка зона са мноштвом продавница, ресторана, кафића, два McDonald ресторана, посластичарницама које раде док има купаца. Кад почне разилажење купаца - сигуран знак да су се преселили у не мали број ресторана и дискотека.

BANALMADENA - место у саставу Costa del Sol, удаљено од строгог центра Torremolinosa 4 km. Место на самој обали као и хотели у нашем аранжману.

Један од дана Вашег активног одмора можете искористити за један од полудневних или целодневних факултативних излета. Целодневни излети:

Обилазак Гранаде, Кордобе, Ронде, Гибралтара, Тетуана у Мароку, Тангера у Мароку. Полудневни излети:

Обилазак Малаге, Нерхе, Михаса, Шпанског села.

Ако желите сами да пођете у индивидуалне обиласке, препоручујемо Rent-a-Car service који нуди богату и шаролику понуду за минимум три дана рентирања, са минимум 21 годином старости и најмање једном годином возачког стажа возача. Кола могу бити испоручена по жељи где год хоћете, било у хотелу, било на аеродрому, или у агенцији. Уколико сте заинтересовани у нашој агенцији можете добити ту информацију о ценама различитих типова возила и најма.

1. дан	Скуп групе на београдском аеродрому у Згради за међународни саобраћај са представником агенције два сата пре полетања авиона. Лет на релацији БЕОГРАД - PALMA de MALLORKA - МАЛАГА, затим трансфер до хотела. Смештај у хотел, упознавање са објектом и околином која ће Вам презентирати водич - представник агенције. Ноћење.
2-10. дана	Слободно време за индивидуалне активности са могућношћу великог броја факултативних излета
10. дан	Слободно време до поласка на аеродром, затим лет на релацији МАЛАГА - PALMA DE MALLORKA - БЕОГРАД, долазак у Београд.

ПОЛАСЦИ	АПАРТМАНИ	КАТ.	ЦЕНА 1/2	ЦЕНА (1/3 и 1/4)
ЈУНИ 14, 23	PERITA ALAY	A	16.200,-	15.400,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			17.900,-	16.800,-
АВГУСТ 7, 16, 25			17.900,-	16.800,-
СЕПТ. 3, 12, 21			16.200,-	15.400,-

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНА
ЈУНИ 14, 23	САН ФЕРМИН	Б	16.200,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			17.500,-
АВГУСТ 7, 16, 25			19.300,-
СЕПТ. 3, 12, 21			17.500,-

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНА
ЈУНИ 14, 23	ДОН ПЕДРО	Б	17.500,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			17.500,-
АВГУСТ 7, 16, 25			18.500,-
СЕПТЕМБАР 3, 12, 21			17.500,-

FOLLOW ME TURISTIČKA AGENCIJA

ИТАЛИЈА САРДИНИЈА -ALGHERO

8 дана авионом

Како истинито звуче речи писца који каже да каталонска тврђава у Algheru стоји тако као да бди над градом, као неми споменик догађаја из прошлости.

Ове речи писане на каталонском језику само још више потенцирају чврсту везу Alghera и Шпаније, која је у прошлости била толико јака да су Alghero звали Барцелонета.

Alghero, који очарава својом лепотом већ при првом контакту, госта осваја својим шармом и природном лепотом, а по највише природном гостољубивошћу свога народа.

Гости агенције „FOLLOW ME" смештени су у једном од хотела из ланца „Апутаменто а Норд". Хотели су са три и четири звездице, а најудаљенији од плаже је на око 500 m. Сви хотели имају дво и трокреветне собе, са телефоном и погледом на море, намештене у старом сардинијском стилу.

Хотели су:

- CALABONA
- ANCORA
- PEDRALADA
- BELAVISTA
- CARLOS V
- CORTE ROSADA

кондиционирани, са тениским теренима, базенима, а услуга је на бази пуног пансиона.

1. дан	Скуп групе на аеродрому Сурчин у згради за међународни саобраћај са представником агенције два сата пре полетања авиона. Полазак за Сардинију, затим трансфер до хотела. Смештај у хотел, упознавање са објектом. Ноћење.
2-7. дана	Слободно време за купање, сунчање, факултативу...
8. дан	Доручак. Трансфер до аеродрома, полетање за Београд

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	АПАРТМАНИ	ЦЕНА
ЈУЛИ 6, 13, 20, 27.	CALABONA BELAVISTA ANCORA	АПТ 1/3 АПТ 1/4	15.900.- 15.200.-
АВГУСТ 3, 10, 17, 24, 31.	CARLOS PEDRALADA C. ROSADA	АПТ 1/3 АПТ 1/4	19.000,- 17.700,-

ПОРТУГАЛИЈА

АЛГАРВЕ

10 дана авионом

Praya da Rocha, Albuferia, Carvoeiro - места која носе мирис Африке на пешчаним плажама Атлантског океана. Туристичка места на португалској обали - Алгарве, капија Европе и Африке. Добро дошли у топлину Алгарвеа, где Вас чекају врло топли и приступачни Португалци и Муриши, који ће све учинити да Ваш боравак у хотелу, апартману који сте изабрали, проведете што пријатније, уз пун садржај који наши капацитети нуде. Собе простране, чисте, сунчане, које кад напустимо улазимо у пун садржај базена, ресторана, кафића, шопинг центара, дискотека, спорта и културе.

У регији Алгарве нећете се осећати као код своје куће. Биће Вам много лепше у окружењу тропског биља, вина, велике гастрономске понуде и добрих људи. Ту су и пешчане, чисте плаже, једрење на дасци, скијање на води, вожње глисером, једрењаком или падобраном изнад плаже. За љубитеље мирнијих спортова ту су и прави голф терени, школа голфа и јахања. За љубитеље шопинга у сваком месту су шопинг центри који на свој начин привлаче госте.

Ваш избор и опредељење за Португалију - сигурно нешто ново недоживљено. Слободно време можете утрошити на велики број факултативних излета.

Примамљиве цене излета, полудневних, целодневних, дводневних, приступачних за свачији џеп, расположење, машту.

Од полудневних излета можете изабрати одлазак у Фаро, престоницу Алгарвеа, у коме можете видети богат наутички музеј. Можете отићи на неко од чувених вечери вина, на један дан у Лисабон, Есторил, Casacais, Лагос.

Целодневни излет на Гибралтар свакако ће Вас привући, уз могућност да проведете још један дан у Мароку.

Албуфеира, прави туристички рај, још недовољно откривен, а ипак изгледом подсећа на давнашњи туристички центар. Град кроз који су прошли и Феничани и Картагињани, који су поседовали Моракиши, има свој микс-шарм који свакоме од нас донесе нешто ново. Praya de Rocha, мало повучено место које одише мирноћом преко дана, и незаобилазним активнијим ноћним животом.

Carvoeiro, мало рибарско место које нам нуди хотел Dom Canchol, име првог краља Португалије, који је потиснуо Африканце и објединио данашњу Португалију. Пешчане плаже уз понеку стену богате зеленилом и сунцем.

1. дан	Скуп групе на београдском аеродрому у згради за међународни саобраћај са представником агенције два сата пре полетања авиона. Лет на релацији БЕОГРАД - ФАРО, затим трансфер до хотела. Смештај у хотел, упознавање са објектом и околином које ће Вам презентирати водич - представник агенције. Ноћење
2-10. дана	Слободно време за индивидуалне активности са могућношћу великог броја факултативних излета.
10. дан	Слободно време до поласка на аеродром, затим лет на релацији ФАРО - БЕОГРАД, долазак у Београд.

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНА
ЈУНИ 14, 26	CERRO ALAGOA	A	14.700,-
	DOM SANCHO I	A	18.660,-
	ATIS	B	13.500,-
	RESIDENCIAL	B	15.000,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29	CERRO ALAGOA	A	17.000,-
	DOM SANCHO I	A	19.600,-
	ATIS	B	15.600,-
	RESIDENCIAL	B	17.400,-
АВГУСТ 7, 16, 25	CERRO ALAGOA	A	18.300,-
	DOM SANCHO I	A	19.600,-
	ATIS	B	15.600,-
	RESIDENCIAL	B	17.400,-
СЕПТЕМБАР 3, 12, 21	CERRO ALAGOA	A	18.300,-
	DOM SANCHO I	A	19.600,-
	ATIS	B	15,600,-
	RESIDENCIAL	B	15.000,-

Све собе су двокреветне са могућношћу проширења у трокреветну.
Уколико неко жели да користи собу као једнокреветну, цена аранжмана се увећава за 15%, а за децу нудимо специјалне попусте:

- Деца до 2 године ослобођена су плаћања
- Деца од 2 до 8 година плаћају 70% цене аранжмана
- Деца од 8 до 12 година плаћају 85% цене аранжмана

ПОЛАСЦИ	АПАРТМАНИ	КАТ.	ЦЕНА (1/2)	ЦЕНА (1/3 И 1/4)
ЈУНИ 14, 26	CLUB PRAYA DA OURA	A	14.100,-	13.500,-
	OURA VILLAGE	A	14.520,-	13.720,-
	MARANY	B	12.600,-	12.100,-
	IBERIUS	A	14.400,-	12.850,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29	CLUB PRAYA DA OURA	A	16.300,-	15.600,-
	OURA VILLAGE	A	16.360,-	15.750,-
	MARANY	B	14.400,-	13.500,-
	IBERIUS	A	16.700,-	14.700,-
АВГУСТ 7, 16, 25	CLUB PRAYA DA OURA	A	16.300,-	15.600,-
	OURA VILLAGE	A	16.360,-	15.750,-
	MARANY	B	14.400,-	13.500,-
	IBERIUS	A	16.700,-	14.700,-
СЕПТЕМБАР 3, 12, 21	CLUB PRAYA DA OURA	A	16.300,-	15.600,-
	OURA VILLAGE	A	14.500,-	13.800,-
	MARANY	B	14.400,-	13.300,-
	IBERIUS	A	14.500,-	12.850,-

Сви апартмани као садржај имају комплетно опремљене кухиње које садрже: фрижидер, штедњак, судоперу, судове и комплетан прибор за јело, модерно купатило са кадом, дневну и спаваћу или спаваће собе.
Следећи садржаји:

- базени за одрасле и децу
- сауна
- тениски терени
- squash терени
- ресторан
- кафе бар

ШПАНИЈА

ИБИЗА

10 дана авионом

Добродошли у место које је открила велика филмска машинерија као једно од најлепших места на Еуро-медитерану. Већ првог дана после доручка можете кроз ресторан изаћи на пешчану плажу или ускочити у базен који је ту само због Вас. Крените у шетњу и осетите острво које дише целе године нудећи своја богатства у свако време на сваком месту. Изаберите један од факултативних излета који ће Вас упознати са Мегалитским споменицима на Ибизи, са плавим пећинама које воде у море, са местима на којима су своја пребивалишта градили стари Феничани, стари Грци, стари Римљани, Варвари, Византијци, многи други као и Арапи који су сви дали свој печат у времену и простору који ћете обићи током Вашег боравка на Ибизи. Можете обићи музеј који говори о богатој историји Ибизе. Хотели који Вам стоје на располагању имају веома чисте собе са купатилом и интерним телефонима. Хотел MARCH - на пар минута шетње до самог центра Сан Антонија. Собе простране, двокреветне и трокреветне. Велики базен и атрактивна ресторанска башта око њега. ТВ и ВИДЕО сала је ту, одмах поред бара и ресторана.

Хотел SEA SAVINAS - Аренал. - најстарији хотел на Балеарима. Хотел који је преживео два светска рата, али врло оригиналан. Собе, све са купатилом, телефоном новим рустикалним намештајем. Налази се на неколико минута шетње до центра Сан Антонија. Поседује своју приватну плажу на коју можете изаћи кроз ресторан-башту. Ту су и два тениска терена, squash терени, два базена, билијар, столови за пинг-понг и још много тога. Услуга на бази полупансиона као и у хотелу March.

1. дан	Скуп групе на београдском аеродрому у загради за међународни саобраћај са представником агенције два сата пре полетања авиона. Лет на релацији БЕОГРАД - PALMA de MALLORCA - ИБИЗА. Трансфер до хотела. Смештај у хотел, упознавање са објектом и околином које ће Вам презентирати водич - представник агенције. Ноћење.
2-10. дана	Слободно време за индивидуалне активности са могућношћу великог броја факултативних излета.
10. дан	Слободно време до поласка на аеродром. Лет на релацији ИБИЗА - PALMA de MALLORCA - БЕОГРАД Долазак у Београд.

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНА
ЈУНИ 14, 23	SEA SAVINAS апартмани	А	12.200,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			14.200,-
АВГУСТ 7, 16, 25			14.200,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			12.200,-

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНАпп
ЈУНИ 14, 23	SEA SAVINAS	Б	13.100,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			13.100,-
АВГУСТ 7, 16, 25			14.800,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			14.800,-

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	КАТ.	ЦЕНАпп
ЈУНИ 14, 23	MARCH	Б	12.800,-
ЈУЛИ 2, 11, 20, 29			13.800,-
АВГУСТ 7, 16, 25			13.800,-
СЕПТЕМБАР 3, 12			13.800,-

КИПАР

AYIA NAPA

11 и 12 дана авионом

Треће највеће острво на Медитерану. Толико је близу Европе, Азије и Африке да је са правом проглашен додирном тачком ова три континента. Налази се пред вратима Турске и Сирије. Први пут настањено у Неолиту и кроз векове асимилирало утицаје различитих култура, због чега развија свој аутентичан стил. Данас, све познатији као туристички локалитет који својим посетиоцима кроз дах прошлости даје и предивне пешчане плаже, као и потпуно специфичан амбијент.

Хотелско насеље MACRONISSOS налази се у највећој туристичкој регији на Кипру - Ayia Napa. Смештена на само неколико минута хода од предивне пешчане плаже и на само 2 km од центра Ayia Nape, нуди перфектан амбијент за породично летовање, али исто тако и за све који желе да изоловани од градске буке проведу одмор.

Смештај у хотелском насељу Macronissos је у апартманима (спаваћа соба, дневни боравак, кухиња, купатило) са могућношћу избора: најам апт. без исхране или смештај са полупансионом. У хотелском насељу такође постоји супермаркет, отворени базен са слатком водом, два ресторана и бар, одвојен простор за децу, тениски терен и др.

У непосредној близини налази се велики број таверни и ноћних клубова док се у Ayia Napi, која је на домаку, налази широк спектар понуде ноћног живота и разноврсног шопинга.

1. дан	Скуп групе на београдском аеродрому у згради за међународни саобраћај са представником агенције два сата пре полетања авиона. Лет на релацији БЕОГРАД - ЛАРНАКА, затим трансфер до хотела. Смештај у хотелу, упознавање са објектом и околином које ће Вам презентирати водич - представник Агенције. Ноћење.
2-11. дана	11/12 дан. Слободно време за индивидуалне активности са могућношћу великог броја факултативних излета.
11. дан	11/12 дан. Слободно време до поласка на аеродром, затим лет на релацији ЛАРНАКА - БЕОГРАД, и долазак у Београд после два часа лета.

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛ	АПАРТМ.	ЦЕНА
ЈУЛИ 7, 17, 28	MACRONISSOS	11 дана АПТ	11.500,-
АВГУСТ 7, 18, 28		12 дана АПТ	11.900,-
СЕПТЕМБАР 8, 18, 29		11 дана Пп	13.200,-
		12 дана Пп	13.800,-

ИТАЛИЈА

РИМИНИ

12 дана аутобусом

Добро дошли драги туристи у овај јединствени град, град сунца, песме, задовољства и среће, град пријатељских људи, пица и шпагета.

Желимо да Вам покажемо колико прелепих ствари ту има за уживање и истраживање у овој италијанској метрополи и њеном окружењу. Град на Јадранској обали препун свих оних ситних задовољстава која ће Ваш боравак учинити незаборавним.

Ту је Aquafun (забавни парк на води), делфинаријум, тенициски терени, безброј ресторана, дискотека, продавница... и што је најважније све ради 24 сата!

Недалеко одатле је Сан Марино, Италија у минијатури, Венеција... Обједините историју, културу, забаву и одмор

1. дан	Скуп групе код сунчаног сата на Славији у 19.30 h. Полазак у правцу Италије у 20.00 h. успутна задржавања за одмор и освежење.
2. дан	Прелазак границе у раним јутарњим часовима. Путовање преко Болоње до Римиција. Долазак у Римини око 14.00 h. Смештај у хотел. Слободно поподне.
3 - 11. дана	Слободно време за купање, сунчање, факултативне излете,shopping ...
12. дан	Након доручка полазак за Београд. Кратко задржавање у Палма Нови. Долазак у Београд у току ноћи.

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛ	СОБЕ	ЦЕНА
ЈУНИ 21.	један од хотела са три звездице	1/2 1/3	6.100,-
ЈУНИ 28 ЈУЛИ 8, 18.			8.690,-
ЈУЛИ 28. АВГУСТ 7, 17, 27.			10.790,-
СЕПТЕМБАР 6			6.100,-

FOLLOW ME
TURISTIČKA AGENCIJA

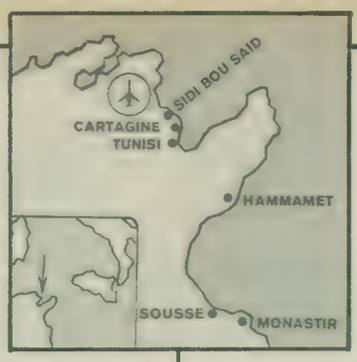

ТУНИС

MONASTIR HAMMAMET

11 дана авионом

Тунис, земља где се претапају хиљадугодишње културе, земља традиције и легенди, светла и боја, ритам контраста, срце Медитерана.

HAMMAMET, ресор који нуди одмор, задовољство и екстраваганцију. Смештен у дугом заливу зеленог полуострва CAP BONA, удаљен је 60 km од главног града Туниса. Препун ресторана, живописних трговина, СУКА, туриста из целог света, HAMMAMET је постао најпознатије туниско летовалиште широм света.

Хотел ГРАНД, један од најлепших хотела са три звездице, смештен у врту палми, јасмина, разнобојног и миомирисног цвећа. Хотел поседује све оно што ће употпунити Ваш комфорни боравак - базен, бар, дискотеку, биоскоп, тениске и голф терене, реквизите за активности на води, shopping центар. Све ово је само део онога што овај изванредни хотел мистичне лепоте пружа.

У оквиру десетодневног боравка можете изабрати излете који Вас воде:

- код Бербера у троглодитско насеље Матмата, дубље у срж Туниса у оазе, у пустињу, хотеле као из 1001 ноћи,
- на север, у сам град Тунис, његов музеј Бардо, незаобилазну Медину и њен базар, до Картагине и Сиди бу Саида, питорескног места у близини Туниса.

1. дан	Састанак групе на аеродрому Сурчин два сата пре полетања авиона у згради за међународни саобраћај. Полетање у правцу Монастира. Трансфер до HAMMAMETA, до хотела ГРАНД. Пиће добродошлице. Смештај, вечера, ноћење.
2-11. дана	Услуга на бази пуног пансиона. Слободно време за купање, сунчање и факултативне излете.
11. дан	Повратак. Трансфер до аеродрома Монастир. Повратак у Београд.

ПОЛАСЦИ		ХОТЕЛ	ЦЕНА
ЈУНИ	10, 20	ГРАНД	11.490,-
ЈУНИ	30		14.390,-
ЈУЛИ	10, 20, 30		
АВГУСТ	9, 19, 29		
СЕПТЕМБАР	8, 18		

ТУНИС

MONASTIR SOUSSE

11 дана авионом

Тунис, земља где се претапају хиљадугодишње културе, земља традиције и легенди, светла и боја, ритам контраста, срце Медитерана које куца.

Земља са преко хиљаду километара пешчаних плажа, прегршт оаза - извора слатке воде који дају наду у живот.

Земља палми, урми и поморанци, земља топлине, љубазности, гостопримства.

Земља отвореног срца - земља ТУРИЗМА.

Хотел ХОУДА, грађен у арапско-маварском стилу, на једној од најлепших плажа Медитерана, нуди комфорне собе са купатилом, телефоном и балконом.

Базен, тениски и мини-голф терени, snack бар, дискотека, фризер, реквизити за активности на води стоје Вам на располагању за време боравка.

У оквиру десетодневног боравка можете изабрати излете који Вас воде:

- код Бербера у троглодитско насеље Маṫмата, дубље у срж Туниса у оазе, у пустињу, хотеле као из 1001 ноћи,
- на север, у сам град Тунис, његов музеј Бардо, незаобилазну Медину и њен базар, до Картагине и Сиди бу Саида, питорескног места у близини Туниса.

1. дан	Састанак групе на аеродрому Сурчин два сата пре полетања авиона у згради за међународни саобраћај. Полетање у правцу Монастира. Трансфер до SOUSSA, до хотела ХОУДА. Пиће добродошлице. Смештај, вечера, ноћење.
2-11. дана	Услуга на бази пуног пансиона. Слободно време за купање, сунчање и факултативне излете
11. дан	Повратак. Трансфер до аеродрома Монастира. Повратак у Београд.

ПОЛАСЦИ		ХОТЕЛ	ЦЕНА
ЈУНИ	10, 20	ХОУДА	10.490,-
ЈУНИ	30		13.590,-
ЈУЛИ	10, 20, 30		
АВГУСТ	9, 19, 29		
СЕПТЕМБАР	8, 18		

ГРЧКА
АТИНА

11 дана аутобусом

АТИНА - девичанско божанство, заштитница хероја и пољопривреде, женске радиности, Атике и града Атине, касније богиња рата, мудрости, науке и уметности, уводи Вас у далеку прошлост. Да осетите стару Грчку помоћи ће вам и Агамемнонова и Шлиманова Микена, позориште у Епидаурусу, где су игране прве драме и комедије Есхила, Софокла и Еурипида, Периклов и Фидијин Акропољ...

Но, Грчка нуди и нешто друго, да уживате у панорами у морским специјалитетима, пружиће Вам целодневно крстарење бродом по острвима Егина, Хидра и Порос, а да све то још потпуније доживите постарала се Плака, са типично грчким ресторанима, где се једу специјалитети грчке кухиње, пије чувено грчко вино „рецина", свира бузуки и игра сиртаки...

Да улепшате и развеселите свој одмор у Атини побринули су се и њени трговци Колонаки, Синтагма и Омониа са безброј радњи и луксузних бутика, где можете комплетирати своју гардеробу по популарним, летњим ценама.

1. дан	Скуп групе на тргу Славија у 19.30 h. Полазак у правцу Грчке у 20.00 h. Путовање преко Ниша, Скопља, Ђевђелије до границе.
2. дан	Прелазак границе у раним јутарњим часовима. Путовање ка Атини са паузама за кафу и освежење. Заустављање код споменика спартанском војсковођи Леониди. Долазак у Атину око подне. Смештај у хотел CRYSTAL или LA MIRAGE. Слободно поподне.
3-10. дана	Слободно време за сунчање, купање, излете...
10. дан	Састанак групе у хотелу у 14.00 h. Полазак за Југославију и путовање са успутним задржавањима.
11. дан	Долазак у Београд у раним јутарњим часовима пуни утисака, лепих прича и заједничких доживљаја.

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	СОБЕ	ЦЕНА
ЈУНИ 19, 27	CRYSTAL и LA MIRAGE	1/2 1/3	5.640,-
ЈУЛИ 5, 13, 21, 29			
АВГУСТ 6, 14, 22 30			
СЕПТЕМБАР 7, 15			

ГРЧКА
КРФ

11 дана аутобусом

Острво које је једно од најлепших у Грчкој и потпуно различито од свега што познајемо као Грчку. Острво чија се историја губи негде у далекој прошлости, готово у легенди.

Током времена носило је различита имена као Посејдон (бог мора), Касипи, Макрица, Коркира и др.

Истанчаност и савршенство, којима одише, стечени вековним постојањем кроз које се на специфичан начин јачао спој природе, цивилизације и културе на острву.

Хотел је високе Б категорије. Смештај је апартманског типа - дво и четворокреветни апартмани са потпуно опремљеним кухињама, купатилима и телефоном у собама.

Услуга на бази најма апартмана (ко жели може и полупансион).

Хотел поседује бар, ресторан, два базена са морском водом, бутик, књижару, фризерски салон, диско, мини-маркет, сопствену плажу са свим реквизитима за водене спортове. Сам град је удаљен 6 km од града Крфа, а смештен цео у маслињаку на благој падини према мору.

1. дан	Скуп групе на тргу Славија у 19.30 h. Полазак у правцу Грчке у 20.00 h. Путовање преко Ниша, Скопља, Битоља до границе.
2. дан	Прелазак границе у раним јутарњим часовима. Долазак у Игуменицу, превоз трајектом до Крфа. Трансфер до хотела AEOLOS BEACH у месту Перама.
3-11. дана	Слободно време за сунчање, купање, излете...
12. дан	Полазак за Југославију у раним поподневним сатима (око 14.00 h). Путовање трајектом до Игуменице, а затим наставак путовања кроз живописне пределе.

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	АПАРТМАНИ	ЦЕНА	ЦЕНА пп
ЈУНИ 28	AEOLOS BEACH	1/2 1/4	6.900,- 6.100,-	7.300,- 6.500,-
ЈУЛИ 8, 18, 28		1/2 1/4	6.900,- 6.100,-	7.300,- 6.500,-
АВГУСТ 7, 17, 27		1/2 1/4	6.900,- 6.100,-	7.300,- 6.500,-

ТУРСКА
AYVALIK

13 дана аутобусом

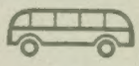

Турска, земља сунца и мора, прошлости и будућности, земља зачина, маслина, лимуна, баклава и оријенталних играчица, земља сјаја и моћи, наде и сна, својом идеалном позицијом између два континента, окружена са четири мора, чека да је откријете, зове да јој се препустите, нуди да свима онима који одлуче да свој годишњи одмор проведу у њој презентира на најлепши начин љубазност свога народа...

Сунце, море, природа и историја. Пређите мост, крочите у њу и будите један од хиљаде туриста целог света који ће своје поверење поклонити овој несебичној земљи - ТУРСКОЈ.

10 дана на бази ноћења, доручка и вечере (шведски сто).

Хотел/Club Murat Reis који поседује собе са купатилом, телефоном, и балконом, базен, тениски терен, снек бар, дискотеку, реквизите за активности на води... налази се на пешчаној плажи надомак Ayvalika. Стално аутобуске везе и ниске цене таксија омогућавају Вам маневре на ширем простору у корист личних задовољстава. За Ваше задовољство припремили смо и изненађења:

- Излет преко Измира, тромилионске важне луке Турске, до Артемиде и Ефеса, античког града кроз који су пролазила сва богатства Блиског истока.
- Излет за Пергамон, шетња бродом по околним острвима, морски специјалитети за ручак и одлазак на врх узвишења, до Сатанс табле (Ђавољев сто). Идеалан поглед на Егеј

1. дан	Састанак групе код Сунчаног сата на Славији у 15.00 h. Полазак за Ayvalik преко Ниша, Софије, Пловдива, Чанакалеа... Краћа успутна задржавања за пушаче, кафароше и гладнице.
2-12. дана	Долазак у хотел Murat Reis Club Washington после поднева. Смештај у хотел. Слободно поподне, упознавање са услугама хотела или први контакт са Егејским морем. Остало су слободне активности и факултативни излети.
12. дан	Слободне активности до поласка. Полазак у првацу Београда у раним поподневним часовима.
13. дан	Долазак у Београд, уз успутна задржавања за одмор.

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛ	АПАРТМАНИ	ЦЕНА
ЈУЛИ 5, 15, 25 АВГУСТ 4, 14, 24 СЕПТЕМБАР 3, 13	MURAT REIS	ХОТЕЛ или АПАРТМАНИ	7.880,-

ТУРСКА
AYVALIK

BERG

13 дана аутобусом

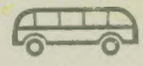

Турска, земља сунца и мора, прошлости и будућности, земља зачина, маслина, лимуна, баклава и оријенталних играчица, земља сјаја и моћи, наде и сна, својом идеалном позицијом између два континента, окружена са четири мора, чека да је откријете, зове да јој се препустите, у нади да свима онима који одлуче да свој годишњи одмор проведу у њој презентира на најлепши начин љубазност свог народа...

Сунце, море, природа и историја. Пређите мост, крочите у њу и будите један од хиљаде туриста целог света који ће своје поверење поклонити овој несебичној земљи - ТУРСКОЈ.

10 дана на бази ноћења, доручка и вечере (шведски сто).

Хотел Берг који поседује собе са купатилом, телефоном и балконом, базен, тениски терен, дискотеку, реквизите за активности на води, сопствену пешчану плажу са снек баром, фризера, здравствену службу... налази се у Сарамсаклију - туристичко место надомак Ayvalika. Стално аутобуске везе и ниске цене таксија вам омогућавају маневре на ширем простору у корист личних задовољстава. За Ваше задовољство припремили смо и изненађења:

- излет преко Измира, тромилионске важне луке Турске, до Артемиде и Ефеса, античког града кроз који су пролазила сва богатства Блиског истока,
- излет за Пергамон, шетња бродом по околним острвима, морски специјалитети.

1. дан	Састанак групе код Сунчаног сата на Славији у 15.00 h. Полазак за Ayvalik преко Ниша, Софије, Пловдива, Чанакалеа... Краћа успутна задржавања за пушаче, кафароше и гладнице.
2-12. дана	Долазак у хотел Берг после поднева. Смештај у хотел. Слободно поподне, упознавање са услугама хотела или први контакт са Егејским морем. Остало су слободне активности и факултативни излети.
12. дан	Слободне активности до поласка. Полазак у правцу Београда у раним поподневним часовима.
13. дан	Долазак у Београд, уз успутна задржавања за одмор.

ПОЛАСЦИ	ХОТЕЛИ	АПАР.	ЦЕНА
ЈУЛИ 5, 15, 25	БЕРГ	ХОТЕЛ	
АВГУСТ 4, 14, 24			8.595,-
СЕПТЕМ. 3, 13			

НАЧИН ПЛАЋАЊА ЗА АРАНЖМАНЕ У ИНОСТРАНСТВУ

Аконтација I - при резервацији је 20% од укупне цене аранжмана

Аконтација II - 30 дана након резервације је 20% од укупне цене аранжмана

Рате I, II, и III - по 20% од укупне цене аранжмана

АРАНЖМАН ОБУХВАТА	АРАНЖМАН НЕ ОБУХВАТА
Превоз на наведеној релацији са наведеним превозним средством, Смештај у наведеним хотелима или апартманима Услуга на бази најма апартмана и/или на бази полупансиона Трошкове организације (вођства пута) Трансфере аеродром - хотел - аеродром (код аранжмана где је укључен авиопревоз)	Све оно што није наведено да улази у цену аранжмана Факултативне излете Све услуге ван уговорених Све трошкове које гост учини у хотелу а да нису наведени у програму (додатне услуге у хотелу, телефон...) Аеродромске таксе код програма са авиопревозом

АГЕНЦИЈА

FOLLOW ME TURISTIČKA AGENCIJA

ЈУГОПЕТРОЛ ТУРИЗАМ

Задржава право ревидирања цена у случају промене курса динара у односу на конвертибилне валуте у висини промене вредности динара.

Отказ путовања у случају недовољног броја пријављених путника (минимално број путника је 40)

Информације у пословницама агенције

„FOLLOW ME"

- ЈУГОПЕТРОЛТУРИЗАМ

Пословна зграда ЈУГОПЕТРОЛ-а, Милентија Поповића 1

Телефон: 222-30-64

Пословница агенције, Маршала Тита 36
телефон: 683-992

БУДВА

7 и 12 дана сопственим превозом

Једно од најстаријих насеља на Јадрану.

Метропола црногорског туризма, са пешчаним плажама дугим неколико километара, прозирним и чистим морем, благом медитеранском климом и многобројним ресторанима на обали мора.

Можете своје вечерње слободно време провести у једном од многобројних ресторана и тераса са музиком, у разгледању и shoppingu у бутицима Словенског и Старог града, Сајму или на другим местима. Злу не требало, Будва Вам нуди и пуну медицинску помоћ у својим модерно опремљеним амбулантама.

Нудимо Вам пријатан одмор у приватном смештају, у собама I категорије (по категоризацији на том подручју на две собе једно купатило) у насељу Госпоштина (код хотела „Авала").

Исхрана је организована на бази пуног пансиона у ресторану „Ривијера" (код старе аутобуске станице).

СМЕНЕ		ДАНА	СМЕШТАЈ	КАТ	ЦЕНА
ЈУНИ	15	12	ПРИВАТАН	I	6.720,-
ЈУНИ ЈУЛИ АВГУСТ	27 9, 21 7	12 7			7.200,-
СЕПТЕМБАР	7	7			4.000,-

БЕЧИЋИ

7, 10 и 12 дана сопственим превозом

Сунчани градић на Црногорском приморју, простире се око лепог песковитог залива који окружују густе борове шуме, маслињаци и друго медитеранско растиње.

Нов, модеран хотелски комплекс смештен је на самој обали мора, 2 km јужно од Будве. За пријатан боравак на располагању је велики број спортских терена, игралишта за децу, сервиса за изнајмљивање чамаца и других реквизита за спортове на води.

Одаберите из наше понуде смештај у једном од следећих хотела:

- Хотел „Bellevue"
- Хотел „Медитеран"
- Хотел „Сплендид"

Хотели су високе Б категорије, свака соба TWC, балкон. Слободно време можете провести и у једном од многих ресторана, пицерија, таверни са музиком, рибљих ресторана у оквиру комплекса. Исхрана је организована на бази полупансиона.

СМЕНЕ		ДАНА	СМЕШТАЈ	КАТ	ЦЕНА
МАЈ ЈУНИ	18, 28 7	10	хотели BELLEVUE MEDITERAN SPLENDID	B	4.000,-
ЈУНИ	17	10			5.800,-
ЈУНИ ЈУЛИ АВГУСТ	27 9, 21 2, 14, 26	12			7.990,-
СЕПТЕМБАР	7	7			4.090,-
СЕПТЕМБАР	14, 21	7			3.800,-

ПЕТРОВАЦ НА МОРУ

7, 10 и 12 дана сопственим превозом

Сунчани градић на Црногорском приморју, простире се око лепог песковитог залива који окружују густе борове шуме, маслињаци и друго медитеранско растиње.

Сунчано време од раног пролећа до касне јесени, топло и чисто море и дивне плаже омогућују посетиоцима да проведу пријатан одмор.

Одаберите из наше понуде: хотелски или приватан смештај.

- Приватан смештај: собе I категорије (по категоризацији на том подручју на две собе једно купатило), лоциране око ресторана „Брежине" у коме је обезбеђена исхрана на бази пуног пансиона, 150 m од мора.
- Хотел „Castellastva": у срцу Петровца, свака соба TWC, балкон, ресторан, летња башта, услуга на бази полупансиона, 100 m од мора.

СМЕНЕ		ДАНА	СМЕШТАЈ	КАТ	ЦЕНА
МАЈ ЈУНИ	18, 28 7	10	хотел Castellastva	Б	4.000,-
ЈУНИ	17	10			5.800,-
ЈУНИ ЈУЛИ АВГУСТ	27 9, 21 2, 14, 26	12			7.990,-
СЕПТЕМБАР	7	7			4.090,-
СЕПТЕМБАР	14, 21,	8			3.800,-

СМЕНЕ		ДАНА	СМЕШТАЈ	КАТ	ЦЕНА
ЈУНИ	15	12	ПРИВАТАН	I	6.720,-
ЈУНИ ЈУЛИ АВГУСТ	27 9, 21 2, 14, 26	12			7.200,-
СЕПТЕМБАР	7	7			4.000,-

НАЧИН ПЛАЋАЊА ЗА АРАНЖМАНЕ НА ЦРНОГОРСКОМ ПРИМОРЈУ

- Аконтација I - при резервацији је 20% од укупне цене аранжмана
- Аконтација II - 30 дана након резервације је 20% од укупне цене аранжмана
- Рате I, II и III - по 20% од укупне цене аранжмана

АРАНЖМАН ОБУХВАТА	АРАНЖМАН НЕ ОБУХВАТА
● Превоз - сопствени (можемо Вам помоћи при резервацији карата) ● Смештај у наведеним хотелима или апартманима ● Услуга на бази полупансиона у хотелу и / или пуног пансиона за собе ● Трошкове организације и вођства пута ● Трансфере аеродром--хотел-аеродром (код аранжмана где је укључен авио-превоз	● Све оно што није наведено да улази у цену аранжмана ● Боравишну таксу и осигурање ● Факултативне излете ● Све услуге ван уговорених ● Све трошкове које гост учини у хотелу а да нису наведени у програму (додатне услуге у хотелу, телефон...) ● Аеродромске таксе код програма са авиопревозом

НАПОМЕНА

- Деца до 7 година, уколико спавају у заједничком лежају, у приватном смештају плаћају 50% од пуне цене.
- Деца од 2 до 7 година, уколико спавају у заједничком лежају, у хотелском смештају плаћају 50% од пуне цене.
- Боравишна такса и осигурање плаћају се на лицу места.
- Задржава право ревидирања цена у случају промене курса динара у односу на конвертибилне валуте у висини промене вредности динара

FOLLOW ME TURISTIČKA AGENCIJA

Информације у пословним јама агенције „FOLLOW ME" - ЈУГОПЕТРОЛ-ТУРИЗАМ
- Пословна зграда ЈУГОПЕТРОЛ-а, Милентија Поповића 1. Телефон: 222-3064
- Пословна агенција, Маршала Тита 36. Телефон: 683-992